

Møteinnkalling

Utval:	Kontrollutvalet i Stord kommune
Møtestad:	kommunestyresalen, Stord rådhus
Dato:	18.05.2020
Tid:	14:00

Dersom nokon av medlemmene ikkje kan møte og må melde forfall, vert dei bedne om å gjere dette så tidleg som råd er ved **å ringa** til Hogne Haktorson, tlf. 911 05 982.

Til varamedlemar er denne innkallinga å sjå på som ei orientering.

Dersom det vert aktuelt at varamedlemar må møta, vil det bli gjeve nærmare beskjed.

Det er kjent at Rigmor Svanberg har meldt avbod, og at Peggy Husevik Bærøy møter i hennar plass.

Det er planlagt at Hogne Haktorson møter frå sekretariatet, på dette møtet.

Fredrik Litleskare
kontrollutvalsleiar

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Kopi: Vararepresentantar til kontrollutvalet
Ordførar
Revisor
Rådmann

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
Godkjenningssaker			
GK 3/20	Godkjenning av innkalling og sakliste		
GK 4/20	Godkjenning av møteprotokoll frå møte 11.03.2020	2020/86	
Politiske saker			
PS 8/20	Årsrekneskap for Stord hamnestell for 2019 - Uttale frå kontrollutvalet	2019/132	
PS 9/20	Årsrekneskap Stord kommune for 2019 - Uttale frå kontrollutvalet	2019/132	
PS 10/20	Rådmannen orienterer om budsjettbrev 2020 frå fylkesmannen	2019/132	
PS 11/20	Analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 - workshop	2019/133	
PS 12/20	Analyse og plan for eigarskapskontroll 2020-2024 - workshop	2019/134	
PS 13/20	Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) - felles forvaltningsrevisjon	2020/98	
PS 14/20	Årsmelding 2019 for Stord kontrollutval	2020/148	
PS 15/20	Gjennomgang av møteprotokollar i Stord kommune	2019/130	
PS 16/20	Eventuelt	2020/89	
Referatsaker			
RS 7/20	Stord og Austevoll kommune - skifte av ansvarlig forvaltningsrevisor	2014/302	
RS 8/20	Kontrollrapport 2019 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Stord kommune	2016/55	
RS 9/20	FKT - medlemsinformasjon mai 2020	2019/13	

Godkjenningssaker

GK 3/20 Godkjenning av innkalling og sakliste

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2020/86-8
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	4/20	18.05.2020

Godkjenning av møteprotokoll frå møte 11.03.2020

Møteprotokoll frå møte i kontrollutvalet 11.03.2020 er lagt ved saka.

Møteprotokoll

Utval:	Kontrollutvalet i Stord kommune
Møtestad:	Formannskapssalen, Stord rådhus
Dato:	11.03.2020
Tid:	14:00 - 16.45

Følgjande faste medlemmer møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Fredrik Litleskare	Leiar	H
Stian Djuvsland	Nestleiar	FRP
Rigmor Svanberg	Medlem	FRP
Astrid-Cecilie F. Aleksandersen	Medlem	AP
Tore Jubskås	Medlem	SP

Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
------	----------	---------------

Følgjande varamedlemmer møtte:

Namn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader

- Kontrollutvalet var samla frå kl. 11.30, då KPMG hadde workshop om analyse og plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapsforvaltning. Tore Jubskås var med frå kl. 14.00.
- Ein «publikumar» - babyen til Astrid-Cecilie F. Aleksandersen - ville ha oppmerksomhet frå mor, slik at ho ikkje vart med på avrøysting i sak PS 1-3/20.
- Rigmor Svanberg fekk permisjon fom. sak PS 6/20.

Andre som møtte:

Namn	Stilling
Hogne Haktorson	Kontrollsjef i Vestland fylkeskommune
Björg Rabbe Sandven	Forvaltningsrevisor i KPMG
Magnus Heggen	Forvaltningsrevisor i KPMG

Fredrik Litleskare
utvalsleiar

Hogne Haktorson
utvalssekretær

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
Godkjenningssaker			
GK 1/20	Godkjenning av innkalling og sakliste		
GK 2/20	Godkjenning av møteprotokoll frå møte 11.12.2019	2020/86	
Politiske saker			
PS 1/20	Analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 - status og prosessen vidare	2019/133	
PS 2/20	Analyse og plan for eigarskapskontroll 2020-2024 - status og prosessen vidare	2019/134	
PS 3/20	Møteplan 2020 for kontrollutvalet	2020/81	
PS 4/20	Plan- og byggesakshandsaming - forvaltningsrevisjonsrapport	2019/45	
PS 5/20	Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) - informasjon	2020/98	
PS 6/20	Gjennomgang av møteprotokollar i Stord kommune	2019/130	
PS 7/20	Eventuelt	2020/89	
Referatsaker			
RS 1/20	Kontrollutval - val for perioden 2019-2023 - melding om vedtak, rev.	2019/131	
RS 2/20	Gjeld spørsmål om valbarheit til kontrollutval - Stord kommune	2019/131	
RS 3/20	Budsjettbrev 2020 for Stord kommune	2019/132	
RS 4/20	Selskapskontroll av Podlen Verkstad AS - melding om vedtak	2019/34	
RS 5/20	Forum for Kontroll og Tilsyn - medlemsinformasjon februar 2020	2019/13	
RS 6/20	FKT Fagkonferanse Gardermoen 3.-4. juni 2020	2019/13	

Godkjenningssaker

GK 1/20 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Det framkom ikkje merknader til innkalling og saksliste

Vedtak

Innkalling og saksliste vart godkjent

GK 2/20 Godkjenning av møteprotokoll frå møte 11.12.2019

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Det framkom ikkje merknader til protokoll frå møte 11.12.2019.

Vedtak

Protokoll frå møte 11.12.2019 vart godkjent.

Politiske saker

PS 1/20 Analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 - status og prosessen vidare

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalet tar status om arbeid med analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 til orientering.
2. Det vert lagt opp til ny workshop med kontrollutvalet i deira neste møte.

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

KPMG gjennomførte workshop i eige møte tidlegare same dag for kontrollutvalet, med forvaltningsrevisorane Bjørg Rabbe Sandven og Magnus Heggen som fasilitatorar. Fleire politiske leiarar i Stord kommune var og invitert, men ingen av dei hadde høve til å delta. KPMG har tidlegare hatt workshop saman med administrasjonen i kommunen. Dessutan spørjeskjema til ein del mellomleiarar.

Utvalet drøfta vidare prosess med planarbeidet:

- Utkast til risiko og vesentlegvurdering til neste møte
- Så endeleg planutkast til møtet etterpå det.

Det var 4 tilstades ved avrøystinga.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet tar status om arbeid med analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 til orientering.
2. Det vert lagt opp til ny workshop med kontrollutvalet i deira neste møte.

PS 2/20 Analyse og plan for eigarskapskontroll 2020-2024 - status og prosessen vidare

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalet tar status om arbeid med analyse og plan for eigarskapskontroll 2020-2024 til orientering.
2. Det vert lagt opp til ny workshop med kontrollutvalet i deira neste møte.

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

KPMG gjennomførte workshop i eige møte tidlegare same dag for kontrollutvalet, med forvaltningsrevisorane Bjørg Rabbe Sandven og Magnus Heggen som fasilitatorar. Fleire politiske leiarar i Stord kommune var og invitert, men ingen av dei hadde høve til å delta. KPMG har tidlegare hatt workshop saman med administrasjonen i kommunen. Dessutan spørjeskjema til ein del mellomleiarar.

Utvalet drøfta vidare prosess med planarbeidet:

- Utkast til risiko og vesentlegvurdering til neste møte
- Så endeleg planutkast til møtet etterpå det.

Det var 4 tilstades ved avrøystinga.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet tar status om arbeid med analyse og plan for eigarskapskontroll 2020-2024 til orientering.
2. Det vert lagt opp til ny workshop med kontrollutvalet i deira neste møte.

PS 3/20 Møteplan 2020 for kontrollutvalet

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet legg opp til denne møteaktiviteten for 2020:

Dato:	Merknad:
11.03.2020	
14.05.2020	
02.09.2020	
14.10.2020	
03.12.2020	

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Det var 4 tilstades ved avrøystinga.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet legg opp til denne møteaktiviteten for 2020:

Dato:	Merknad:
11.03.2020	
14.05.2020	
02.09.2020	
14.10.2020	
03.12.2020	

PS 4/20 Plan- og byggesakshandsaming - forvaltningsrevisjonsrapport

Forslag til innstilling:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan plan og byggesakshandsaming ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. Følgje opp og avklare behovet for å implementere eit eige sakshandsamingssystem for byggesakshandtering.
2. Iverksette tiltak for å sikre at avvikssystemet også vert nytta innanfor byggesakshandsaminga.
3. Etablere arbeidsrutinar som sikrar gjennomføring og oppfølging av tilsyn, irekna å vurdere om dei har tilstrekkelig kapasitet for å gjennomføre tilsyn i samsvar med målsetting og regelverk.
4. Etablere og implementere tydelege samhandlingsrutinar mellom Regulering, bygg og Oppmåling (RBO), Stord kommunalteknikk (SKT) og vegmynde.
5. Prioritere arbeidet med å oppdatere det kommunale planverket.
6. Sikre at all relevant rådgjeving og rettleiing vert dokumentert i samsvar med forvaltningslova.
7. Etablere tiltak for å sikre at førebels svar vert sendt ut på alle byggesaker kor sakshandsaminga overgår fire veker.

8. Det vert laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.06.2020 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Forvaltningsrevisor i KPMG, Bjørg Rabbe Sandven, orienterte om gjennomført forvaltningsrevisjon.

Utvalet ønskjer at kontrollutvalsleiaren får 20 minutt til å presentera rapporten for kommunestyret, når saka venteleg kjem opp i førstkomande kommunestyremøte.

Revisjonen blir og tilstades i kommunestyremøtet under sakshandsaming av saka der, for å kunna svara på evt. spørsmål.

Kontrollutvalet var fulltallig ved avrøysting.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan plan og byggesakshandsaming ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. Følgje opp og avklare behovet for å implementere eit eige sakshandsamingssystem for byggesakshandtering.
2. Iverksette tiltak for å sikre at avvikssystemet også vert nytta innanfor byggesakshandsaminga.
3. Etablere arbeidsrutinar som sikrar gjennomføring og oppfølging av tilsyn, irekna å vurdere om dei har tilstrekkelig kapasitet for å gjennomføre tilsyn i samsvar med målsetting og regelverk.
4. Etablere og implementere tydelege samhandlingsrutinar mellom Regulering, bygg og Oppmåling (RBO), Stord kommunalteknikk (SKT) og vegmynde.
5. Prioritere arbeidet med å oppdatere det kommunale planverket.
6. Sikre at all relevant rådgjeving og rettleiing vert dokumentert i samsvar med forvaltningslova.
7. Etablere tiltak for å sikre at førebels svar vert sendt ut på alle byggesaker kor sakshandsaminga overgår fire veker.
8. Det vert laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.06.2020 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

PS 5/20 Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) - informasjon

Forslag til vedtak

PS - dette er alternative forslag til vedtak. Altså ikkje eit vedtaksforslag i fleire punkt.

1. Kontrollutvalet tar informasjonen til orientering. Utvalet ber om å bli orientert om oppfølging knytt til rådmannen sitt initiativ for å få skriftleg avtale mellom kommunane som inngår i FOS samarbeidet.
2. Kontrollutvalet ber om slik tilleggsinformasjon frå kommuneadministrasjonen:
3. Kontrollutvalet merkar seg informasjonen som er motteken om Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS), og vil vurdere om dette er eit saksfelt ein bør sjå nærare på ifm. pågåande utarbeiding av plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2024.
4. Kontrollutvalet ber om at KPMG utarbeidar eit notat, basert på desse problemstillingane:
5. Kontrollutvalet ber KPMG laga utkast til prosjektplan for ein forvaltningsrevisjon, der føremål og problemstillingar tar utgangspunkt i slike moment:
6. Kontrollutvalet i Stord kommune ber kontrollutvala i kommunane Bømlo, Etne, Kvinnherad og Sveio vurdere om dei ønskjer å delta i ein sams forvaltningsrevisjon knytt til Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS). Aktuelle moment for revisjonen kan td. vera:

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Kontrollutvalet tok utgangspunkt i alternativ 3, 5 og 6 i forslag til vedtak.

Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført ein forvaltningsrevisjon relatert til Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS), på bakgrunn av drøftinga i møtet.

Kontrollutvalet var fulltallig ved avrøysting.

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

1. Kontrollutvalet gjev fullmakt til KPMG, i samarbeid med sekretariatet, å laga utkast til prosjektplan for forvaltningsrevisjon om Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)
2. Dei samarbeidande kommunane sine kontrollutval - Bømlo, Etne, Kvinnherad, Sveio og Fitjar - vert førespurt om dei ønskjer å vera med på ein slik forvaltningsrevisjon. Dei vil få tilsendt motteken informasjon frå Stord kommune om FOS.
3. Evt. innspel frå dei andre kommunane sine kontrollutval om føremål og problemstillingar, vert oversendt sekretariatet.
4. Utkast til prosjektplan vert oversendt kontrollutvalet i Stord kommune sine medlemar, med mulighet for å koma med innspel.

5. Kontrollutvalsleiaren i Stord kommune, i samråd med sekretariatet, får fullmakt til evt. å bestilla forvaltningsrevisjonen før neste møte.
6. Om det vert funne føremålstenleg å føreta bestilling i kontrollutvalet sitt neste møte, 14.05.20., så vert det gjort.

PS 6/20 Gjennomgang av møteprotokollar i Stord kommune

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane til orientering.

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

På Stord kommune si heimeside er det registrert eit formannskapsmøte 11.12.19., utan at det er lagt ut innkalling eller protokoll. Sekretariatet har forhøyr seg med politisk sekretær. Det vart opplyst at dette var eit fellesmøte med kommunane Fitjar og Bømlo om kommuneplansamarbeid, og at det ikkje vart fatta vedtak i møtet.

Kontrollutvalet ber om å få tilsendt møtereferat frå møtet 11.12.19. Dersom slik referat ikkje ligg føre, vil utvalet merka at det bør det vera etter interkommunale møte av dette slag.

Grunna permisjon, var det 4 av 5 medlemmar tilstades ved denne og dei neste avrøystingane, jmf. sakslista.

Forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane til orientering.

PS 7/20 Eventuelt

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet i Stord kommune ønskjer å ha eventuelt som sak i kvart møte.

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Vedr. 1

Det var semje om å ha eventuelt som sak i kvart møte.

Vedr. 2

Utvalsleiar orienterte om ei henvending. På grunnlag av henvendinga sin art, vart møtet samrøystes lukka med heimel i kommunelova § 11-5, 2. ledd, ved handsaming av saka, jmf. Offl. § 13 jmf. forv.l. § 13.

Vedr. 3

Utvalseiar orienterte om ei henvending. på grunnlag av henvendinga sin art, vart møtet samrøystes lukka med heimel i kommunelova § 11-5, 3. ledd pkt. a, ved handsaming av saka, jmf. Offl. § 13 jmf. forv.l. § 13.

Utvalet valde samrøystes å lukka møtet ved handsaming av pkt. 2 og 3.

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

1. Kontrollutvalet i Stord kommune ønskjer å ha eventuelt som sak i kvart møte.
2. Kontrollutvalet ønskjer at kontrollutvalseiar og utvalssekretær møter rådmannen for samtale relatert til denne henvendinga.
3. Utvalet tar informasjonen til orientering.

Referatsaker

RS 1/20 Kontrollutval - val for perioden 2019-2023 - melding om vedtak, rev.

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vert teken til orientering.

RS 2/20 Gjeld spørsmål om valbarheit til kontrollutval - Stord kommune

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Sekretariatet orienterte om vurderingar omkring valbarhet til kontrollutvalet, og betraktar utvalet sin nestleiar som valbar på bakgrunn av skrivet frå Fylkesmannen i Vestland.

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vert teken til orientering.

RS 3/20 Budsjettbrev 2020 for Stord kommune

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Kontrollutvalet ønskte å få ei vurdering frå rådmannen om innhaldet i budsjettbrevet på neste utvalsmøte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Kontrollutvalet ber rådmannen orientera munnleg i neste utvalsmøte om kva vurdering han har vedr. innhaldet i Fylkesmannen sitt budsjettbrev 2020 til Stord kommune.

RS 4/20 Selskapskontroll av Podlen Verkstad AS - melding om vedtak

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vert teken til orientering.

RS 5/20 Forum for Kontroll og Tilsyn - medlemsinformasjon februar 2020

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Referatsaka vert teken til orientering.

RS 6/20 FKT Fagkonferanse Gardermoen 3.-4. juni 2020

Saksprotokoll i 11.03.2020 - Kontrollutvalet i Stord kommune

Handsaming i møte

Kontrollutvalet ønskte å vera representert ved leiar og nestleiar på FKT sin fagkonferanse på Gardermoen 3. - 4. juni 2020. Vara: Astrid-Cecilie F. Aleksandersen.

Vedtak i saka var samrøystes.

Vedtak

Kontrollutvalet er representert ved Fredrik Litleskare og Stian Djuvsland på FKT sin fagkonferanse på Gardermoen 3. - 4. juni 2020. Vara: Astrid-Cecilie F. Aleksandersen.

Politiske saker

PS 8/20 Årsrekneskap for Stord hamnestell for 2019 - Uttale frå kontrollutvalet

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2019/132-21
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	8/20	18.05.2020

Årsrekneskap for Stord hamnestell for 2019 - Uttale frå kontrollutvalet

Forslag til uttale

1. Kontrollutvalet støttar seg til KPMG sin uttale om den økonomiske situasjonen for Stord hamnestell for året 2019, og har ikkje øvrige merknader til denne enn dei som er omtalt i saksframlegget.
2. Uttalen vert send kommunestyret via formannskapet

Samandrag

Føremålet med denne saka er at kontrollutvalet skal gje sin uttale til årsrekneskapen for 2019 for Stord hamnestell. Uttalen skal følgje saka vidare til kommunestyret via formannskapet.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Signert årsrekneskap 2019 for Stord hamnestell
- 2 Notar til årsrekneskap 2019 for Stord hamnestell
- 3 Signert revisjonsmelding 2019 for Stord hamnestell

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Stord hamnestell inngår formelt som ein avdeling under Stord kommune. Det vert ført eige særrekneskap for hamnestellet, og det er tradisjon for at kontrollutvalet gjev ein uttale.

Årsrekneskapen for 2019 er revidert etter gamal kommunelov og det betyr at denne saka også i hovudsak er bygd opp på bakgrunn av gamal kommunelov.

Kontrollutvalet skal gje uttale til årsrekneskapen, jf. Forskrift om årsregnskap og årsberetning. Det er så formannskapet som innstiller overfor kommunestyret, i saka om årsrekneskapen. Kommunestyret skal handsame både årsrekneskapen og årsmeldinga i same møte. Dette følgjer av kommunelova § 48, jf. Forskrift om årsregnskap og årsberetning §10.

Årsrekneskapen for Stord hamnestell er å betrakte som ein del av årsrekneskapen for Stord kommune. Rekneskapen bør difor handsamast før kommunerekneskapen vert handsama, men gjerne i same møte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse til å gje uttale til kommunestyret om årsrekneskapen og årsberetninga, jf. forskrift om kontrollutval og revisjon § 3.

Vurderingar og verknader

Årsrekneskapen er lagt fram av rådmannen i Stord kommune, og inneheld driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap og noteopplysningar.

KPMG AS har gjennom revisjonsmeldinga dagsett 04.05.2020, gjeve sin uttale om den økonomiske situasjonen for Stord hamnestell. Sekretariatet har merka seg at det i revisjonsmeldinga er medteke at det for rekneskapsåret 2019 syner driftsinntekter på kr. 10.209.043 og eit rekneskapsmessig meirforbruk på kr. 390.452. Netto driftsresultat er på - kr. 5.471.952. Det gjev eit driftsresultat på - 53,60 % (Sett opp mot sum driftsinntekter).

Gjennomsnitt for alle kommunane i Noreg (utanom Oslo) ligg ifølgje opplysningar frå SSB på netto resultatgrad på 1,7 % i 2019. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) tilrår at ein kommune over tid bør ha netto resultatgrad på 1,75 % for å ha ei forsvarleg økonomisk drift. Sjølv om slik resultatgrad gjeld kommunen samla sett, skadar det ikkje å skua til korleis situasjonen tilsvarande er i hamnestellet.

For Stord hamnestell var netto resultatgrad i 2015 (+ 5,84%), 2016 (+ 5,33%), 2017 (+ 27,75 %), 2018 (+ 37,75%) og 2019 (- 53,60%). Vi ser av dette at Stord hamnestell i 2019 ligg langt under resultatet i heile kommunesektoren og tilrådinga til TBU i motsetnad til tidlegare år. Dette skuldast at det har vore ei monaleg nedgang i driftsinntektene i 2019 og at avdrag på lån har vore monaleg høgare enn tidlegare år. Netto driftsresultat viser kva ein har att etter at alle driftsutgifter, inklusive renter og avdrag er dekkja. Driftsresultatet påverkar i stor grad handlefridom og evne til å tåle svingingar i økonomien.

Det kjem ikkje fram spesielle forhold som blir omtala i revisjonsmeldinga, og den vert å sjå på som "ei rein" revisjonsmelding.

I Stord kommune si årsmelding er det med nokre sider om Stord hamnestell. To innleiande avsnitt fortel ein del om verksemda og aktiviteten der:

«Stord Hamnestell skal leggja til rette for og overvaka skipstrafikken i Stord kommune. Dagens rutetrafikk går over Leirvik hamn (hurtigbåt) med 6 421 anløp og ferjekaiane Skjersholmane og Jektevik med 19 155 anløp. Offshore- og større stykkgodstrafikk går stort sett over Eldøyane. Av andre anløp var 1 068 frå innanriks- og 202 frå utanriksfart. Samla vart det 26 846 inklusiv ambulansébåt med om lag 1200 anløp i 2018. Samla gjekk i alt 26 164 tonn gods over offentleg kai i 2019.

Tal anløp er om lag som i 2018 (2018 - anløp 26 921) . Gods over offentlig kai er gått vesentleg ned i volum frå 2018 (2018-gods 381 396 tonn). Nedgangen er knytt til avslutta prosjekt om mellomlagring av røyr til Johan Sverdrup på Eldøyane.

Stord Hamnstell har to godkjente ISPS-hamner (International Ship and Port Security), Stord Hamn, Eldøyane og Leirvik Hamn ISPS-terminal. Det er også tre godkjende privateigde ISPS-terminalar i Stord. Ein ser at anløp av farty til ISPS-terminalar er aukande, samt at etterspurnad etter bakareal for lagring også aukar.»

Dette er på ingen måte uttømande for arbeidet. For meire informasjon vert det vist til Stord kommune si årsmelding, som ligg på denne lenkja, https://pub.framsikt.net/2019/stord1/mr-201912-%C3%A5rsmelding_2019_stord_kommune/#/

Kommunen informerer om at dette førebels er ei «levande lenke», dvs. alt ikkje er lagt ut enno, og det kan kome endringar. Årsmeldinga til kommunar har ein nasjonal frist 31. mars kvart år. Me må ta utgangspunkt i det som er tilgjengeleg ved sakshandsaminga ein månad etter fristen.

Kontrollutvalet har som oppgåve å gje uttale til Stord hamnstell sin årsrekneskap. Uttalen vert gjeve med bakgrunn i framlagd årsrekneskap og revisjonsmeldinga frå revisor. Kontrollutvalet tek sjølv stilling til kva forhold som skal omtalast i uttalen. Det vil vera naturleg å ta med spesielle forhold som blir omtala i revisjonsmeldinga og eventuelle revisjonsrapportar og nummererte brev. Uttalen skal sendast til kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Det vert tilrådd at kontrollutvalet denne gongen innarbeider følgjande i uttalen sin:

- Rekneskapsmessig meirforbruk
- Netto driftsresultat
- Talmateriale og uttale frå revisjonsmeldinga.

Konklusjon

Stord hamnstell har for 2019 driftsinntekter på kr. 10.209.043 og eit rekneskapsmessig meirforbruk på kr. 390.452. Netto driftsresultat er på - kr. 5.471.952. Det gjev eit driftsresultat på - 53,60 % (Sett opp mot sum driftsinntekter). KPMG AS har levert ei såkalla «rein» revisjonsmelding.

Kontrollutvalet sin uttale og revisjonsmeldinga er to sjølvstendige dokument, som følgjer saka vidare via formannskapet til kommunestyret.

Økonomisk oversikt drift	Stord hamnestell	Note	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
Brukarbetalingar						
Andre sals og leigeinntekter			-10 169 190	-11 393 133	-11 393 133	-16 427 454
Overføringar med krav til motyting			-39 853			-1 352
Rammetilskot						
Andre statlege overføringar						
Andre overføringar						
Skatt på inntekt og formue						
Eigedomsskatt						
Andre direkte og indirekte skattar						
Sum driftsinntekter	2		-10 209 043	-11 393 133	-11 393 133	-16 428 806
Lønsutgifter			3 156 123	3 224 573	3 224 573	3 115 471
Sosiale utgifter			1 127 741	1 125 728	1 125 728	1 044 521
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon			3 721 015	3 245 000	3 245 000	3 407 220
Kjøp av varer og tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon			326 387	410 000	410 000	434 459
Overføringar			350 370	100 000	100 000	8 898
Avskrivningar			1 824 057			1 518 264
Fordelte utgifter						
Sum driftsutgifter			10 505 692	8 105 301	8 105 301	9 528 833
Brutto driftsresultat			296 650	-3 287 832	-3 287 832	-6 899 972
Renteinntekter og utbytte			-170 117	-90 000	-90 000	-228 443
Gevinst finansielle instrum. (oml.midl.)						
Mottekne avdrag på utlån						
Sum eksterne finansinntekter			-170 117	-90 000	-90 000	-228 443
Renteutgifter og låneomkostningar			860 645	1 100 000	1 100 000	1 025 757
Tap finansielle instr. (oml.midl.)						
Avdrag på lån			6 308 830	6 381 500	1 300 000	1 418 813
Utlån						
Sum eksterne finansutgifter			7 169 475	7 481 500	2 400 000	2 444 570
Resultat eksterne finanstransaksjonar			6 999 358	7 391 500	2 310 000	2 216 126
Motpost avskrivningar			-1 824 056	-	-	-1 518 264
Netto driftsresultat			5 471 952	4 103 668	-977 832	-6 202 111
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk			-6 202 111	-7 467 422	-1 265 322	-3 130 349
Bruk av disposisjonsfond						
Bruk av bundne driftsfond						
Sum bruk av avsetningar			-6 202 111	-7 467 422	-1 265 322	-3 130 349
Overført til investeringsrekneskapen	4					
Avsett til dekning av tidlegare års rekneskapsmessige meirforbruk						
Avsett til disposisjonsfond			1 120 611	3 363 754	2 243 154	3 130 349
Avsett til bundne driftsfond						
Sum avsetningar			1 120 611	3 363 754	2 243 154	3 130 349
Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk			390 452	0	0	-6 202 111

Økonomisk oversikt investering Stord hamnevoll	Note	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
Sal av driftsmidler og fast eiendom		-4 206 000	-6 303 000	-6 303 000	-5 139 045
Andre salsinntekter					
Overføringar med krav til motyting		-3 263 000			
Kompensasjon for meirverdiavgift					
Statlege overføringar					
Andre overføringar					
Renteinntekter og utbytte					
Sum inntekter		-7 469 000	-6 303 000	-6 303 000	-5 139 045
Lønsutgifter					
Sosiale utgifter					
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon		9 960 226	20 703 000	20 703 000	9 565 828
Kjøp av varer og tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon					
Overføringar					
Renteutgifter og omkostningar					
Fordeelte utgifter					
Sum utgifter		9 960 226	20 703 000	20 703 000	9 565 828
Avdrag på lån					5 160 000
Utlån					
Kjøp av aksjar og lutar		23 058	26 000	26 000	25 892
Dekning av tidlegare års udekka					
Avsett til ubundne investeringsfond	4				
Avsett til bundne investeringsfond					
Sum finanstransaksjoner		23 058	26 000	26 000	5 185 892
Finansieringsbehov		2 514 284	14 426 000	14 426 000	9 612 675
Bruk av lån		-2 514 284	-14 426 000	-14 426 000	-6 890 118
Sal av aksjar og lutar					
Mottekne avdrag på utlån					
Overført frå driftsrekneskapen					
Bruk av tidlegare års udisponert	4				-2 722 558
Bruk av disposisjonsfond					
Bruk av bundne driftsfond					
Bruk av ubundne investeringsfond					
Bruk av bundne investeringsfond					
Sum finansiering		-2 514 284	-14 426 000	-14 426 000	-9 612 675
Udekka/udisponert		0	0	0	0

Investering per bærer	Stord hamnestell	Rekneskap	Budsjett rev.	Budsjett opph.	Avvik
Konto	Tekst	2019	2019	2019	frå budsjett
Administrasjon					
02002	Teknisk utstyr		1 000 000	1 000 000	1 000 000
02100	Kjøp transportmidlar	179 969			-179 969
02200	Kjøp maskiner				
02305	Nybygg og nyanlegg		3 000 000	3 000 000	3 000 000
02307	Tekniske anlegg				
02700	Juridisk bistand	18 700			-18 700
02702	Andre konsulenttenester	145 365	100 000	100 000	-45 365
02800	Kjøp tomt grunn andre utgifter				
05100	Låneavdrag				
05290	Kjøp aksjer og andeler	23 058	26 000	26 000	2 942
06700	Sal tomt og grunn	-4 150 000			4 150 000
06701	Sal bygg/anlegg	-56 000			56 000
09100	Bruk av lån	-2 514 284	-14 426 000	-14 426 000	-11 911 716
09400	Bruk ubunde dispisjonsfond				
8170	Administrasjon	-6 353 192	-10 300 000	-10 300 000	-3 946 808
Kaien nyanlegg - Farlei					
02301	Vedlikehald anlegg/uteareal		1 800 000	1 800 000	1 800 000
02305	Nybygg og nyanlegg	268 447	500 000	500 000	231 553
02501	Matr.vedlikehald anlegg/uteareal				
02702	Andre konsulenttenester	99 000			-99 000
09100	Bruk av lån				
09400	Bruk ubunde dispisjonsfond				
8171	Kaien nyanlegg - Farlei	367 447	2 300 000	2 300 000	1 932 553
Kaifront - berar 2					
02301	Vedlikehald anlegg/uteareal		150 000	150 000	150 000
02501	Matr.vedlikehald anlegg/uteareal				
02502	Matr.vedlikehald teknisk utstyr				
8172	Kaifront - berar 2	0	150 000	150 000	150 000
Kaiareal - berar 3					
02002	Teknisk utstyr	13 890			-13 890
02301	Vedlikehald anlegg/uteareal				
02307	Tekniske anlegg	8 474 319			-8 474 319
02501	Matr.vedlikehald anlegg/uteareal				
02502	Matr. vedlikehald teknisk utstyr	66 653			-66 653
02702	Andre konsulenttenester	129 814			-129 814
02802	Gebyr tinglysing/oppmåling/uteareal		13 603 000	13 603 000	13 603 000
07000	Statstilskot	-3 263 000	-6 303 000	-6 303 000	-3 040 000
8173	Kaiareal - berar 3	5 421 676	7 300 000	7 300 000	1 878 324
Passasjerar - berar 4					
8174	Passasjerar - berar 4	0	0	0	0
Hamnebygget - berar 5					
8175	Hamnebygget - berar 5	0	0	0	0
Småbåthamn - berar 6					
02002	Teknisk utstyr				
02305	Nybygg og nyanlegg	233 426	300 000	300 000	66 575
02307	Tekniske anlegg				
02500	Materiell vedlikehald bygning	163 177			-163 177
02501	Matr.vedlikehald anlegg/uteareal		250 000	250 000	250 000
02502	Matr.vedlikehald teknisk utstyr				
02505	Materiell nybygg	167 466			-167 466
02850	Kjøp bygg anlegg andre utgifter				
09400	Bruk ubunde dispisjonsfond				
8176	Småbåthamn - berar 6	564 069	550 000	550 000	-14 069

EIGENDELAR

A	Anleggsmidler			
	Faste eiendommer og anlegg	7	64 211 707	65 150 559
	Utstyr, maskiner og transportmiddel		38 027 253	28 952 232
	Aksjar og lutar		287 950	264 892
	Pensjonsmidlar	3	9 028 758	9 340 432
B	Omlaupsmidler			
	Kortsiktige krav		5 783 567	2 705 588
	Premieavvik	3	1 639 878	1 520 243
	Aksjar og lutar			
	Obligasjonar			
	Kasse, postgiro, bankinnskott		2 477 886	10 664 401
	SUM EIGENDELER		121 456 999	118 598 345

EIGENKAPITAL OG GJELD

C	Eigenkapital			
	Disposisjonsfond	4	5 342 137	4 221 526
	Bundne driftsfond			
	Ubundne investeringsfond			
	Bundne investeringsfond			
	Rekneskapsmessig mindreforbruk			6 202 111
	Rekneskapsmessig meirforbruk		-390 452	
	Kapitalkonto	6	69 016 641	57 187 968
	Endring i rekneskapsprins.som påverkar AK		-97 851	-97 851
D	Gjeld			
	Langsiktig gjeld			
	Pensjonsforpliktelser	3	10 337 544	10 524 117
	Ihendehavarobligasjonslån			
	Sertifikatlån	5	32 958 847	36 004 677
	Andre lån			
	Kortsiktig gjeld			
	Anna kortsiktig gjeld		4 276 437	4 534 367
	Premieavvik	3	13 695	21 429
	SUM EIGENKAPITAL OG GJELD		121 456 999	118 598 345

MEMORIAKONTI**Memoriakonti**

Ubrukte lånemidler	748 716	
Ubrukte lånemidler konsern		
Andre memoriakonti		
Motkonto for memoriakontiane	-748 716	-

Stord, 31. desember 2019

15. februar 2020

Magnus Mjør
rådmann

Hege Etterlid
økonomisjef

NOTAR til Stord hamnestell sin rekneskap 2019

NOTE nr. 1 Rekneskapsprinsipp

Rekneskapen er utarbeida i samsvar med kommunelova, forskrifter og god kommunal rekneskapsskikk.

Rekneskapsprinsipp

All tilgang og bruk av midlar i løpet av året som gjeld Stord hamnestell si verksemd går fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen. Rekneskapsføring av tilgang og bruk av midlar berre i balanserekneskapen vert ikkje gjort. Alle utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar er rekneskapsført brutto. Dette gjeld også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i året er tatt med i årsrekneskapen, enten dei er betalt eller ikkje. For lån er berre den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert som memoriapost. I den grad enkelte utgifter, utbetalingar, inntekter eller innbetalingar ikkje kan fastsettast eksakt ved tidspunktet for rekneskapsavlegginga, er det registrert eit estimert beløp i årsrekneskapen.

Klassifisering av anleggsmidlar og omløpsmidlar

I balanserekneskapen er anleggsmidlar eigendelar bestemt til varig eige eller bruk for Stord hamnestell. Andre eigendelar er omløpsmidlar. Fordringar knytt til eigen vare- og tenesteproduksjon er omløpsmidlar. Andre fordringar er omløpsmidlar dersom desse forfell til betaling innan eit år etter anskaffingstidspunktet. Elles er dei klassifisert som anleggsmidlar.

Stord hamnestell føl KRS (F) nr 4 Avgrensing mellom driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen. Standarden har særleg betydning for skiljet mellom vedlikehald og påkosting i høve til anleggsmidlar. Utgifter som påløper for å oppretthalde anleggsmiddelet sitt kvalitetsnivå vert utgiftsført i driftsrekneskapen. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffinga vert utgiftsført i investeringsrekneskapen og aktivert på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytt til formåla i kommunelova sin § 50 og pensjonsforpliktingar. All anna gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsreglar

Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av skaffekost og verkeleg verdi. Uteståande fordringar er vurdert til pålydande med frådrag for forventa tap.

Anleggsmidlar er vurdert til skaffekost. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid vert avskrive med like store årlige beløp over levetida til anleggsmiddelet. Avskrivningane startar året etter at anleggsmidlet er skaffa/tatt i bruk. Avskrivingsperiodane er i tråd med § 8 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som er forventa å ikkje vere forbigåande er nedskrive til verkeleg verdi i balansen.

Vurderingane for eigendelar gjeld tilsvarande for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjer gjeldsposten sin pålydande i norske kroner på det tidspunkt som gjelda oppstår. Låneomkostningar (gebyr, provisjonar mv.), og over- og underkurs er finansutgifter og inntekter.

Pensjon

Pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er ført i balansen som høvesvis anleggsmidler og langsiktig gjeld. Pensjonsforpliktinga består av den diskonterte verdien av dei samla framtidige pensjonsyttingane som er opptent ved utgongen av året. Forpliktinga er rekna ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvekst og G-regulering. Årets pensjonskostnad er endring i forpliktinga frå byrjinga til slutten av året. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad utgjer premieavviket, og skal amortiserast (tilbakeførast) i driftsrekneskapen over dei neste 15 åra. Premieavik oppstått i 2011 og seinare skal amortiserast over 10 år. Premieavik oppstått i 2014 og seinare skal amortiserast over 7 år.

NOTE nr. 2 Endring i arbeidskapital

Del 1 Endring i arbeidskapital i løyvingsrekneskapen

Anskaffing av midler		Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(600:670; 700:780;800:895)	-10 209 042,68	-16 428 805,70
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(600:670; 700:770;800:895)	-7 469 000,00	-5 139 045,00
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-2 684 401,41,00	-7 118 560,96
Sum anskaffing av midlar	S	-20 362 444,09	-28 686 411,66
Bruk av midler			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(010:285;300:480) -690	8 681 635,91	8 010 569,10
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(010:285;300:480) -690	9 960 226,41	9 565 828,42
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(500:529)	7 192 533,32	7 630 461,51
Sum bruk av midlar		25 834 395,64	25 206 859,03
<i>Anskaffing - anvendelse av midlar</i>	<i>U=W</i>	5 471 951,55	-3 479 552,63
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	-748 715,59	1 190 117,50
Endring i arbeidskapital	V	-4 723 235,96	2 289 453,13

Del 2 Endring i arbeidskapital i balansen

Tekst	Konto	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Omløpsmidler	2.1		
Endring kortsiktige fordringar	2.13 - 2.17	3 077 978,85	-66 781,72
Endring aksjer og andelar	2.18	0,00	0,00
Premieavvik	2.19	119 635,98	201 725,25
Endring sertifikater	2.12	0,00	0,00
Endring obligasjonar	2.11	0,00	0,00
Endring betalingsmidlar	2.10	-8 186 514,81	2 743 854,11
Endring omløpsmidlar		-4 988 899,98	2 878 797,64
Kortsiktig gjeld	2.3		
Endring kassekredittlån	2.31	0,00	0,00
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	-257 929,60	597 096,21
Premieavvik	2.39	-7 734,42	-7 733,70
Endring arbeidskapital		-4 723 235,96	2 289 435,13

NOTE nr. 3 Pensjon (Forskriftsbestemt note nr. 2 – regnskapsstandardens punkt 3.1.1 nr. 2)

Notekrav i samsvar med KRS nr. 6 Foreløpig standard (F) Noter og årsberetning

Pensjonskostnaden er det som vert belasta Stord hamnestell sin rekneskap og budsjett, medan pensjonspremien er kva ein faktisk betalar til pensjonsforsikringsselskapet (KLP) for dekning av framtidige pensjonsforpliktingar. Dersom pensjonspremien er større enn pensjonskostnaden får vi eit positivt premieavvik. Er pensjonspremien mindre enn pensjonskostnaden får vi eit negativt premieavvik. Den rekneskapsmessige handteringa av premieavvik finn vi i Regnskapsforskriften. Eit positivt premieavvik skal førast til inntekt i årsrekneskapen og bokførast under omløpsmidlar som kortsiktig fordring. Tilsvarande skal eit negativt premieavvik utgiftsførast i årsrekneskapen og bokførast som kortsiktig gjeld. Premieavvik vert slik ein form for korreksjonspost til den betalte pensjonspremien slik at nettoen av desse to posteringane blir lik pensjonskostnaden. Det er opp til hamnestellet å velje korleis dei vil handtere korreksjonen av premieavviket i rekneskapen. Ein har valet mellom å kvart år avsette for full dekning av premieavviket eller å amortisere over 15 år (for premieavvik oppstått i perioden 2002 - 2010), 10 år (for premieavvik oppstått i perioden 2011 -2013) og 7 år (for premieavvik oppstått i perioden 2014 og seinare). Stord hamnestell var velt 15, 10 og 7 års amortisering. Rekneskapsføring av premieavvik og seinare amortisering av dette framstår dermed som eit unntak frå arbeidskapitalprinsippet og anordningsprinsippet.

Premieavvik	Opplysning om amortiseringstid	Amortisering av premieavvik
Amortiseringstid premieavvik 2002 - 2010	15 år	116 288,51
Amortiseringstid premieavvik 2011 - 2013)	10 år	178 868,25
Amortiseringstid premieavvik (2014 og seinare)	7 år	1 331 026,87

Rekneskap 2019	
Innbetalt premie	750 858
Netto pensjonskostnad	376 222
<i>Årets positive premieavvik (inntektsført)</i>	374 636
Årets andel av tidlige års positive premieavvik (utgiftsført)	-269 784,14
Årets andel av tidlige års negativ premieavvik (inntektsført)	6 779,80
Netto arbeidsgiveravgift på årets og tidlige års premieavvik	15 740,06
Netto inntektsføring på årets rekneskap	127 371,72

Innbetalt premie
Netto pensjonskostnad
<i>Årets positive premieavvik (inntektsført)</i>
Årets del av tidlegare års positive premieavvik (utgiftsført)
Årets del av tidlegare års negativ premieavvik (inntektsført)
Netto arbeidsgjevaravgift på årets og tidlegare års premieavvik
Netto utgiftsføring på årets rekneskap

Rekneskap 2018	
	753 002
	362 941
	390 061
	-213 265
	6 778
	25 884
	209 457,93

Netto verknad av endra amortiseringsperiode
Netto arbeidsgjevaravgift av endra amortiseringsperiode
<i>Netto negativt premieavvik</i>
Sum netto påverknad premieavvik i forhold til netto driftsresultat
I % av netto driftsresultat

Rekneskap 2019	
	0
	0
	127 371,72
	-2,33 %

Del 2 Attverande premieavvik som vil påverke seinare års rekneskap

Attverande positivt premieavvik som skal utgiftsførast seinare år
<i>I % av omløpsmidler</i>
Gjenstående negativt premieavvik som skal inntektsførast seinare år
<i>I % av kortsiktig gjeld</i>

Rekneskap 2019	
	1 639 878,48
	16,56 %
	13 694,85
	0,32 %

Del 3 Premiefond

Innestående premiefond i livselskapet til dekning av komande pensjonspremiar
Bruk i årets rekneskap
Attverande premiefond

Rekneskap 2019	
	82 218,18
	-82 218,18
	0

Del 4 Pensjonsmidlar

Pensjonsmidlar pr. 01.01
Årets forventa avkastning
Årets premieinnbetaling eks. adm. utg.
Årets utbetaling av pensjon
Estimatavvik
Brutto pensjonsmidlar pr. 31.12

Rekneskap 2019	
	9 340 432
	390 406,00
	730 921,00
	-805 611,00
	-627 390,00
	9 028 758,00

Del 5 Pensjonsforpliktelser

Pensjonsforpliktelse pr. 01.01
Årets pensjonsopptjening
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse
Utbetalte pensjoner
Estimatavvik
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12
Netto arbeidsgiveravgift mellom pensjonsmidlar og pensjonsforpliktelser
Samla pensjonsforpliktelse inkl. netto arbeidsgjevaravgift

Rekneskap 2019	
	10 377 842
	339 821,00
	406 870,00
	-805 611,00
	-143 113,00
	10 175 809,00
	161 734,19
	10 337 543,19

Del 6 Berekningsføresetnader

	KLP
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %
Forventet G-reg./pensjonsreg.	2,97 %
Pensjonsregulering	2,20%
Forventet avkastning	4,50 %
Amortiseringstid	7 år

NOTE nr. 4 Avsetningar og bruk av avsetningar

Del 1 Alle fond avsetningar og bruk av avsetningar drifts- og investeringsrekneskapen

Alle fond	KOSTRA-art	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Avsetningar til fond	SUM(530:550)+ 580	1 120 610,55	9 332 459,13
Bruk av avsetningar	SUM(930:958)	-6 202 110,55	-5 852 906,50
Rekneskapsmessig meirforbruk/udekka	980	-390 451,55	0,00
Netto avsetningar		-5 471 951,55	3 479 552,63

Del 2 Disposisjonsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	KOSTRA- art/balanse	Rekneskap 2019	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Budsjettskjema	Rekneskap 2018
IB 01.01	2.56	4 221 526,28			1A, eller brutto 1B eller netto 1B	3 813 735,62
Avsetninger driftsrekneskapet Herav budsjettskjema 1A Herav brutto budsjettskjema 1B	540	1 120 610,55	3 363 754,00	2 243 154,00		3 130 348,58
Bruk av avsetninger driftsrekneskapet Herav budsjettskjema 1A Herav brutto budsjettskjema 1B	940	0,00				0,00
Bruk av avsetninger investeringsrekneskapet	940	0,00				2 722 557,92
UB 31.12	2.56	5 342 136,83				4 221 526,28

Overføring	KOSTRA- art	Rekneskap 2019	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Budsjettskjema	Rekneskap 2018
Overført fra drifts- til investeringsrekneskapet Herav budsjettskjema 1A Herav brutto budsjettskjema 1B	570/970	0,00				0,00

NOTE nr. 5 Mellomverande med kommunen

Tekst	2019	2018
Stord kommune lån inv.2006/2007		1 875 500
Stord kommune lån molo Huglo	4 085 422	4 168 177
Stord kommune investering 2013		3 206 000
Stord kommune investering 2014	2 142 000	2 295 000
Stord kommune inv. 2017 (kjøp areal Eldøyane)	23 437 500	24 062 500
Stord kommune inv. 2018 (kjøp areal Eldøyane)	112 500	397 500
Stord kommune inv. 2019	3 181 425	
Langsiktig gjeld	32 958 847	36 004 677

NOTE nr. 6 Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
01.01.2019 Balanse (underskudd i kapital)	0,00	01.01.2019 Balanse (kapital)	57 187 968,33
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	0,00	Aktivering av fast eiendom og anlegg	442 461,52
Nedskrivninger fast eiendom	0,00	Oppskrivning av fast eiendom	0,00
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	1 381 312,95		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	9 517 764,89
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	442 743,58	Kjøp av aksjer og andeler	23 058,00
Salg av aksjer og andeler	0,00	Oppskrivning av aksjer og andeler	0,00
Nedskrivning av aksjer og andeler	0,00	Utlån formidlings/startlån	0,00
Avdrag på formidlings/startlån	0,00	Utlån sosial lån	0,00
Avdrag på sosial lån	0,00	Utlån egne midler	0,00
Avdrag på utlånte egne midler	0,00	Utlån næring	0,00
Avdrag på næringsutlån	0,00	Oppskrivning utlån	0,00
Avskrivning sosial utlån	0,00	Avdrag på eksterne lån	6 308 830,00
Avskrevet andre utlån	0,00	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0,00
Bruk av midler fra eksterne lån	2 514 284,41	UB Pensjonsmidler (netto)	-311 674,00
Urealisert kurstap utenlandslån	0,00	Estimatavvik pensjonmidler	0,00
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	-202 033,00	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0,00
Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	0,00	Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	-15 459,38
Estimatavvik pensjonforpliktelse	0,00	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
31.12.2019 Balanse Kapitalkonto	69 016 641,42	31.12.2019 Balanse (underskudd i kapital)	0

Avstemming 69 016 641,42

Differanse 0,00

NOTE nr. 7 Anleggsmidler

Hamnestellet føl inndelinga av anleggsmidler og avskrivingsplan i samsvar med regnskapsforskriftens § 8. Stord hamnestell har følgjande anleggsmiddelgrupper med tilhøyrande avskrivingsplan:

Anleggsmiddel gruppe	Avskrivings plan	Eigendelar
Gruppe 1	5 år:	EDB-utstyr, kontormaskiner og liknande.
Gruppe 2	10 år:	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidlar og liknande.
Gruppe 3	20 år:	Brannbilar, parkeringsplassar, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), reinseanlegg, pumpestasjonar, forbrenningsanlegg og liknande.
Gruppe 4	40 år:	Bustader, skular, barnehagar, idrettshaller, vegar og leidningsnett og liknande.
Gruppe 5	50 år:	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sjukeheim og andre institusjonar, kulturbygg, brannstasjonar og liknande.
Gruppe 9	Ingen	Tomter og kunst

Tekst	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 9
Skaffekost	207 325	2 896 908	29 568 790	3 142 296	68 626 827	11 609 576
Akkumulerte avskrivningar		1 453 633	2 267 158	2 392 148	15 835 992	
Tilgang i rekneskapsåret	145 365	179 969	9 192 431		442 461	
Avgang i rekneskapsåret*						
Avskrivningar i regnskapsåret	35 100	239 733	167 910	20 253	1 361 060	
Nedskrivningar						
Reverserte nedskrivningar						
Bokført verdi 2019	317 590	1 383 510	36 326 153	729 895	51 872 237	11 609 576
Bokført verdi 2018	207 325	1 443 276	27 301 632	750 148	52 790 835	11 609 576

* Gevinst/tap ved avgang av anleggsmidler i rekneskapsåret er berre bokført i balansen i tråd med kommunale regnskapsforskrifter gjennom ein opp/nedskrivning av anleggsmidlet mot kapitalkontoen.

NOTE nr. 8 Årsverk

Tekst	2019	2018	2017
Årsverk	3,24	3,24	3,24
Tilsette	4	4	4
Kvinner	1,24	1,24	1,24
% del kvinner	38 %	38 %	38 %
Menn	2	2	2
% del menn	62 %	62 %	62 %
Kvinner i leiande stillingar	0	0	0
% del kvinner i leidande stillingar	0 %	0 %	0 %
Menn i leiande stillingar	1	1	1
% del menn i leiande stillingar	31 %	31 %	31 %

Leiande stilling er einingsleiar som hamnesjef. Hamnesjef har kommunalsjef NMK som næraste overordna.

Tekst	2019	2018	2017
Tal deltidsstillingar	1	1	1
Tilsette i deltidsstillingar	1	1	1
kvinner i deltidsstillingar	1	1	1
% del kvinner i deltidsstillingar	50 %	100 %	100 %
Menn i deltidsstillingar	0	0	0
% del menn i deltidsstillingar	0 %	0 %	0 %

Til kommunestyret i Stord kommune

Melding frå uavhengig revisor

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Stord hamn sin årsrekneskap som viser driftsinntekter på kr 10 209 043 og eit meirforbruk på kr 390 452. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2019, driftsrekneskap og investeringsrekneskap og økonomiske oversiktar for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gjev eit dekkande framstilling av Stord komune si finansielle stilling per 31. desember 2019, og av resultatata for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av Stord hamn slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Rådmannen sitt ansvar for årsrekneskapen

Rådmannen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gjev eit dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Rådmannen er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein rekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekket, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.

- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av Stord hamn sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av rådmannen, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet, inkludert tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gjev eit dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og rådmannen mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betydning som vi har avdekkja i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betydning i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (*ISAE*) 3000 «*Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*», meiner vi at rådmannen har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av Stord hamn sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Stord, 4. mai 2020

KPMG

Willy Hauge

Statsautorisert revisor

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2019/132-20
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	9/20	18.05.2020

Årsrekneskap Stord kommune for 2019 - Uttale frå kontrollutvalet

Forslag til uttale

1. Kontrollutvalet vedtek utkast til uttale om Stord kommune sin årsrekneskap for 2019.
2. På bakgrunn av det som kjem fram i «Årsoppgjer 2019 - brev til leiinga nr. 3» frå KPMG, ber kontrollutvalet om at rådmannen kjem i møte 02.09.2020. for å gjera greie for kva som er / vil bli gjort i forhold til tilrådingane i rapporten.

Samandrag

Føremålet med denne saka er at kontrollutvalet skal gje sin uttale til årsrekneskapen for 2019 for Stord kommune. Uttalen skal følgje saka vidare til kommunestyret via formannskapet.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Uttale frå kontrollutvalet til årsrekneskap 2019 for Stord kommune kommune
- 2 Signert årsrekneskap 2019 for Stord kommune
- 3 Notar til årsrekneskap 2019 for Stord kommune
- 4 Signert årsberetning 2019 for Stord kommune
- 5 Signert revisjonsmelding 2019 for Stord kommune
- 6 KPMG AS om årsoppgjeret 2019 - brev til leiinga nr. 3

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Årsrekneskapen for 2019 er revidert etter gamal kommunelov og det betyr at denne saka også i hovudsak er bygd opp på bakgrunn av gamal kommunelov.

Kontrollutvalet skal gje uttale til årsrekneskapen, jf. Forskrift om årsregnskap og årsberetning. Rådmannen si årsmelding skal følgje saka, og det skal gjerast greie for om det er vesentlege avvik mellom årsmeldinga og årsrekneskapen.

Det er så formannskapet som innstiller overfor kommunestyret, i saka om årsrekneskapen. Kommunestyret skal handsame både årsrekneskapen og årsmeldinga i same møte. Dette følgjer av kommunelova § 48, jf. Forskrift om årsregnskap og årsberetning §10.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse til å gje uttale til kommunestyret om årsrekneskapen og årsberetninga, jf. forskrift om kontrollutval og revisjon § 3.

Vurderingar og verknader

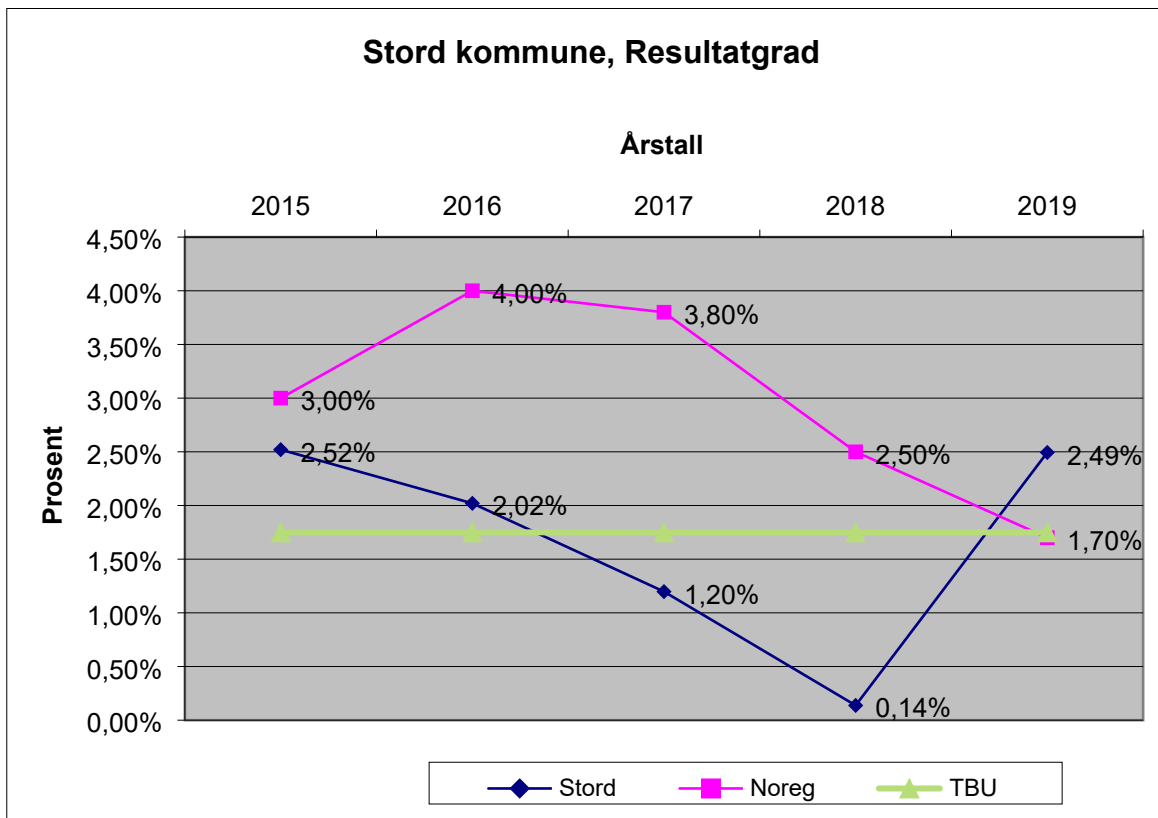
Årsrekneskapen er lagt fram av rådmannen, og inneheld driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversiktar og noteopplysningar, jf. vedlegg 2 og 3. Det er og lagt ved årsberetning i vedlegg 4.

Kommunen sin revisor, KPMG, har lagt fram revisjonsmelding, vedlegg 5. Her er medteke at driftsrekneskapen viser kr. 1.037.843.197 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 36.613.022. Det kjem ikkje fram spesielle forhold som blir omtala i revisjonsmeldinga, og den vert å sjå på som «ei rein» revisjonsmelding.

Me fekk også kopi av oppsummering etter årsoppgjer frå KPMG til kommunen - brev til leiinga nr. 3 som er medteke som vedlegg 6. Denne oppsummeringa inngår også som ein del av sakshandsaminga til rekneskapsaka i kontrollutvalet. Oppsummeringa beskriv resultatet av ei kartlegging og vurdering av transaksjonsflyt og internkontroll i kjerneprosessar i kommunen, for å identifisere kor det er størst risiko for feil i rekneskapsrapporteringa. Denne gongen er det fokus på tilgang til endring av lønsdata, tilgang til endring av faste rekneskapsdata og feil i anleggsregisteret. På bakgrunn av denne gjennomgangen har KPMG gjeve nokre tilrådingar til kommunen på forhold som bør og kan betrast. Ut frå dette bør kontrollutvalet vurdere om dei skal be rådmannen om å koma inn i første møte til hausten for å gjera greie for kva som er / vil bli gjort for å retta opp i desse tilrådingane.

Av rekneskapen for 2019 har sekretariatet merka seg at netto driftsrekneskap er positivt med kr. 38.414.683 dvs. netto resultatgrad på 2,49 % (Sett opp mot sum driftsinntekter). Gjennomsnitt for alle kommunane i Noreg (utanom Oslo) ligg ifølgje opplysningar frå SSB på nettoresultatgrad på 1,7 % i 2019. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) tilrår at ein over tid bør ha netto resultatgrad på 1,75 % for å ha ei forsvarleg økonomisk drift.

For Stord kommune har netto resultatgrad vore slik dei siste 5 åra: 2015 (+2,52 %), 2016 (+2,02%), 2017 (+1,20 %), 2018 (+0,14%) og 2019 (+2,49%). Sjå graf nedanfor. Som me ser av desse tala har kommunen eit resultat som i 2019 er høgare enn både tilrådinga frå TBU og godt over snittet i kommunane. Netto driftsresultat viser kva ein har att etter at alle driftsutgifter, inklusive renter og avdrag er dekkja. Driftsresultatet påverkar i stor grad kommune sin handlefridom og evne til å tåle svingingar i økonomien.

OBS: I grafar mv. kan det vera tal som ikkje fullt ut er samanliknbare i overgangen frå rekneskapen for 2015 til rekneskapen for 2016. Det kjem seg av at to kommunale føretak er integrert i kommunen sin rekneskap fom. 2016.

Riksrevisjonen la 16.02.2015 fram Dokument 3:5 (2014 - 2015) «Riksrevisjonens undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning». Her er det undersøkt sammenhengen mellom høg lånegjeld i kommunane, sum driftsinntekter og disposisjonsfond. Riksrevisjonen tilrår at kommunane ikkje bør ha meir enn tilsvarande 75 % av driftsinntektene i lånegjeld. Ved å nytte Riksrevisjonen si tilnærming kjem ein fram til at Stord kommune har ei høg lånegjeld tilsvarande 126,8 % av sum driftsinntekter, altså langt over tilrådinga frå Riksrevisjonen. Tilsvarande tal var 99,4 % i 2015, og har berre auka seinare år. Tilsvarande er disposisjonsfondet på 0,79 % av driftsinntektene. Riksrevisjonen tilrår her minst 5 %. Totalt sett har Stord kommune ei sær stor lånegjeld og eit disposisjonsfond monaleg under tilrådingar frå Riksrevisjonen. Driftsresultat er høgare enn tilrådd av TBU for 2019, og også høgare enn snitt for kommunane utanom Oslo.

Sekretariatet har merka seg m.a. følgjande frå rådmannen sin uttale i årsmeldinga:

«Når ein ved utgangen av mars 2020 skal skriva årsmelding for 2019, er det som å skildra ei anna tid. Medan ein i 2019 hadde stor aktivitet i næringslivet og nær full sysselsetting, har Korona-epidemien og tiltaka i kjølvatnet av denne gjort at ein nokre månader seinare har høgaste arbeidsløysa sidan 1930-talet. Kraftig fall i oljeprisen i tillegg medfører særlege utfordringar for leverandørindustrien.

Det var også økonomiske utfordringar i 2019. Skatteinngangen hadde enno ikkje teke seg opp etter «oljeknekken» i 2014-15. Ein finn også her på øya innslag av det useriøse arbeidslivet, og fleire bransjar opplever endringar. Tendensen har gått i retning større press på marginar og tradisjonelle konsept, særleg innanfor handels- og sørvisbransjen. Desse næringane har også fått hard medfart under Korona. Dersom epidemien strekker seg ut i tid kan det bli dramatisk for einskildverksemder og bransjar.

Budsjettarbeidet hausten 2019 vart også krevjande, med ei underdekning på nær 100 mill. kr. for å vidareføra drifta i 2020. Lovendringar, eit stramt statsbudsjett og redusert folkevekst var noko av forklaringa. I tillegg kom m.a. auka kapitalkostnader som følgje av auka lånegjeld. Tenestetilbodet vart i all hovudsak vidareført, men somme av tiltaka for å

få budsjettet i balanse vart opplevd som drastiske. Kommunen sin økonomiske situasjon er utfordrande. Som del av budsjettvedtaket for 2020 vedtok kommunestyret å tinga ein ekstern gjennomgang av organisasjonen, med føremål å oppnå ei innsparing på 35 mill. kr i høve til dagens driftsnivå.

2019-rekneskapen gjekk likevel ut med eit resultat på 36,6 millionar kroner, drygt 30 mill. over budsjett. Skatteinntgangen var fortsatt låg, nær 10 prosent under landsgjennomsnitt. Inntekstutjamninga gjorde likevel at det vart eit positivt avvik på dei frie inntektene, og resultatet vitnar om god budsjettstyring i einingane.

Stord kommune hadde ved utgangen av året 1097 årsverk fordelt på 1402 tilsette. Målsettinga om eit sjukefråvær på 7,5 prosent vart ikkje nådd. Med 8,26 prosent låg Stord likevel godt under gjennomsnittet i landet. Fråværet samla gjekk ned med 0,42 prosentpoeng samanlikna med 2018, il barnehagane vart fråværet redusert med over 3 prosent. Systematisk arbeid og oppfølging av leiarar, tillitsvalde og verneombod synest å ha ein effekt.»

Dette er på ingen måte uttømande for arbeidet. For meire informasjon vert det vist til Stord kommune si årsmelding, som ligg på denne lenkja, https://pub.framsikt.net/2019/stord1/mr-201912-%C3%A5rsmelding_2019_stord_kommune/#/

Kontrollutvalet har som oppgåve å gje uttale til kommunen sin årsrekneskap. Uttalen vert gjeve med bakgrunn i framlagd årsrekneskap og årsmelding frå administrasjonen og revisjonsmeldinga og revisjonsrapport frå revisor. Kontrollutvalet tek sjølv stilling til kva forhold som skal omtalast i uttalen. Det vil vera naturleg å ta med spesielle forhold som blir omtala i revisjonsmeldinga og eventuelle revisjonsrapportar og nummererte brev. Dessutan samanheng mellom netto driftsresultat, langsiktig lånegjeld og ubunde disposisjonsfond. Uttalen skal sendast til kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Rådmann har forøvrig lagt fram ei god årsmelding, som gjev ei god skildring av drifta av kommunen i 2019.

Årsmeldinga frå administrasjonen skal utformast i tråd med Kommuneloven § 48 nr. 5, som lyder:

«I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens eller fylkeskommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven om etnisitet, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og diskrimineringsloven om seksuell orientering.»

Forhold som gjeld likestilling, etikk og internkontroll er greitt omtala i eigne punkt i årsmeldinga, medan tiltak i høve diskriminering heller ikkje for 2019 synest vera like lett tilgjengeleg.

Det vert tilrådd at kontrollutvalet denne gongen innarbeider følgjande i uttalen sin, vedlegg 1:

- Rekneskapsmessig mindreforbruk
- Netto driftsresultat
- Låneoptak og ubundne disposisjonsfond
- Lite tilgjengeleg omtale av diskriminering i årsmeldinga
- Talmateriale og uttale frå revisjonsmeldinga og årsoppgjersbrevet.

Konklusjon

- Totalt sett har Stord kommune ei særstør lånegjeld og eit disposisjonsfond monaleg under tilrådingar frå Riksrevisjonen.
- Netto driftsresultat er i 2019 over tilrådinga frå Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU).

5

- Forhold som gjeld likestilling, etikk og internkontroll er greitt omtala i egne punkt i årsmeldinga, medan tiltak i høve diskriminering ikkje synest vera like lett tilgjengeleg.
- Tilrådingar i årsoppgjersbrevet må følgjast opp.

Kontrollutvalet sin uttale og revisjonsmeldinga er to sjølvstendige dokument, som følgjer saka vidare via formannskapet til kommunestyret.

TIL STORD KOMMUNE V/ KOMMUNESTYRET.

ÅRSREKNESKAPEN 2019 FOR STORD KOMMUNE, UTTALE FRÅ KONTROLLUTVALET.

Kontrollutvalet har i møte 18.05.2020 handsama Stord kommune sin årsrekneskap for 2019.

Representantar frå administrasjonen og ansvarleg revisor deltok i møtet og presenterte årsrekneskapen og svarte på spørsmål.

Av rekneskapen for 2019 har kontrollutvalet merka seg at netto driftsrekneskap er positivt med kr. 38.414.683 dvs. netto resultatgrad på 2,49 % (Sett opp mot sum driftsinntekter). I taloppsett. kan det vera tal som ikkje fullt ut er samanliknbare i overgangen frå rekneskapen for 2015 til rekneskapen for 2016. Det kjem seg av at to kommunale føretak er integrert i kommunen sin rekneskap fom. 2016.

Gjennomsnitt for alle kommunane i Noreg (utanom Oslo) ligg ifølgje opplysningar frå SSB på nettoresultatgrad på 1,7 % i 2019. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) tilrår at ein over tid bør ha netto resultatgrad på 1,75 % for å ha ei forsvarleg økonomisk drift.

For Stord kommune har netto resultatgrad vore slik dei siste 5 åra: 2015 (+2,52 %), 2016 (+2,02%), 2017 (+1,20 %), 2018 (+0,14%) og 2019 (+2,49%). Som me ser av desse tala har kommunen eit resultat som i 2019 er høgare enn både tilrådinga frå TBU og godt over snittet i kommunane. Netto driftsresultat viser kva ein har att etter at alle driftsutgifter, inklusive renter og avdrag er dekkja. Driftsresultatet påverkar i stor grad kommune sin handlefridom og evne til å tåle svingingar i økonomien.

Riksrevisjonen la 16.02.2015 fram Dokument 3:5 (2014 – 2015) «Riksrevisjonens undersøkelse av kommunenes låneopptak og gjeldsbelastning». Her er det undersøkt sammenhengen mellom høg lånegjeld i kommunane, sum driftsinntekter og disposisjonsfond. Riksrevisjonen tilrår at kommunane ikkje bør ha meir enn tilsvarende 75 % av driftsinntektene i lånegjeld. Ved å nytte Riksrevisjonen si tilnærming kjem ein fram til at Stord kommune har ei høg lånegjeld tilsvarende 126,8 % av sum driftsinntekter, altså langt over tilrådinga frå Riksrevisjonen. Tilsvarende tal var 99,4 % i 2015, og har berre auka seinare år. Tilsvarende er disposisjonsfondet på 0,79 % av driftsinntektene. Riksrevisjonen tilrår her minst 5 %. Totalt sett har Stord kommune ei særstør lånegjeld og eit disposisjonsfond monaleg under tilrådingar frå Riksrevisjonen. Driftsresultat er høgare enn tilrådd av TBU for 2019, og også høgare enn snitt for kommunane utanom Oslo.

Sekretariatet har merka seg m.a. følgjande frå rådmannen sin uttale i årsmeldinga som ligg på denne lenkja, https://pub.framsikt.net/2019/stord1/mr-201912-%C3%A5rsmelding_2019_stord_kommune/#/

«Når ein ved utgangen av mars 2020 skal skriva årsmelding for 2019, er det som å skildra ei anna tid. Medan ein i 2019 hadde stor aktivitet i næringslivet og nær full sysselsetting, har

Korona-epidemien og tiltaka i kjølvatnet av denne gjort at ein nokre månader seinare har høgaste arbeidsløysa sidan 1930-talet. Kraftig fall i oljeprisen i tillegg medfører særlege utfordringar for leverandørindustrien.

Det var også økonomiske utfordringar i 2019. Skatteinngangen hadde enno ikkje teke seg opp etter «oljeknekken» i 2014-15. Ein finn også her på øya innslag av det useriøse arbeidslivet, og fleire bransjar opplever endringar. Tendensen har gått i retning større press på marginalar og tradisjonelle konsept, særleg innanfor handels- og sørvisbransjen. Desse næringane har også fått hard medfart under Korona. Dersom epidemien strekker seg ut i tid kan det bli dramatisk for einskildverksemdar og bransjar.

Budsjettarbeidet hausten 2019 vart også krevjande, med ei underdekning på nær 100 mill. kr. for å vidareføra drifta i 2020. Lovendringar, eit stramt statsbudsjett og redusert folkevekst var noko av forklaringa. I tillegg kom m.a. auka kapitalkostnader som følgje av auka lånegjeld. Tenestetilbodet vart i all hovudsak vidareført, men somme av tiltaka for å få budsjettet i balanse vart opplevd som drastiske. Kommunen sin økonomiske situasjon er utfordrande. Som del av budsjettvedtaket for 2020 vedtok kommunestyret å tinga ein ekstern gjennomgang av organisasjonen, med føremål å oppnå ei innsparing på 35 mill. kr i høve til dagens driftsnivå.

2019-rekneskapan gjekk likevel ut med eit resultat på 36,6 millionar kroner, drygt 30 mill. over budsjett. Skatteinngangen var fortsatt låg, nær 10 prosent under landsgjennomsnitt. Inntektsutjamninga gjorde likevel at det vart eit positivt avvik på dei frie inntektene, og resultatet vitnar om god budsjettstyring i einingane.

Stord kommune hadde ved utgangen av året 1097 årsverk fordelt på 1402 tilsette. Målsettinga om eit sjukefråvær på 7,5 prosent vart ikkje nådd. Med 8,26 prosent låg Stord likevel godt under gjennomsnittet i landet. Fråværet samla gjekk ned med 0,42 prosentpoeng samanlikna med 2018, il barnehagane vart fråværet redusert med over 3 prosent. Systematisk arbeid og oppfølging av leiarar, tillitsvalde og verneombod synest å ha ein effekt.»

Rådmann har forøvrig lagt fram ei god årsmelding, som gjev ei god skildring av drifta av kommunen i 2019. Årsmeldinga frå administrasjonen skal utformast i tråd med Kommuneloven § 48 nr. 5, som lyder:

«I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens eller fylkeskommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven om etnisitet, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og diskrimineringsloven om seksuell orientering.»

Forhold som gjeld likestilling, etikk og internkontroll er greitt omtala i egne punkt i årsmeldinga, medan tiltak i høve diskriminering heller ikkje for 2019 synest vera like lett tilgjengeleg.

Kontrollutvalet har som oppgåve å gje uttale til kommunen sin årsrekneskap. Uttalen vert gjeve med bakgrunn i framlagd årsrekneskap og årsmelding frå administrasjonen og revisjonsmeldinga og revisjonsrapport frå revisor. Kontrollutvalet tek sjølv stilling til kva forhold som skal omtalast i uttalen. Det vil vera naturleg å ta med spesielle forhold som blir omtala i revisjonsmeldinga og eventuelle revisjonsrapportar og nummererte brev. Dessutan samanheng mellom netto driftsresultat, langsiktig lånegjeld og ubunde disposisjonsfond. Uttalen skal sendast til kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Oppsummering/tilrådingar frå kontrollutvalet:

- Totalt sett har Stord kommune ei sær stor lånegjeld og eit disposisjonsfond monaleg under tilrådingar frå Riksrevisjonen.
- Netto driftsresultat er i 2019 over tilrådinga frå Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU).
- Forhold som gjeld likestilling, etikk og internkontroll er greitt omtala i eigne punkt i årsmeldinga, medan tiltak i høve diskriminering ikkje synest vera like lett tilgjengeleg.
- Tilrådingar i årsoppgjersbrevet må følgjast opp.

Ut over det som nemnd over, og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalet i rekneskapsaka samt revisjonsmeldinga av 04.05.2019 og oppsummering etter årsoppgjer frå revisor, har kontrollutvalet ikkje merknader til Stord kommune sin årsrekneskap for 2019.

Stord, 18.05.2020

Fredrik Lilleskare
Leiar kontrollutvalet

Hogne Haktorson
utvalssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Kopi: Stord kommune, formannskapet

Skjema 1A Driftsrekneskap	Note	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
1 Skatt på inntekt og formue		-540 530 161	-548 494 000	-562 494 000	-517 095 725
2 Ordinært rammetilskot		-491 587 223	-468 506 000	-468 506 000	-475 026 654
3 Skatt på eigedom		-51 474 126	-51 500 000	-50 300 000	-40 210 989
4 Andre direkte eller indirekte skattar					
5 Andre generelle statstilskot		-38 980 332	-40 332 997	-39 492 997	-50 780 556
6 Sum frie disponible inntekter		-1 122 571 843	-1 108 832 997	-1 120 792 997	-1 083 113 924
7 Renteinntekter og utbyte		-25 490 829	-21 187 883	-17 287 883	-9 475 667
8 Gevinst finansielle instrumenter					
Renteutgifter, provisjonar og andre					
9 finansutgifter		47 172 255	54 928 147	54 954 647	46 520 465
10 Tap finansielle instrumenter					
11 Avdrag på lån	7	61 245 559	65 931 500	60 850 000	61 200 000
12 Netto finansinntekter/-utgifter		82 926 985	99 671 764	98 516 764	98 244 798
Til dekning av tidlegare års					
13 rekneskapsmessige meirforbruk					
14 Til ubundne avsetning		12 884 686	19 039 000	49 829 000	15 622 600
15 Til bundne avsetningar		15 772 526	2 106 708	2 106 708	6 381 075
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige					
16 mindreforbruk	10	-12 630 198	-12 643 000	-22 643 000	-15 552 569
17 Bruk ubundne avsetningar		-140 000	-140 000	-	-174 000
18 Bruk bundne avsetningar		-14 119 865	-15 414 997	-15 414 997	-16 975 548
19 Netto avsetning		1 767 149	-7 052 289	13 877 711	-10 698 441
20 Overført til investeringsrekneskapen	10	34 512	-	-	106 322
21 Til fordeling drift		-1 037 843 197	-1 016 213 522	-1 008 398 522	-995 461 245
22 Sum fordelt til drift		1 001 230 174	1 016 213 522	1 008 398 522	982 831 046
23 Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk		-36 613 022	0	0	-12 630 198

Spesifikasjon av andre generelle statstilskot	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
Integreringstilskot flyktningar	-29 791 595	-33 940 000	-33 900 000	-39 964 700
Kompensasjonstilskot renter og avdrag	-3 422 707	-3 215 497	-3 215 497	-3 406 253
Havbruksfond	260 006			-3 374 977
Asylmottak	-3 216 086	-3 177 500	-2 377 500	-2 617 008
Produksjonstilskot Sæbø gard	-8 559			-10 964
Prosjektskjønsmidlar	-400 000			-1 406 654
Bemanningsnorm i barnehagar	-1 781 379			
Sum	-38 360 320	-40 332 997	-39 492 997	-50 780 556

Skjema 1 B Til fordeling drift (overført frå skjema 1A - linje 22)	Note	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
Formannskapet		38 910 602	39 072 873	54 664 340	39 369 484
Folkevalde, politiske utval		4 930 395	4 863 349	4 830 849	4 482 173
Administrasjon og leing		27 271 557	28 406 876	39 070 843	29 191 745
Kyrkja, trdomssamfunn		8 482 438	8 498 186	8 498 186	8 324 086
Næring, landbruk		3 611 646	3 472 272	3 377 272	3 202 544
Skatt, rammetilskot og finans		-5 385 434	-6 167 810	-1 112 810	-5 831 064
Oppvekst og kultur		508 296 250	516 992 082	507 456 976	491 753 032
Fagavdeling oppvekst og kultur		142 775 932	147 012 263	149 271 069	142 424 370
Barnehage		33 344 880	33 284 549	30 886 854	30 295 406
Skule, SFO		220 470 993	225 764 812	222 597 448	214 677 520
Vaksenopplæring		8 741 669	8 781 040	4 690 309	5 614 435
Helsestasjon, Pedagogisk-psykologisk teneste, Ungdomsteam		30 351 430	32 950 979	31 367 842	30 608 892
Barnevern		45 426 007	43 001 840	43 519 908	42 410 514
Kulturskule		7 536 670	7 433 749	7 060 062	7 586 777
Kultur, bibliotek, kino		19 648 668	18 762 850	18 063 484	18 135 117
Rehabilitering, helse og omsorg		441 822 226	444 453 706	431 952 238	434 271 631
Fagavdeling rehabilitering, helse og omsorg		-40 141 273	-40 039 260	-37 554 572	-38 555 336
Heimebaserte tenester		75 372 169	75 769 896	75 440 824	75 848 069
Institusjon		114 973 458	113 403 707	106 269 012	108 221 773
Rehabiliteringstenester		26 887 739	26 657 739	26 931 470	27 642 642
Tenester til personar med utviklingshemming		106 473 525	106 168 618	101 906 901	102 205 200
Tildelingskontoret		37 182 654	37 954 496	38 875 350	38 978 859
Sunnhordland interkommunale legevakt IKS		16 507 262	16 102 443	16 102 443	15 943 096
Eining for psykisk helse og rus		45 637 268	46 244 128	41 649 033	41 064 009
Legeteneste		13 447 304	15 758 580	15 959 438	14 731 966
Nav kommune		45 482 121	46 433 359	46 372 338	48 191 353
Plan og utvikling		12 201 096	15 694 873	14 324 968	17 436 899
Fagkontor plan		2 128 353	2 256 877	2 797 654	753 262
Regulering, byggesak og oppmåling		4 212 454	4 933 882	2 859 617	1 884 428
Veg, trafikk og parkering		9 923 209	9 711 729	9 736 751	8 269 812
Stord kommunalteknikk		-49 364 458	-47 400 228	-46 802 040	-39 236 133
Stord kommunale eigedom		34 366 967	34 456 103	33 931 677	34 106 477
Brann og redning		10 934 572	11 736 510	11 801 309	11 659 053
Overført frå linje 20		1 001 230 174	1 016 213 534	1 008 398 522	982 831 046

Økonomisk oversikt drift	Note	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
Brukarbetalingar		-36 752 022	-38 925 434	-39 331 799	-37 314 440
Andre sals og leigeinntekter		-167 063 000	-164 883 912	-166 996 339	-157 948 997
Overføringer med krav til motyting		-212 794 941	-188 309 547	-191 816 638	-202 850 344
Rammetilskot		-491 587 223	-468 506 000	-468 506 000	-475 026 654
Andre statlege overføringer		-38 980 332	-40 332 997	-39 492 997	-50 780 556
Andre overføringer		-1 113 543	-	-	-652 125
Skatt på inntekt og formue		-540 530 161	-548 494 000	-562 494 000	-517 095 725
Eigedomsskatt		-51 474 126	-51 500 000	-50 300 000	-40 210 989
Andre direkte og indirekte skattar					
Sum driftsinntekter	1	-1 540 295 348	-1 500 951 890	-1 518 937 772	-1 481 879 829
Lønsutgifter		795 364 235	806 734 080	798 968 243	764 925 484
Sosiale utgifter		207 541 927	213 054 987	210 118 417	200 895 246
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon		159 391 782	143 150 641	141 610 809	166 716 234
Kjøp av varer og tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon		242 694 648	235 922 308	238 108 564	231 685 266
Overføringer		63 404 405	62 163 974	65 226 759	66 499 892
Avskrivningar		82 655 647	-	-	71 690 282
Fordelte utgifter		-43 315 552	-46 053 265	-45 930 685	-42 606 050
Sum driftsutgifter		1 507 737 091	1 414 972 725	1 408 102 108	1 459 806 353
Brutto driftsresultat		-32 558 257	-85 979 165	-110 835 665	-22 073 476
Renteinntekter og utbytte		-25 490 829	-21 187 883	-17 287 883	-9 475 667
Gevinst finansielle instrum. (oml.midl.)					
Mottekne avdrag på utlån		-6 411 429	-6 750 310	-1 668 810	-6 842 068
Sum eksterne finansinntekter		-31 902 257	-27 938 193	-18 956 693	-16 317 734
Renteutgifter og låneomkostningar		47 172 255	54 928 147	54 954 647	46 520 465
Tap finansielle instr. (oml.midl.)					
Avdrag på lån	7	61 245 559	65 931 500	60 850 000	61 200 000
Utlån		283 665	110 000	110 000	322 949
Sum eksterne finansutgifter		108 701 478	120 969 647	115 914 647	108 043 413
Resultat eksterne finanstransaksjonar		76 799 221	93 031 454	96 957 954	91 725 679
Motpost avskrivningar		-82 655 647	-	-	-71 690 282
Netto driftsresultat		-38 414 683	7 052 289	-13 877 711	-2 038 079
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk		-12 630 198	-12 643 000	-22 643 000	-15 552 569
Bruk av disposisjonsfond		-140 000	-140 000	-	-174 000
Bruk av bundne driftsfond		-14 119 865	-15 414 997	-15 414 997	-16 975 548
Sum bruk av avsetningar		-26 890 064	-28 197 997	-38 057 997	-32 702 117
Overført til investeringsrekneskaper	10	34 512	-	-	106 322
Avsett til dekning av tidlegare års rekneskapsmessige meirforbruk					
Avsett til disposisjonsfond		12 884 686	19 039 000	49 829 000	15 622 600
Avsett til bundne driftsfond		15 772 526	2 106 708	2 106 708	6 381 075
Sum avsetningar		28 691 725	21 145 708	51 935 708	22 109 998
Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk		-36 613 022	0	0	-12 630 198

Skjema 2A Investeringsrekneskap	Note	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
1 Investeringar i anleggsmidlar		273 540 842	659 757 269	383 729 944	349 618 325
2 Utlån og forskotering		59 390 006	77 950 640	70 481 000	56 544 238
3 Kjøp av aksjar og lutar		4 160 769	3 840 000	3 840 000	4 372 967
4 Avdrag på lån	7	21 284 067	18 325 000	18 325 000	19 260 258
5 Dekning av tidlegare års udekka					
6 Avsetningar	10	7 149 777	2 700 000	2 700 000	9 789 087
7 Årets finansieringsbehov	13	365 525 462	762 572 909	479 075 944	439 584 874
8 Finansiert slik:					
9 Bruk av lånemidlar		-242 056 196	-509 775 986	-284 699 796	-346 657 344
10 Inntekter frå sal av anleggsmidlar		-3 631 667	-	-	-3 909 848
11 Tilskot til investering	13	-15 768 000	-1 053 000	-1 053 000	-
12 Kompensasjon for meirverdiavgift		-30 236 721	-89 222 973	-37 371 148	-39 633 451
13 Mottekne avdrag på utlån og refusjonar		-48 416 222	-143 752 000	-140 952 000	-27 863 325
14 Andre inntekter		-433 436	-	-	-56 000
15 Sum ekstern finansiering		-340 542 241	-743 803 959	-464 075 944	-418 119 968
16 Overført frå driftsrekneskapen		-34 512	-	-	-106 322
17 Bruk av tidlegare års udisponert	10	-24 948 709	-18 768 950	-15 000 000	-21 358 584
18 Bruk av avsetningar					
19 Sum finansiering		-365 525 462	-762 572 909	-479 075 944	-439 584 874
20 Udekka/udisponert		0	0	0	0

Skjema 2B	Note	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
Formannskapet		12 824 941	18 251 444	15 385 944	9 241 722
Skatt, rammetilskot og finans		4 742 210	4 979 944	4 979 944	-511 090
Administrasjon og leing		8 082 731	8 706 000	8 706 000	8 023 312
Kyrkja, trdomssamfunn		-	4 565 500	1 700 000	1 729 500
Oppvekst og kultur		4 421 245	4 399 875	3 600 000	5 688 967
Fag:		-	-	-	40 345
Barnehage		539 266	924 000	500 000	354 869
Skule, sfo		1 616 303	1 542 875	1 000 000	762 137
Helsestasjon, Pedagogisk-psykologisk teneste,					
Ungdomsteam		563 698	600 000	600 000	753 902
Barnevern		-	-	-	182 845
Kulturskule		2 104	-50 000	200 000	-
Kultur, bibliotek, kino		1 699 875	1 383 000	1 300 000	3 594 870
Rehabilitering, helse og omsorg		1 127 775	10 792 500	7 000 000	4 745 003
Fagavdeling rehabilitering, helse og omsorg		58 615	8 188 319	6 400 000	282 368
Heimebaserte tenester		63 745	1 312 871	-	3 751 750
Institusjon		182 485	265 561	100 000	259 794
Rehabiliteringstenester		41 125	40 561	-	9 384
Tenester til personar med utviklingshemming		301 737	297 600	-	267 336
Tildelingskontoret		101 404	100 000	100 000	7 285
Eining for psykisk helse og rus		1 089	150 000	150 000	167 087
Legeteneste		48 770	250 000	250 000	-
Nav kommune		328 805	187 588	-	-
Plan og utvikling		255 166 881	626 313 450	357 744 000	329 942 633
Fagkontor plan		561 842	1 829 100	100 000	1 662 198
Regulering, byggesak og oppmåling		-	170 000	-	-
Veg, trafikk og parkering		22 766 577	53 210 750	23 075 000	17 082 450
Stord kommunalteknikk		97 063 748	188 023 800	177 419 000	125 715 932
Stord kommunale eigedom		134 356 586	381 903 175	156 150 000	185 091 374
Brann og redning		418 128	1 176 625	1 000 000	390 679
Sum skjema 2B		273 540 842	659 757 269	383 729 944	349 618 325

Økonomisk oversikt investering	Note	Rekneskap 2019	Budsjett rev. 2019	Budsjett opph. 2019	Rekneskap 2018
Sal av driftsmidler og fast eigedom		-1 582 716	0	0	-1 804 496
Andre salsinntekter		-433 436	0	0	-56 000
Overføringer med krav til motyting	13	-25 281 980	-125 427 000	-122 627 000	-5 598 625
Kompensasjon for meirverdiavgift		-30 236 721	-89 222 973	-37 371 148	-39 633 451
Statlege overføringer					
Andre overføringer		-15 768 000	-1 053 000	-1 053 000	
Renteinntekter og utbytte					
Sum inntekter		-73 302 853	-215 702 973	-161 051 148	-47 092 571
Lønsutgifter		0	250 000	250 000	5 662
Sosiale utgifter					
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon		236 767 607	559 745 442	338 435 442	306 041 003
Kjøp av varer og tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon					72 669
Overføringer		34 420 904	93 788 473	39 071 148	40 851 861
Renteutgifter og omkostningar		2 352 331	5 973 354	5 973 354	2 647 130
Fordelte utgifter					
Sum utgifter		273 540 842	659 757 269	383 729 944	349 618 325
Avdrag på lån	7	21 284 067	18 325 000	18 325 000	19 260 258
Utlån		59 390 006	77 950 640	70 481 000	56 544 238
Kjøp av aksjar og lutar	5	4 160 769	3 840 000	3 840 000	4 372 967
Dekning av tidlegare års udekka					
Avsett til ubundne investeringsfond	10	2 978 171	2 700 000	2 700 000	3 444 571
Avsett til bundne investeringsfond		4 171 606	0	0	6 344 516
Sum finansstransaksjoner		91 984 620	102 815 640	95 346 000	89 966 550
Finansieringsbehov		292 222 609	546 869 936	318 024 796	392 492 303
Bruk av lån		-242 056 196	-509 775 986	-284 699 796	-346 657 344
Sal av aksjar og lutar		-2 048 951	0	0	-2 105 352
Mottekne avdrag på utlån	7	-23 134 242	-18 325 000	-18 325 000	-22 264 700
Overført frå driftsrekneskapen		-34 512	0	0	-106 322
Bruk av tidlegare års udisponert					-1 892 168
Bruk av disposisjonsfond	10,	-14 731 895	-15 968 950	-15 000 000	-8 214 933
Bruk av bundne driftsfond	13				-11 251 483
Bruk av ubundne investeringsfond		-4 055 523	-2 800 000	0	
Bruk av bundne investeringsfond		-6 161 290	0	0	
Sum finansiering		-292 222 609	-546 869 936	-318 024 796	-392 492 303
Udekka/udisponert		0	0	0	0

Oversikt Balanse	Note	2019	2018
------------------	------	------	------

EIGENDELAR

A Anleggsmidler

Faste eigedommar og anlegg	4	2 299 690 617	2 131 832 808
Utstyr, maskiner og transportmiddel		221 144 972	207 613 645
Utlån		280 522 942	250 394 942
Aksjar og lutar	5	66 882 979	64 771 161
Pensjonsmidlar	3	1 572 641 968	1 481 116 075

B Omlaupsmidler

Kortsiktige krav		138 307 365	131 326 457
Premieavvik	3	96 755 147	82 493 370
Aksjar og lutar	9	29 212 938	26 965 488
Obligasjonar		81 507 371	75 632 442
Kasse, postgiro, bankinnskot		80 698 176	160 880 915
SUM EIGENDELER		4 867 364 473	4 613 027 302

EIGENKAPITAL OG GJELD

C Eigenkapital

Disposisjonsfond	10	12 233 217	14 220 426
Bundne driftsfond		35 156 726	33 504 065
Ubundne investeringsfond		108 661 183	109 738 535
Bundne investeringsfond		5 119 887	7 109 570
Rekneskapsmessig mindreforbruk		36 613 022	12 630 198
Rekneskapsmessig meirforbruk			
Kapitalkonto	11	395 130 316	341 621 360
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK		-9 817 378	-9 817 378

D Gjeld

Langsiktig gjeld

Pensjonsforpliktelsar	3	1 812 230 589	1 720 111 268
Ihendehavarobligasjonslån	6	449 300 000	188 700 000
Sertifikatlån		200 000 000	320 000 000
Andre lån		1 585 696 242	1 655 623 228

Kortsiktig gjeld

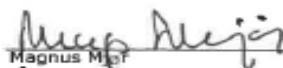
Anna kortsiktig gjeld		231 803 694	212 585 554
Premieavvik	3	5 236 976	7 000 476
SUM EIGENKAPITAL OG GJELD		4 867 364 473	4 613 027 302

MEMORIAKONTI

Memoriakonti

Ubrukte lånemidlar		1 342 632	90 196 188
Andre memoriakonti		16 393 424	19 567 407
Motkonto for memoriakontiane		-17 736 056	-109 763 595

Stord, 31. desember 2019
15. februar 2020

Magnus Mørst
rådmann

Heger Etterlid
økonomisjef

<u>INNLEIING, REKNESKAPSPRINSIPP.....</u>	<u>3</u>
<u>NOTE NR. 1 ENDRING I ARBEIDSKAPITAL.....</u>	<u>5</u>
DEL 1 ENDRING I ARBEIDSKAPITAL I LØYVINGSREKNESKAPEN.....	5
DEL 2 ENDRING I ARBEIDSKAPITAL I BALANSEN	6
<u>NOTE NR. 2 YTINGAR TIL LEIANDE PERSONAR, REVISJONSHONORAR.....</u>	<u>7</u>
<u>NOTE NR. 3 PENSJON.....</u>	<u>8</u>
<u>NOTE NR. 4 ANLEGGSMIDLAR.....</u>	<u>11</u>
<u>NOTE NR. 5 FINANSIELLE ANLEGGSMIDLAR, AKSJAR OG ANDELAR I VARIG EIGE (HEILE 1000).....</u>	<u>12</u>
<u>NOTE NR. 6 LANGSIKTIG LÅNEGJELD.....</u>	<u>14</u>
DEL 1 SAMLA GJELD FORDELT PÅ KREDITORAR	14
DEL 2 GJELD KNYTT TIL SJØLVKOST	14
DEL 3 – LANGSIKTIG GJELD MED FAST RENTE	14
DEL 4 – RENTESWAP, LANGSIKTIG GJELD SOM ER SIKRA MED FAST RENTE	15
<u>NOTE NR. 7 AVDRAG</u>	<u>17</u>
DEL 1 AVDRAG DRIFTSREKNESKAP	17
DEL 2 AVDRAG INVESTERINGSREKNESKAP	17
DEL 3 LANGSIKTIG LÅNEGJELD KNYTT TIL VIDAREUTLÅN OG FORSKOTERINGAR.....	17
<u>NOTE NR. 8 GARANTJAR GITT AV KOMMUNEN</u>	<u>18</u>
DEL 1 GARANTJAR GITT AV KOMMUNEN – NEDKVITTERT PER 31.12.19.....	18
DEL 2 INNFRING OG TAP	18
<u>NOTE NR. 9 FINANSIELLE EIGENDELAR OG FORPLIKTINGAR.....</u>	<u>19</u>
<u>NOTE NR. 10 AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR</u>	<u>20</u>
DEL 1 ALLE FOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR DRIFTS- OG INVESTERINGSREKNESKAPEN	20
DEL 2 DISPOSISJONSFOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR.....	20
DEL 3 BUNDE DRIFTSFOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR.....	21
DEL 4 UBUNDE INVESTERINGSFOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR	23
DEL 5 BUNDE INVESTERINGSFOND AVSETNINGAR OG BRUK AV AVSETNINGAR.....	24
<u>NOTE NR. 11 KAPITALKONTO.....</u>	<u>26</u>

<u>NOTE NR. 12 SJØLVKOST</u>	<u>27</u>
<u>NOTE NR. 13 INVESTERINGAR I NYBYGG OG NYANLEGG DEL 1.....</u>	<u>30</u>
<u>DEL 2.1 VESENTLEGE INVESTERINGAR I NYBYGG OG NYANLEGG.....</u>	<u>30</u>
<u>DEL 2.2 VESENTLEGE INVESTERINGAR I NYBYGG OG NYANLEGG.....</u>	<u>31</u>
<u>DEL 2.3 VESENTLEGE INVESTERINGAR I NYBYGG OG NYANLEGG.....</u>	<u>31</u>
<u>DEL 2.4 VESENTLEGE INVESTERINGAR I NYBYGG OG NYANLEGG.....</u>	<u>31</u>
<u>NOTE NR. 14 FORDRINGAR OG GJELD TIL SÆRBEDRIFT (STORD HAMNESTELL)...</u>	<u>32</u>
<u>NOTE NR. 15 INTERKOMMUNALT SAMARBEID</u>	<u>33</u>
<u>NOTE NR. 16 ØKONOMISK OVERSIKT KINO</u>	<u>35</u>
<u>NOTE NR. 17 ÅRSVERK</u>	<u>36</u>

Innleiing, rekneskapsprinsipp

Rekneskapan er utarbeida i samsvar med føresegna i kommunelova, forskrifter og god kommunal rekneskapskikk.

Rekneskapsprinsipp

All tilgang og bruk av midlar i løpet av året som gjeld kommunen si verksemd går fram av driftsrekneskapan eller investeringsrekneskapan. Rekneskapsføring av tilgang og bruk av midlar berre i balanserekneskapan vert ikkje gjort.

Alle utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar er rekneskapsført brutto. Dette gjeld også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i året er tatt med i årsrekneskapan, enten dei er betalt eller ikkje. For lån er berre den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsrekneskapan. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert som memoriapost. I den grad enkelte utgifter, utbetalingar, inntekter eller innbetalingar ikkje kan fastsettast eksakt ved tidspunktet for rekneskapsavlegginga, er det registrert eit estimert beløp i årsrekneskapan.

Klassifisering av anleggsmidlar og omløpsmidlar

I balanserekneskapan er anleggsmidlar eigendelar bestemt til varig eige eller bruk for kommunen. Andre eigendelar er omløpsmidlar. Fordringar knytt til eigen vare- og tenesteproduksjon, samt marknadsbaserte verdipapir som inngår i ein handelsportefølje er omløpsmidlar. Andre marknadsbaserte verdipapir er klassifisert som omløpsmidlar med mindre kommunen har gjort investeringa ut frå næringspolitiske eller samfunnsmessige omsyn. I slike tilfelle er verdipapira klassifisert som anleggsmidlar.

Andre fordringar er omløpsmidlar dersom desse forfell til betaling innan eit år etter anskaffingstidspunktet. Elles er dei klassifisert som anleggsmidlar.

Kommunen føl KRS (F) nr 4 Avgrensinga mellom driftsrekneskapan og investeringsrekneskapan. Standarden har særleg betydning for skiljet mellom vedlikehald og påkosting i høve til anleggsmidlar. Utgifter som kjem av at ein opprettheld anleggsmiddelet sitt kvalitetsnivå vert utgiftsført i driftsrekneskapan. Utgifter som representerer ein standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffinga vert utgiftsført i investeringsrekneskapan og aktivert på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytt til formåla i kommunelova sin § 50 med unntak av likviditetstrekkrett/likviditetslån (kassakreditt) jf. Kl. § 50 nr 5. All anna gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån er inkludert i anleggsmidlar og neste års avdrag på lån er inkludert i langsiktig gjeld.

Vurderingsreglar

Omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffingskost og verkeleg verdi. Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurdert til verkeleg verdi.

Uteståande fordringar er vurdert til pålydande med frådrag for forventta tap. Fordringar som er sikra med legalpant er det ikkje tapsavsett for.

Anleggsmidlar er vurdert til skaffekost. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid vert avskrive med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet. Avskrivningane startar året etter at anleggsmidlet er skaffa/tatt i bruk av verksemda. Avskrivingsperiodane er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidlar som har hatt verdifall som er forventta å ikkje vere forbigåande er nedskrive til verkeleg verdi i balansen.

Vurderingane for eigendelar gjeld tilsvarande for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjer gjeldsposten sin pålydande i norske kroner på det tidspunkt som gjelda oppstår. Låneomkostningar (gebyr, provisjonar mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs vert periodisert over lånet si løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter same prinsipp som gjeld for obligasjonar som vert halde til forfall.

Sjølvkostberekningar

Innanfor dei rammer der sjølvkost er satt som den rettslege ramma for kva kommunen kan krevje av brukarbetalingar bereknar kommunen sjølvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i dokument H-3/14, februar 2014, «Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester».

For dei tenestene der kommunen sjølv har valt å krevje brukarbetalingar etter sjølvkostprinsippet føl ein dei same retningslinjene.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen føl reglene i mva-lova for dei tenestemråda som er omfatta av lova. For anna kommunal verksemd krev kommunen mva-kompensasjon. Motteken kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskot i inntektssystemet.

Pensjon

Pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er ført i balansen som høvesvis anleggsmidlar og langsiktig gjeld. Pensjonsforpliktinga består av den diskonterte verdien av dei samla framtidige pensjonsyttingane som er opptent ved utgangen av året. Forpliktinga er rekna ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvest og G-regulering. Årets pensjonskostnad er endring i forpliktinga frå byrjinga til slutten av året. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad utgjer premieavviket, og skal amortiserast (tilbakeførast) i driftsrekneskapen over dei neste 15 åra. Premieavvik oppstått i 2011 og seinare skal amortiserast over 10 år. Premieavvik oppstått i 2014 og seinare skal amortiserast over 7 år.

Organisering

Kommunen er deltakar i fylgjande interkommunale samarbeid:

- Samarbeidsrådet for Sunnhordland
- Sunnhordland interkommunale miljøverk IKS (SIM)
- Interkommunalt arkiv i Hordaland
- Driftsassistansen i Hordaland DIHVA IKS
- Krisesenter Vest IKS
- Sunnhordland interkommunale legevakt IKS
- Sunnhordland interkommunale barnevern (SIB)
- Stord Fitjar landbruks- og miljøkontor
- Forum for oppvekst i Sunnhordland
- Sunnhordland innkjøpsforum

Det er 19 barnehagar i kommunen, av desse er 5 kommunale og 14 private.

NOTE nr. 1 Endring i arbeidskapital

Del 1 Endring i arbeidskapital i løyvingerekneskapen

Anskaffing av midlar		2019	2018
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(600:670; 700:780;800:895)	-1 540 295 348	-1 481 879 829
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(600:670; 700:770;800:895)	-73 302 852	-47 092 571
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-299 141 645	-387 345 131
Sum anskaffing av midlar		-1 912 739 846	-1 916 317 531
Bruk av midlar			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(010:285;300: 480) -690	1 425 081 443	1 388 113 116
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(010:285;300: 480) -690	271 188 511	346 971 195
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM((500:529)	195 888 651	190 870 961
Sum bruk av midlar		1 892 158 606	1 925 955 272
Anskaffing - bruk av midlar		-20 581 240	9 637 741
Endring i ubrukte lånemidlar	Bal: 2.91(2012) - 2.91(2011)	88 853 555	-90 196 188
Endring i arbeidskapital		-68 272 315	80 558 447

Del 2 Endring i arbeidskapital i balansen

Tekst	Konto	2019	2018
Omløpsmidlar	2.1		
Endring kortsiktige fordringar	2.13 - 2.17	6 980 907	-19 930 469
Endring aksjar og andelar	2.18	2 247 449	- 1 481 235
Premieavvik	2.19	14 261 777	7 372 214
Endring sertifikat	2.12		
Endring obligasjonar	2.11	5 874 929	1 100 494
Endring betalingsmidlar	2.10	-80 182 739	62 514 488
Endring omløpsmidlar		-50 817 675	49 575 492

Kortsiktig gjeld	2.3		
Endring kassakredittlån	2.31		
Endring anna kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	19 218 140	-30 521 939
Premieavvik	2.39	-1 763 500	-461 017

Endring arbeidskapital		-68 272 315	80 558 447

NOTE nr. 2 Ytingar til leiande personar, revisjonshonorar

Løn til leiande personar	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Løn og anna godtgjering til rådmann inkludert pensjonsavtale og sosiale kostnader	1 524 631	1 501 476
Løn og anna godtgjering til rådmann for verv i kommunal samanheng (AS, KF, IKS, stiftingar etc.)	0	0
Løn og anna godtgjering til ordførar inkludert pensjonsavtale	1 331 928	1 311 234
Løn og anna godtgjering til ordførar for verv i kommunal samanheng (AS, KF, IKS, stiftingar etc.)	0	0

Revisjonshonorar

Tekst	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Honorar for rekneskapsrevisjon/forvaltningsrevisjon	617 725	849 177
Honorar for rådgjeving		8 063

NOTE nr. 3 Pensjon

Pensjonskostnaden er det som vert belasta i kommunen sin rekneskap, medan pensjonspremien er det kommunen faktisk betalar til pensjonsforsikringsselskapa for dekning av framtidige pensjonsforpliktingar. Dersom pensjonspremien er større enn pensjonskostnaden får vi eit positivt premieavvik. Er pensjonspremien mindre enn pensjonskostnaden får vi eit negativt premieavvik. Den rekneskapsmessige handteringa av premieavvik finn vi i Regnskapsforskriften. Eit positivt premieavvik skal førast til inntekt i årsrekneskapen og vert bokført under omlaupsmidlar som kortsiktig fordring. Tilsvarande skal eit negativt premieavvik utgiftsførast i årsrekneskapen og bokførast som kortsiktig gjeld. Premieavvik vert slik ein form for korreksjonspost til den betalte pensjonspremien slik at nettoen av desse to posteringane blir lik pensjonskostnaden.

Det er opp til kommunen å velje korleis ein vil handtere premieavviket i rekneskapen. Ein har valet mellom å kvart år avsetje for full dekning av premieavviket eller å amortisere over 15 år (for premieavvik oppstått i perioden 2002 - 2010), 10 år (for premieavvik oppstått i perioden 2011 -2013) og 7 år (for premieavvik oppstått i perioden 2014 og seinare). Rekneskapsføring av premieavvik og seinare amortisering vert dermed eit unntak frå arbeidskapitalprinsippet og anordningsprinsippet. Stord kommune har valt å amortisere over 15, 10 og 7 år.

Premieavvik	Opplysning om amortiseringstid	Amortisering av premieavvik
Amortiseringstid premieavvik 2002 – 2010	15 år	8 911 392
Amortiseringstid premieavvik 2011 - 2013)	10 år	10 544 292
Amortiseringstid premieavvik (2014 og seinare)	7 år	72 062 487

Innbetalt premie	
Netto pensjonskostnad	
Årets positive premieavvik (inntektsført)	
Årets del av tidlegare positive premieavvik (utgiftsført)	
Årets del av tidlegare negative premieavvik (inntektsført)	
Netto arbeidsgjevaravgift på årets og tidlegare års premieavvik	
Netto inntektsføring på årets rekneskap	

Rekneskap 2019	
	116 867 073
	89 130 439
	27 736 634
	-15 237 272
	1 545 572
	1 980 336
	16 025 270

Innbetalt premie	
Netto pensjonskostnad	
Årets positive premieavvik (inntektsført)	
Årets del av tidlegare års positive premieavvik (utgiftsført)	
Årets del av tidlegare års negative premieavvik (inntektsført)	
Netto arbeidsgjevaravgift på årets og tidlegare års premieavvik	
Netto inntektsføring på årets rekneskap	

Rekneskap 2018	
	107 245 259
	89 040 459
	18 204 800
	-12 742 449
	1 402 881
	967 998
	7 833 229

Netto verknad av endra amortiseringsperiode
 Netto arbeidsgjevaravgift av endra amortiseringsperiode
 Netto negativt premieavvik
 Sum netto påverknad premieavvik i forhold til netto driftsresultat
 I % av netto driftsresultat

Rekneskap 2019	
	0
	0
	16 025 270
	41,72 %

Del 2 Attverande premieavvik som vil påverke seinare års rekneskap

Attverande positivt premieavvik som skal utgiftsførast seinare år
 I % av omlaupsmidlar
 Attverande negativt premieavvik som skal inntektsførast seinare år
 I % av kortsiktig gjeld

Rekneskap 2019	
	96 755 147
	22,69 %
	5 236 976
	2,21 %

Del 3 Premiefond

Innestående premiefond i livselskapet til dekning av komande pensjonspremier
 Bruk i årets rekneskap
 Attverande premiefond

Rekneskap 2019	
	11 313 601
	11 343 601
	0,00

Del 4 Pensjonsmidlar

Pensjonsmidlar pr. 01.01
 Årets forventa avkastning
 Årets premieinnbetaling eks. adm. utg.
 Årets utbetaling av pensjon
 Estimataavvik
 Brutto pensjonsmidlar pr. 31.12

Rekneskap 2019	
	1 481 116 075
	62 785 399
	104 236 193
	-42 878 084
	32 447 782
	1 637 707 365

Del 5 Pensjonsforpliktingar

Pensjonsforpliktingar pr. 01.01
 Årets pensjonsopptening
 Renteutgifter av påløpt pensjonsforplikting
 Utbetalte pensjonar
 Estimataavvik
 Brutto pensjonsforplikting pr. 31.12
 Samla pensjonsforplikting inkludert netto arbeidsgjevaravgift

Rekneskap 2019	
	1 690 577 244
	79 804 745
	65 319 866
	-42 878 084
	-39 541 021
	1 753 282 751
	1 769 578 881

Del 6 Berekningsføresetnader

	KLP	SPK
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventa lønsvekst	2,97 %	2,97 %
G-regulering	2,97 %	2,97 %
Pensjonsregulering	2,20 %	
Forventa avkastning	4,50 %	4,00 %
Amortiseringstid	7 år	7 år

NOTE nr. 4 Anleggsmidler

Kommunen følger inndelinga av anleggsmidler og avskrivingsplan i samsvar med regnskapsforskriftens § 8. Kommunen har følgjande anleggsmiddelgrupper med tilhøyrande avskrivingsplan:

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivingsplan	Eigendelar
Gruppe 1	5 år:	EDB-utstyr, kontormaskinar og liknande.
Gruppe 2	10 år:	Anleggsmaskinar, maskinar, inventar og utstyr, verkøy og transportmidlar og liknande.
Gruppe 3	20 år:	Brannbilar, parkeringsplassar, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), reinseanlegg, pumpestasjonar, forbrenningsanlegg og liknande.
Gruppe 4	40 år:	Bustader, skular, barnehagar, idrettshallar, vegar og leidningsnett og liknande.
Gruppe 5	50 år:	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sjukeheim og andre institusjonar, kulturbygg, brannstasjonar og liknande.
Gruppe 9	Inga avskrivning	Tomter og kunst

(1000 kr)

Tekst	Gruppe 1 5 år	Gruppe 2 10 år	Gruppe 3 20 år	Gruppe 4 40 år	Gruppe 5 50 år	Gruppe 9 inga avskrivning	Sum
Skaffekost	107 195	141 812	163 997	2 369 094	667 938	71 821	3 5 21 857
Akkumulerte avskrivningar	84 685	82 558	36 927	780 184	198 056		1 182 410
Tilgang i rekneskapsåret	7 288	26 238	2 415	180 233	45 979	2 602	264 755
Avgang i rekneskapsåret		274		436			710
Avskrivningar i rekneskapsåret	7 569	8 043	6 586	48 709	11 749		82 656
Nedskrivningar							
Reverserte nedskrivningar							
Bokført verdi 2019	22 229	77 175	122 899	1 719 998	504 112	74 423	2 520 836
Bokført verdi 2018	22 509	59 255	127 070	1 588 911	469 882	71 821	2 339 447

NOTE nr. 5 Finansielle anleggsmidler, aksjar og andelar i varig eige (heile 1000)

Namn på selskap	Investert beløp	Balanseført verdi 31.12.2019	Balanseført verdi 31.12.2018	Endring frå førre år	Liknings verdi ¹	Eigardel	Kommentar
Kommunal landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap GFS	3 664	38 988	35 659	3 329		0,24	Eigenkapital tilskot KLP
Sunnhordland interkommunale miljøverk IKS	-	48	48	-		27,75 %	
Opero AS	-	492	492	-		28,03 %	
Sunnhordland Lufthamn AS	-	0	0	-		79 %	
Stord kommunale eigedomsselskap AS	-	100	100	-		100 %	
Orkla ASA	-	3	3	-		Ubetydeleg	
Podlen verkstad AS	-	1 605	1 605	-		Ubetydeleg	
Forkorting av Bergensbanen (5 lutar)	-	1	1	-		Ubetydeleg	
Biblioteksentralen SA	-	3	3	-		0,26	
Dag og Tid AS	-	0	0	-		0,009 %	
LL Det Norske Teatret	-	8	8	-		Ubetydeleg	50 kr
Atheno AS	-	126	126	-		13,13 %	
Hordfast AS	100	100	100	-			
Fastlandssamband Halsnøy AS	-	-	-	-		0	Avvikla
E 134 Haukelivegen AS	-	10	10	-		2,86 %	
Huglabutikken AS	-	50	50	-		10,77 %	
Sunnhordlandsambandet AS	-	100	100	-		7,41 %	
Sunnhordland Kraftlag AS	-	17 280	17 280	-		2,138%	
Filmparken AS	-	-	-	-		Ubetydeleg	91 kr

¹ Etter oppgåve frå Skatteetaten. Ikkje fullstendig.

Namn på selskap	Investert beløp	Balanseført verdi 31.12.2019	Balanseført verdi 31.12.2018	Endring fra førre år	Liknings verdi1	Eigardel	Kommentar
Kinoalliansen AS	-	5	5	-		Ubetydeleg	
Ymse burettslag	-	5	5	-		4,0%	
Søsterheimen	-	500	500	-			
Nysæter burettslag	-	530	530	-			
Sævarhagen burettslag	-	210	210	-			
Ådland burettslag	-	750	750	-			
Ådlandstunet burettslag	-	1 550	1 550	-			
Åsmyra burettslag	-	305	305	-			
Friarbotet burettslag	-						
Tunet burettslag	-	731	731	-			
Kårevik Burettslag	-	292	292	-			
Sæbøhaugen burettslag	-						
Lio burettslag	-	15	15	-			
Buneset Burettslag	-	292	292	-			
Bandadalen Burettslag	609	-	609	-609			
Buneset burettslag II	-	1 102	2 542	-1 440			
Stølen Burettslag	-	277	277	-			
Buneset burettslag II andel 17	-	271	271	-			
Buneset burettslag II andel 16	-	278	278	-			
Buneset II burettslag 9-103	-	415	-	415			
Buneset II burettslag 9-209	-	417	-	417			
Business Region Bergen AS	-	36	36	-			
Sum aksjar og andelar	4 373	66 882	64 771	2 112			

Balanseverdi viser den verdien aksjane er oppført med i kommunen sin balanse.

Marknadsverdi er ført opp for aksjar og andelar der det er stilt pris for aksjen i marknaden.

Eigardel viser kommunen sin eigardel i selskapet.

Det er selt to andelar i burettslag i løpet av året.

NOTE nr. 6 Langsiktig lånegjeld

Del 1 samla gjeld fordelt på kreditorar

Tekst	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018	Attverande løpetid
Kommunen si samla lånegjeld	2 234 996 242	2 164 323 228	3,21 år
Fordelt på fylgjande kreditorar:			
Kommunalbanken, flytande rente	632 560 970	819 561 000	
Kommunalbanken, fast rente	127228000	287 828 000	
Kommunalbanken, mot renteswap	245 000 000		
KLP kommunekreditt, fast rente	350 000 000	350 000 000	
Forretnings- og sparebankar, flytande rente	388 700 000	508 700 000	
Forretnings- og sparebankar, fast rente	260 600 000		
Husbanken, fast rente	218 100 845	175 522 164	
Husbanken, flytande rente	8 690 023	19 553 017	
Finansiell leasing	4 116 404	3 159 047	

Del 2 gjeld knytt til sjølvkost

Tekst	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018	Attverande løpetid
Kommunen si samla lånegjeld	2 234 996 242	2 164 323 228	3,21 år
Del knytt til sjølvkostområde			
Vatn, avlaup og renovasjon del i kr	882 882 190	817 587 600	
Vatn, avlaup og renovasjon del i prosent	40	38	

Kommunen sine utgifter til gjeld knytt til sjølvkostområdet er finansiert gjennom dei brukarbetalingar kommunen krev inn frå brukarane.

Del 3 – langsiktig gjeld med fast rente

LÅN	Beløp	Fastrente % - vi betaler	Rentebinding til
Kommunalbanken	127 228 000	1,47 %	4.2.2020
Danske Bank	260 600 000	2,15 %	27.5.2024
KLP Banken	250 000 000	1,78 %	20.8.2021
KLP Banken	100 000 000	2,31 %	11.12.2023
Husbanken	9 337 568	1,57 %	1.2.2021
Husbanken	27 500 000	1,57 %	1.2.2021
Husbanken	13 000 000	1,57 %	1.2.2021
Husbanken	19 014 625	2,12 %	2.10.2023
Husbanken	28 500 000	2,12 %	2.10.2023
Husbanken	49 166 666	1,88 %	1.4.2022
Husbanken	8 100 000	1,95 %	1.12.2022
Husbanken	18 550 000	1,95 %	1.12.2022
Husbanken	12 792 494	1,95 %	1.12.2022

LÅN	Beløp	Fastrente % - vi betaler	Rentebinding til
Husbanken	7 475 154	1,95 %	1.12.2022
Husbanken	5 117 431	1,95 %	1.12.2022
Husbanken	5 212 877	1,95 %	1.12.2022
Husbanken	10 863 204	1,95 %	1.12.2022
Husbanken	3 470 826	1,95 %	1.12.2022

Alle er heimla i punkt 7.5 i finansreglementet.

Del 4 – Renteswap, langsiktig gjeld som er sikra med fast rente

Swap	Lån	Beløp (heile 1000)	Fastrente % vi betaler	Løpande rente % vi mottek	Avtale frå dato	Avtale til dato
Kommunalbanken	20190201	345 000				
Nordea	677468/1297514	100 000	4,83	1,85	11.11.11	11.8.21
Nordea	834816/1297520	70 000	5,21	1,81	17.10.11	16.7.21
Nordea	696910/1317150	75 000	4,99	1,77	30.9.11	30.6.211

Føremål med sikringa er kontantstrømsikring. Alle sikringane er heimla i finansreglementet punkt 7.5

NOTE nr. 7 Avdrag

Del 1 Avdrag driftsrekneskap

Avdrag	Rekneskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opphavleg budsjett 2019	Rekneskap 2018
Betalt avdrag driftsrekneskap	61 245 559	65 931 500	60 850 000	61 200 000
Berekna minste lovlege avdrag	61 176 957			61 195 332
Differanse	68 602			4 668

Kommunen har betalt kr 68 602 meir i avdrag enn minimumskravet.

Del 2 Avdrag investeringsrekneskap

Avdrag	Rekneskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opphavleg budsjett 2019	Rekneskap 2018
Betalte avdrag lån utlån i investering	21 284 037	18 325 000	18 325 000	19 260 258
Motteke avdrag frå vidareutlån og forskoteringar	-23 134 169	-18 325 000	-18 325 000	-22 264 700
Avsette midlar på bunde investeringsfond	4 339 287	0	0	6 363 482

Del 3 Langsiktig lånegjeld knytt til vidareutlån og forskoteringar.

Avdrag	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Utlån	280 522 942	250 394 942
Memoriakonti ubrukte lånemidlar knytt til utlån	1 342 632	4 669 639
Bunde investeringsfond utlån	4 339 287	6 363 482
Sum A	286 204 861	261 428 063

NOTE nr. 8 Garantiar gitt av kommunen

Kommunen kan gi garantiar med heimel i KL § 51 og forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantiar KRD 2. februar 2001. Kommunen gir garantiar som simpel kausjon.

Del 1 Garantiar gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12.19

Garanti gitt til	Opphavleg garanti	Garantibeløp per 31.12.19	Garantien går ut
Apalvegen burettslag	6 930 000	3 613 039	1.11.2029
Bandadalen burettslag	5 920 000	4 011 164	10.8.2033
Bandadalen burettslag	7 000 000	4 743 822	10.8.2033
Bandadalen burettslag	7 000 000	4 763 843	10.8.2033
Buneset burettslag	11 000 000	4 766 480	2.8.2032
Podlen verkstad AS	3 000 000	840 000	23.6.2026
Stord kommunale eigedomsselskap AS	15 000 000	12 129 557	4.2.2044
Stord kommunale eigedomsselskap AS	15 000 000	11 985 132	15.2.2044
Stord kommunale eigedomsselskap AS	2 350 000	1 997 470	12.1.2045
Stord kommunale eigedomsselskap AS	3 112 000	2 878 600	22.3.2038
Sæbøhaugen burettslag	5 500 000	2 987 279	1.12.2032
Buneset 2 burettslag	7 338 536	4 616 908	30.10.2030
Litlabø Sagvåg Samfunnshus BA	2 800 000	1 660 919	18.4.2022
Naustvågen barnehage	2 650 000	662 500	31.12.2030
Nordbygdo FUS barnehage AS	5 214 000	1 781 450	31.12.2029
Stord Hestesportsenter	8 464 000	8 464 000	24.3.2034
Stord Hestesportsenter	3 900 000	3 900 000	23.6.2036
Stord Hestesportsenter	681 000	681 000	19.12.2037
Tunet burettslag	3 060 000	821 966	31.12.2024
Sum garantiar	101 205 536	64 941 129	

Del 2 Innfriing og tap

Det har ikkje vore naudsynt for kommunen å innfri nokon garantiar i løpet av rekneskapsåret.

NOTE nr. 9 Finansielle eigendelar og forpliktingar

(1 000 kr)

Aktiva klasse	Bokført verdi per 31.12.2019 (inkl. renter)	Skaffekost	Verkeleg verdi (marknadsverdi per 15.2.20 inkl. renter)	Årets resultatførte verdiendring
Aksjar	29 213	29 967	29 271	5 821
Sertifikat/ obligasjonar	81 507	75 632	81 451	2 971
Sum	110 720	102 599	112 311	8 792

Kommunen si eksponering i marknaden og fordeling av plassering på aktivaklassar er innanfor vedteke finansreglement.

Marknadsverdi skal normalt vere lik bokført verdi fordi regelverket krev at finansielle omløpsmidlar skal bokførast til marknadsverdi. Dersom marknadsverdien har endra seg i perioden 31.12 til 15.02 er endringa vist som forskjell mellom marknadsverdi og bokført verdi. Dette vert bokført i neste års rekneskap dersom endringa varer ved.

Bokført verdi viser verdien av beholdninga og kva ein kan forvente å få ved eit sal.

Årets resultatførte verdiendring er skilnaden mellom IB bokført verdi per 01.01 i rekneskapsåret og UB bokført verdi per 31.12. Dette beløpet er ført i driftsrekneskapen med resultatverknad.

Skaffekost syner kva som vart betalt for omløpsmiddelet då det vart kjøpt. Skilnaden mellom skaffekost og marknadsverdi viser urealisert avkastning kommunen har fått til no på plasseringa.

Finansiell marknadsrisiko:

Marknadsrisiko	Risikoen for tap som følgje av endringar i prisar og kurssvingingar i dei marknaden kommunane er eksponert.
Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringar i renteberande verdipapir endrar seg når renta endrar seg. Går renta opp, går verdien av plasseringar i renteberande verdipapir ned (og motsett).
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko representerer faren for at midlar ikkje kan transformerast til kontantar i løpet av ein rimeleg tidsperiode.
Valutarisiko	Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingingar i valutamarknaden.
Systematisk risiko i aksjemarknaden (generell marknadsrisiko)	Systematisk risiko er forbundet med sannsyn for at den aktuelle aksjemarknaden vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.
Usystematisk risiko i aksjemarknaden (selskapsrisiko)	Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) ein investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på marknaden - både på kort og lang sikt.

NOTE nr. 10 Avsetningar og bruk av avsetningar

Del 1 Alle fond avsetningar og bruk av avsetningar drifts- og investeringsrekneskapen

Alle fond	KOSTRA-art	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
Avsetningar til fond	SUM(530:550)+580	72 420 012	44 422 961
Bruk av avsetningar	SUM(930:958)	-51 838 772	-54 060 701
Til avsetning seinare år	980	0	0
Netto avsetningar		20 581 240	-9 637 741

Del 2 Disposisjonsfond avsetningar og bruk av avsetningar

Disposisjonsfond	KOSTRA - art/balansen	Rekneskap 2019	Revidert budsjett	Opphavleg budsjett	Rekneskap 2018
IB 0101	2.56	14 220 425			663 93
Avsetningar driftsrekneskapen	540	12 884 686	19 039 000	49 829 000	15 622 600
Av dette budsjettskjema 1A			19 039 000	49 829 000	
Av dette brutto budsjettskjema 1B					
Bruk av avsetningar driftsrekneskapen	940	140 000	140 000	0	174 000
Av dette budsjettskjema 1A			140 000	0	
Av dette brutto budsjettskjema 1B					
Bruk av avsetningar investerings-Rekneskapen	940	14 731 895	15 968 950	15 000 000	1 892 168
UB 31.12	2.56	12 233 216			14 220 426

Overføring	KOSTRA -art	Rekneskap 2019	Revidert budsjett	Opphavleg budsjett	Rekneskap 2018
Overført frå drifts- til investerings-Rekneskapen	570/970	34 511	0	0	106 322
Av dette budsjettskjema 1A			0	0	
Av dette brutto budsjettskjema 1B			0	0	

Del 3 Bunde driftsfond avsetningar og bruk av avsetningar

Bunde driftsfond	Kostra art/balanse	Rekneskap 2019	Rekneskap 2018
IB 0101	2.51	33 504 065	44 098 538
Avsetningar	550	15 772 526	6 381 075
Bruk av avsetningar driftsrekneskapen	950	14 119 865	16 975 548
Bruk av avsetningar investeringsrekneskapen	950		
UB 31.12	2.51	35 156 726	33 504 065

UB 31.12 viser saldoen på bunde driftsfond. Bruk av midlar i fondet er bunde til bestemte formål og kan ikkje endrast av kommunestyret.

Formål største avsetningar	Beløp (i 1000 kr)
Tilskotsmidlar Husbanken	2 507
Tidleg innsats og auka samhandling, førebyggjande tenester	2 110
Individuell jobbstøtte (NAV)	1 220
Lege i spesialisering	1 080
Program for folkehelsearbeid i Hordaland	900
Leseglede (skulebibliotek)	787
Kompetansemidlar skule	688
Kompetansemidlar rehabilitering, helse og omsorg	664
Styrking habilitering og rehabilitering	600
Opplæring brukarstyrt personleg assistent	460

Oversikt bundne driftsfond	Beløp (1 000 kr)
Driftsfond avløp	11 494
Driftsfond bygge- og eigaseksjonering	2 537
Tilskotsmidlar Husbanken, tilpasning	2 308
Driftsfond renovasjon	1 396
IPS - Individuell jobbstøtte	1 220
Lege i spesialisering (rekruttering)	1 051
Program for folkehelsearbeid i Hordaland	1 028
DEKOMP	968
Driftsfond septiktømming	947
Tidleg innsats og auka samhandling (2511)	929
Leseglede/ skulebibliotek	767
Mentorordning for framandspråklege i helsetenesta	500
Språkkommune	461
Driftsfond feiing og tilsyn	440
Styrking av habilitering og rehabilitering (kreftprosjekt)	439
Ein inkluderande barnehage og skule	430
Psykologer i kommunale helse- og omsorgsteneste (2511)	410

Oversikt bundne driftsfond	Beløp (1 000 kr)
Publisering/ digitalisering av kommunale planprosessar	390
Ungdomstrinnsatsing	371
REKOMP (Regional kompetanseutvikling i bhg)	367
Kulturminneregistering	366
DTS-innkjøp av digitale læremidler	364
SLT-prosjekt	301
Handelsanalyse (1110/2010)	300
Folkehelsekoordinator	272
Scenekunst i Sunnhordland	267
Kompetansetiltak RHO	261
Skjønsn. studie for felles beredskapsplan	250
Stord folkebibl. gåvebrev	250
Kompetansebank RHO	197
Kulturell spaserstokk	195
Utforming av trygt og universelt nærmiljø (Bufdir)	194
Kulturelle skulesekk	194
Nynorsk litteraturfestival	191
Gangbar Leirvik (2303)	171
Bustadsosialt velferdsprogram	164
Inkludering av born i lavinntektsfamiliar	163
Akuttmedisin legevakt	151
Kompetanse og samarbeid rundt yngre, utfordrande brukarar	144
Kompetanseheving PPT	135
Leirvik fyrstasjon	107
Fond tap etableringslån	102
2214 SIB Bufdir-vidareutdanning 157966 (2520)	79
Heilskapleg tilbod til pårørande	78
Kompetanse regionen barnehage	77
Miljøfyrtårn	77
Kompetanseheving Trodlaugen barnehage	73
Foreldrestøttende tiltak 2019	73
Kompetansmidlar Tjødnalio barnehage	73
2213 SIB Bufdir-vidareutdanning 157965 (2520)	72
Kompetanse Leirvik Skule	70
2212 SIB Bufdir-vidareutdanning 157951 (2520)	68
Kompetanse studentar	63
Standardisering av beredskapsplanverket (3240)	62
Kompetanseheving Furuly barnehage	61
Lærlingar ekstra rettleiing	57
Fornyning sak- og arkivsystem	54
Universell utforming	54
Tidleg inn (2511)	52
Kompetansmidlar Sagvåg barnehage	50
Kompetanseutvikling skule -02	47
Utstyrsentral BUFDIR midlar (3110)	45
Stønadsordning "Vern og vøl"	45
Kompetanseheving Skogatufto barnehage	44
Elektronisk dokumentutveksling (EDU)	40
Førebyggja oppdragarvald (samhandling barnevern og kommunale helsetenester)	38

Oversikt bundne driftsfond	Beløp (1 000 kr)
Skjønsmidlar Skogatufto barnehage	37
Godt å bu heime	37
Tryggleik og tilgjenge for ungdom på Stord	35
Uteleiker Leirvik Skule	35
Recovery (2510)	33
Velferdsteknologi (2340)	29
Folkehelseforum for Sunnhordland	28
Kompetanseheving psyk. (Hamna)	23
Ansvarleg vertskap	23
Viltfond/Viltkartlegg	21
Norsk HelseNett	20
Støtteteam Nysæter Ungd.skule	20
Sjølvkost SFO	18
Brukartur Maris	17
Nynorsksenteret Hystad Skule	15
Oppfølging ungdom (2510)	15
Ungdomsbibliotek	14
Lågterskel parkour (3110)	13
Kommunar i dans m/frivillig innsats	12
Kompetanseheving 2131VO	11
Gåve Utekontakt	10
Frivillighetssentral (gåve)	10
Gåve Sæbø gård	7
Gåve Nilsen	6
Fredskorps III	5
Minnegåve (2303)	5
Fellesfond Eining for rehabilitering (2303)	4
Slektsbank-fond, biblioteket	4
Sunnhordlandsbiblioteka	3
Skuletur Leirvik skule	3
	35 157

Del 4 Ubunde investeringsfond avsetningar og bruk av avsetningar

Ubunde investeringsfond	KOSTRA art/balanse	2019	Revidert budsjett	Opphavleg budsjett	2018
IB 0101	2.53	109 738 534			114 508 897
Avsetningar	548	2 978 171	2 700 000	2 700 000	3 444 571
Bruk av avsetningar	948	4 055 523	2 800 000		8 214 933
UB 31.12	2.53	108 661 182			109 738 535

UB 31.12 viser saldoen på ubunde investeringsfond. Fondet er til disposisjon for kommunestyret til investeringsformål.

Vesentlege avsetningar til ubunde investeringsfond (1000 kr)

Formål	Beløp	Kommentar
Tilbakeføring utlån	1 607	Stord Lufthamn, Stord Motocrosklubb, Stord fotball, Stord pistolklubb, Ve og vel
Utsmykkingsfondet	1 371	Jf. vedtekter

Del 5 Bunde investeringsfond avsetningar og bruk av avsetningar

Bunde investerings fond	KOSTRA art/balanse	2019	2018
IB 0101	2.55	7 109 570	12 016 538
Avsetningar	550	4 171 606	6 344 516
Bruk av avsetningar	958	6 161 290	11 251 483
UB 31.12	2.55	5 119 886	7 109 570

UB 31.12 viser saldoen på bunde investeringsfond. Bruk av midla på fondet er bunde til bestemte investeringsformål og kan ikkje endrast av kommunestyret.

Største avsetning til bunde investeringsfond (1000 kr)

Formål	Beløp	Kommentar
Ekstraord. avdrag formidlingslån	4 171 606	Vert innbetalt til Husbanken i 2020

NOTE nr. 11 Kapitalkonto

1.1.2019 Balanse (underskot i kapital)	0,00	1.1.2019 Balanse (kapital)	341 621 359
Debetposteringsar i året:		Kreditposteringsar i året:	
Sal av fast eigedom og anlegg	436 623	Aktivering av fast eigedom og anlegg	48 581 081
Nedskrivingsar fast eigedom		Oppskrivingsar av fast eigedom	
Avskrivingsar av fast eigedom og anlegg	60 519 830		
Sal av utstyr, maskiner og transportmidlar	273 961	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidlar	216 174 285
Nedskrivingsar av utstyr, maskiner og transportmidlar		Oppskrivingsar av utstyr, maskiner og transportmidlar	
Avskrivingsar av utstyr, maskiner og transportmidlar	22 135 816	Kjøp av aksjar og andelar	4 160 769
Sal av aksjar og andelar	2 048 950	Oppskrivingsar av aksjar og andelar	
Nedskrivingsar av aksjar og andelar		Utlån formidlings/startlån	53 327 006
Avdrag på formidlings/startlån	16 252 300	Utlån sosial lån	283 664
Avdrag på sosial lån	102 598	Utlån egne midlar	6 063 000
Avdrag på utlånte egne midlar	13 190 772		
Avdrag på næringsutlån		Avdrag på eksterne lån	82 529 626
Bruk av midlar frå eksterne lån	242 056 195	Urealisert kursgevinst utanlandslån	
Urealisert kurstap utanlandslån		UB Pensjonsmidlar (netto)	91 525 893
UB Pensjonsforplikting (netto)	92 045 987	Reversering nedskrivingsar av fast eigedom	
Aga pensjonsforplikting	4 132 097	Aga netto pensjonsmidlar/forpliktelse	4 058 764
31.12.2019 Balanse (Kapital)	395 130 316	31.12.2019 Balanse (underskot i kapital)	0

Det vil i særskilte tilfelle vere aktuelt å utvide mogelege posteringsar mot kapitalkonto.

NOTE nr. 12 Sjølvkost

Stord kommune har utarbeida etterkalkyle for gebyrfinansierte sjølvkosttenester i samsvar med "Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014)". Kommunen nyttar modellen Momentum Selvkost Kommune for beregning av sjølvkost.

Kva er sjølvkost:

Sjølvkost inneber at kommunen sine kostnader med å produsere tenestene vert dekkja av gebyra som brukarane av tenestene betalar. Kommunen har ikkje høve til å tene pengar på tenestene. For å kontrollere at dette ikkje skjer må kommunen, etter kvart årlege rekneskap, utarbeide ein sjølvkostkalkyle som viser sjølvkostrekneskapen for det enkelte gebyrområdet. Elementa i ein sjølvkostkalkyle avvik frå kommunen sitt ordinære driftsrekneskap på enkelte område og dei to rekneskapane vil, som oppstillinga under viser, ikkje vere direkte samanliknbare.

Elementa i ein sjølvkostkalkyle:

Samla sjølvkost:

+ Direkte driftsutgifter
 - Andre inntekter enn gebyrinntekter
 + Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
 + Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivingskostnad
 = Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
 = Sjølvkostresultat*

Driftsrekneskapen:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter

Postane fins berre i sjølvkostkalkylen og utgjer m.a. sjølvkostområda sine bidrag til kommunekassen sine utgifter til renter og avdrag. Postane skal ikkje førast i driftsrekneskapen.

= Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
 = Driftsresultat (alltid større enn sjølvkostresultat)

* Sjølvkostresultatet vert ført mot sjølvkostfond og/eller memoriakonti i balanserekneskapen.

I sjølvkostkalkylen inngår rekneskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv rekneskapsmessige avskrivningar, kalkulatoriske avskrivningar og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivningar og renter) skal framandfinansiering trekkast ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikkje i kommunen sin driftsrekneskap, men representerer ein alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bunde i anleggsmidlar. Den kalkulatoriske rentekostnaden er berekna med utgangspunkt i attverande sjølvkostmessige verdi til anleggsmidla og ei kalkylerente. Kalkylerenta er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2019 var denne lik 2,30 %.

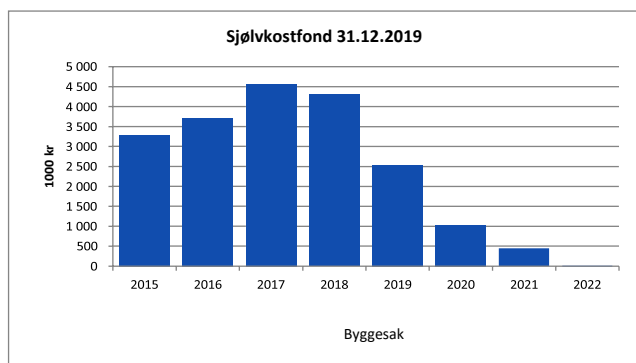
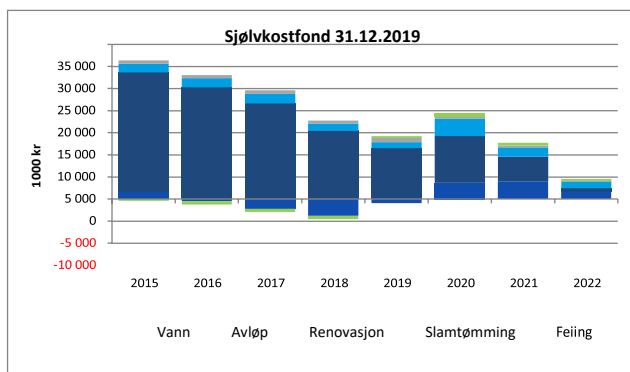
Indirekte driftsutgifter og handtering av over- og underskot:

Retningslinjene fastset regler for henføring av relevante utgifter til administrasjon som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Vidare er det bestemt at eventuelle overskot skal avsettast til bundne sjølvkostfond. Eit overskot frå eit enkelt år skal tilbakeførast til brukarane i form av lågare gebyr i løpet av ein periode på fem år. Ein generasjon brukarar skal ikkje subsidiere neste generasjon, eller omvendt.

Kostnadane ved tenestene som vert ytt i dag skal dekkast av dei brukarane som drar nytte av tenesta. Dette inneber at dersom kommunen har overskot som er eldre enn fire år, må dette i sin heilskap gå til reduksjon av gebyra det komande budsjettåret. Eksempelvis må eit overskot som stammar frå 2019 i sin heilskap vere disponert innan 2024.

Krav om utarbeiding av etterkalkyle:

I tillegg til å utarbeide ein etterkalkyle for kvar betalingsteneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylane gir grunnlag for kommunen sine gebyrsatsar. Ved budsjettering er det ein rekke usikre faktorar, som framtidig kalkylerente, utvikling av tal brukarar og generell etterspurnad. I tillegg til å overhalde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetjing om minst moglege svingingar i dei kommunale gebyra. Resultatet for 2019 var ikkje kjent ved budsjettarbeidet i fjor haust. Dette fører til avvik mellom prognosar i budsjettet for 2020 og etterkalkylen for 2019.

Etterkalkyle sjølvkost 2019	Vatn	Avlaup	Renovasjon	Slam	Totalt
Gebyrinntekter	49 887 637	39 839 551	14 801 766	311 474	104 840 428
Andre driftsinntekter	1 283 609	1 130 003	1 554		2 415 166
Driftsinntekter	51 171 246	40 969 554	14 803 320	311 474	107 255 594
Direkte driftsutgifter	23 040 870	20 053 762	14 737 830	10 907	57 843 369
Avskrivingskostnad	14 369 039	15 535 182	-		29 904 221
Kalkulatorisk rente (2,30 %)	10 108 095	8 954 884	-	-	19 062 979
Indirekte netto driftsutgifter	676 686	604 573	371 579	14 927	1 667 765
Indirekte avskrivingskostnad	39 443	35 698	18 639	14	93 794
Indirekte kalkulatorisk rente (2,30 %)	2 924	2 559	1 011	1	6 495
Driftskostnader	48 237 058	45 186 658	15 129 059	25 848	108 578 623
Resultat	2 934 188	-4 217 104	325 739	285 626	-1 323 029
Kostnadsdekning i %	100 %	100 %	100 %	100 %	
Sjølvkostfond/framførbart underskot 01.01	-3 839 691	15 405 261	1 686 817	642 936	13 895 323
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	2 934 188	-4 217 104	-325 739	285 626	-1 323 029
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad sjølvkostfond (2,30 %)	-54 570	305 824	35 051	18 072	304 377
Sjølvkostfond/framførbart underskot 31.12	-960 073	11 493 981	1 396 129	946 634	12 876 671

Etterkalkyle sjølvkost 2019	Feiing	Private planar	Byggesak	Oppmåling	Eigarseksjonering	Totalt
Gebyrinntekter	3 859 558	724 348	3 817 757	1 528 198	74 971	10 004 832
Andre driftsinntekter	466 364	194 506	633 155	518 496	3 074	1 815 595
Driftsinntekter	4 325 923	918 854	4 450 912	2 046 694	78 045	11 820 427
Direkte driftsutgifter	2 920 704	1 364 338	5 274 904	2 379 528	169 966	12 109 441
Avskrivingskostnad	6 600		-	-	30	6 630
Kalkulatorisk rente (2,30 %)	76		-	-	-	76
Indirekte netto driftsutgifter	231 322	249 409	1 001 419	323 164	11 096	1 816 409
Indirekte avskrivingskostnad	11 575	4 565	19 096	6 652	782	42 670
Indirekte kalkulatorisk rente (2,30 %)	664	261	1 098	377	42	2 443
Driftskostnader	3 170 941	1 618 574	6 296 517	2 709 723	181 916	13 977 669
Resultat	1 154 982	-699 720	-1 845 605	-663 029	-103 871	-2 157 242
Kostnadsdekning i %	100 %	51 %	100 %	70 %	42 %	
Sjølvkostfond/framførbart underskot 01.01	-711 527		4 305 094			3 593 567
-/+ Bruk av/avsetjing til sjølvkostfond	1 154 982		-1 845 605			-690 623
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad sjølvkostfond (2,30 %)	-3 083		77 793			74 710
Sjølvkostfond/framførbart underskot 31.12	440 372	-	2 537 282	-	-	2 977 654

Etterkalkyle for 2019 er utarbeida i samarbeid med rådgivningsselskapet EnviDan AS, som har meir enn 16 års erfaring med sjølvkostproblematikk og brei juridisk og økonomisk kompetanse knytt til sjølvkost. Sjølvkostberekningssmodellen til EnviDan, Momentum Selvkost Kommune, er nytta av fleire enn 300 norske kommunar.

NOTE nr. 13 Investeringar i nybygg og nyanlegg del 1

Tekst	Rekneskap	Revidert budsjett	Avvik
Investeringar	365 525 462	762 572 909	397 047 447
Finansiert ved:			
Lån	242 056 196	509 775 986	267 719 790
Avdrag utlån/mottekne refusjonar	48 416 222	143 752 000	95 335 778
Statstilskot	15 768 000	1 053 000	-14 715 000
Inntekter frå sal av anleggsmidlar	3 631 667		-3 631 667
Momskompensasjon	30 236 721	89 222 973	58 986 252
Andre inntekter	433 436	-	-433 436
Overført frå drift	34 512		-34 512
Bruk av fond, avsetningar	24 948 709	18 768 950	-6 179 759
Avvik (ligg i samla finansiering)	0	0	0

Del 2.1 Vesentlege investeringar i nybygg og nyanlegg

Prosjekt: Omsorgsbustader Bandadalen	Tidlegare investert/finansiert	Rekneskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik
Investeringsutgifter	1 641 427	20 950 770,63	64 131 000	43 180 229
Av dette finansiert med				
øyremerka tilskot		0	0	0
Avvik (ligg i samla finansiering)				43 180 229
(Udekka) eller udisponert				
Behov for avgjerd: Ingen. Mindreforbruk går vidare til 2020.				

Del 2.2 Vesentlege investeringar i nybygg og nyanlegg

Prosjekt: Nye institusjonsplassar	Tidlegare investert/finansiert	Rekneskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik
Investeringsutgifter	98 777 074	51 015 438	71 165 500	20 150 062
Av dette finansiert med				
øyremerka tilskot		0	0	0
Avvik (ligg i samla finansiering)				20 150 062
(Udekka) eller udisponert				
Behov for avgjerd: Ingen. Mindreforbruk går vidare til 2020.				

Del 2.3 Vesentlege investeringar i nybygg og nyanlegg

Prosjekt: VA Sponavikdalen	Tidlegare investert/finansiert	Rekneskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik
Investeringsutgifter	689 242	1 848 141	9 570 000	7 721 859
Av dette finansiert med				
øyremerka tilskot		0	0	0
Avvik (ligg i samla finansiering)				7 721 859
(Udekka) eller udisponert				
Behov for avgjerd: Ingen. Mindreforbruk går vidare til 2020.				

Del 2.4 Vesentlege investeringar i nybygg og nyanlegg

Prosjekt: : Ny veg Grunnavaågen	Tidlegare investert/finansiert	Rekneskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik
Investeringsutgifter	1 316 965	1 284 426	25 435 125	24 150 699
Av dette finansiert med				
øyremerka tilskot		0	0	0
Avvik (ligg i samla finansiering)				24 150 699
(Udekka) eller udisponert				
Behov for avgjerd: Ingen. Mindreforbruk går vidare til 2020.				

NOTE nr. 14 Fordringar og gjeld til særbedrift (Stord hamnestell)

Tekst	Per 31.12 2019	Per 31.12 2018
Kommunen sitt utlån:	32 958 847	36 004 677
Av dette langsiktig lån til Stord hamnestell	32 958 847	36 004 667

NOTE nr. 15 Interkommunalt samarbeid

Sunnhordland interkommunale barnevern		
Tekst	Utgifter	Inntekter
Overføring frå Stord kommune (kontorkommunen)		10 318 278
Overføring frå Bømlo kommune (deltakar)		7 018 400
Overføring frå Fitjar kommune (deltakar)		1 826 799
Resultat av overføringar		19 163 477
Andre inntekter (statstilskot, refusjonar)		8 213 728
Driftsutgifter	27 387 961	
Resultat av verksemda	0	1 219
Disponering av resultatet		
Tilbakeført deltakar kommunane		
Overført til neste driftsår		1 219
Udekka underskot	0	

Interkommunalt innkjøpskontor		
Tekst	Utgifter	Inntekter
Overføring frå Stord kommune (kontorkommunen)		765 187
Overføring frå Bømlo kommune (deltakar)		258 164
Overføring frå Fitjar kommune (deltakar)		68 983
Overføring frå Tysnes kommune (deltakar)		61 793
Overføring frå Kvinnherad kommune deltakar)		282 389
Resultat av overføringar		1 436 516
Andre inntekter (statstilskot, refusjonar)		497 150
Driftsutgifter	1 695 893	
Resultat av verksemda	237 773	
Disponering av resultatet		
Inndekning underskot tidlegare år		
Tilbakeført deltakar kommunane		
Overført til neste driftsår (avsett på fond)	237 773	
Udekka underskot		

Sunnhordland interkommunale legevakt IKS		
Tekst	Utgifter	Inntekter
Overføring frå Stord kommune (kontorkommunen)		16 125 453
Overføring frå Bømlo kommune (deltakar)		10 401 016
Overføring frå Fitjar kommune (deltakar)		3 152 048
Resultat av overføringar		29 678 517
Andre inntekter (statstilskot, refusjonar)		7 907 498
Driftsutgifter	40 065 170	
Resultat av verksemda	-2 479 155	
Disponering av resultatet		
Tilbakeført deltakar kommunane		
Overført til neste driftsår		
Udekka underskot		
Bruk av disposisjonsfond		2 479 154

NOTE nr. 16 Økonomisk oversikt kino

Konto	Kontotekst	Rekneskap 2019	Revidert budsjett 2019	Avvik
10100	Løn i faste stillingar	646	889	243
10104	Løn helligdagstillegg	4	3	-2
10106	Tariffesta tillegg	38	102	64
10204	Anna vikarløn	-	25	25
10206	Tariffesta tillegg vikar	3	6	3
10300	Løn ekstrahjelp	49	150	101
10306	Tariffesta tillegg ekstrahjelp	11	20	9
10400	Overtid	1	-	-1
10900	Pensjon	124	148	24
10908	Gruppeliv/ulukkesforsikring	1	1	-0
10990	Arbeidsgjevaravgift	124	189	65
11000	Kontormateriell	14	-	-14
11001	Andre forbruksvarer	-	5	5
11008	Faglitteratur og abonnement	8	2	-6
11151	Servering representasjon	1	-	-1
11152	Servering møter/kurs	2	-	-2
11200	Driftsmateriell bygg	1	35	34
11201	Velferdstiltak	-	2	2
11207	Forbruksmaterieill	1 576	1 500	-76
11300	Portoutgifter	0	5	5
11302	Utgifter telefon/datakommunikasjon	2	21	19
11400	Annonse	140	155	15
11401	Informasjonstiltak	-	1	1
11500	Kurs og etterutdanning	9	38	29
11600	Skyss/kostgodtgjersle	11	30	19
11655	Personalforsikring	1	1	0
11702	Drift/vedlikehald transportmidlar	1	-	-1
11709	Andre reiseutgifter utlegg	26	25	-1
11900	Husleige	270	270	-
11951	Kontingent	8	12	4
11952	Driftsavtalar EDB program	69	6	-63
11955	TONO-avgift o.l.	74	46	-29
11959	Andre avgifter, provisjon og gebyr	43	128	85
12000	Innbu/utstyr	-	24	24
12002	Teknisk utstyr	-	87	87
12003	EDB-utstyr/program	14	-	-14
12302	Vedlikehald teknisk utstyr	-	41	41
12400	Reparasjoner	-	10	10
12401	Driftsavtalar data	29	-	-29
12702	Konsulent-/ rådgiv.-tenester	2	35	33
14290	Meirverdiavgift som gir rett til kompensasjon	6	-	-6
14702	Tap på fordringar	1	-	-1
14709	Andre tilskot	40	-	-40
16209	Sal av andre varer og tenester	-4	-	4
16500	Avg.pl.sal varer og tenester	-3 593	-4 373	-780
17100	Refusjon sjukepengar	0	-	-0
17290	Kompensasjon for mva	-6	-	6
17700	Refusjon frå andre (private)	-8	-35	-27
	Sum	-260	-398	-138

NOTE nr. 17 Årsverk

Tekst	2019	2018	2017
Årsverk	1 097	1 084	1 065
Tilsette	1 402	1 392	1 346
Kvinner	1 121	1 119	1 098
% del kvinner	80	80,39	80,49
Menn	281	273	266
% del menn	20	19,61	19,5
Kvinner i leiande stillingar	24	24	25
% del kvinner i leiande stillingar	63,16	63,16	64,10
Menn i leiande stillingar	14	14	14
% del menn i leiande stillingar	36,84	36,84	35,89

Leiande stilling er strategisk leing som er rådmann, 3 kommunalsjefar, økonomisjef og personal- og organisasjonssjef. I tillegg kjem einingsleiarane som har strategisk leing som næraste leiar.

Stillingane på innkjøpskontoret er ikkje tatt med i teljinga.

Fordeling heiltid/deltid

Tekst	2019	2018	2017
Tal deltidstillingar	959	947	921
Tilsette i deltidstillingar	761	777	761
Kvinner i deltidstillingar	637	669	635
% del kvinner i deltidstillingar	83,71	86,1	83,44
Menn i deltidstillingar	124	108	126
% del menn i deltidstillingar	16,29	13,89	16,55

ÅRSBERETNING STORD KOMMUNE 2019

Rekneskap

2019-rekneskapen for Stord kommune går ut med eit resultat på 36,6 millionar kroner, som er 30,6 mill. kr betre enn revidert budsjett. Netto driftsresultat er 38,4 mill. kr., eller 2,5 prosent. Skattenivået i kommunen i 2019 var 90,5 prosent av landsgjennomsnittet, ein liten auke frå 2018, men omlag 8 mill. kr lågare enn revidert budsjett. Til tross for svak skatteinngang får kommunen, som følgje av inntektsutjamninga, likevel eit samla positivt avvik på kr 15,1 mill.

Innanfor finansområdet er det eit samla positivt avvik på 16,7 mill. kr. Den største summen er knytt til gjeldsrenter (7,7 mill. kr) og avdrag (4,7 mill. kr), som følgje av mindre låneopptak og lågare rente enn budsjett. Kommunen har meirinntekt på både renter på innskot og utlån, aksjeutbyte og kraftsalsfondet.

Einingane går for det meste med overskot. Sentraladministrasjonen har eit mindreforbruk på 1,1 mill. kr. Oppvekstområdet har samla eit positivt avvik på omlag 9,5 mill. kr. Storddelen av dette skuldast at færre born hadde plass i private barnehagar, men kommunen hadde og innsparing på vakansar og skuleskyss. Stord kommune hadde også større refusjonsinntekter for gjesteelevar enn budsjett.

Einingane innanfor rehabilitering, helse og omsorg har eit positivt avvik på 2,6 mill. kr.

Einingane innanfor plan og utvikling dreiv med eit samla overskot på 3,5 mill. kr. Stord kommunale eigedom og brann, redning og feiing går med mindre overskot, medan veg trafikk og parkering har eit lite overforbruk. Stord hamnestell brukar 0,4 mill. kr meir enn budsjett.

Rådmannen ser kommuneøkonomien som utfordrande. Det er mykje knytt til kommunen sitt gjeldsnivå. Kommunen har relativt høge utgifter til renter og avdrag. Investeringsbehovet er stort og alt tilseier at gjelda frametter vil auka ytterlegare. Hovudutfordringa vil vera å samstundes oppretthalda nivået på tenesteytinga i kommunen, som rådmannen meiner har ei rimeleg kostnadseffektiv drift. Kommunen si samla lånegjeld har auka med 70,6 millionar kroner i 2019, og er no på brutto 2,235 milliardar kroner. Av dette er 259,7 millionar kroner lånt ut vidare; 226,8 millionar kroner er lånt ut til innbyggjarane i kommunen som startlån/formidlingslån, og 32,9 millionar kroner er vidareutlånt til Stord hamnestell. Kr 882,8 millionar er knytt til investeringar innanfor vatn og avlaup. Netto lånegjeld per innbyggjar i kommunen er no på 104 117 kroner. Dette er høgare enn samanlikningskommunane, som har 75 621 kroner.

Tilsette

Utvikling i årsverk og tal tilsette:

Tekst	2019	2018	2017
Årsverk	1097	1084	1065
Tilsette	1402	1392	1364

Auken med 19 frå 2017 til 2018 skuldast fleire årsverk i reinhald grunna utvida areal, ny lærarnorm, og auke i årsverk i psykisk helse og rus og barnevern. Stord kommune hadde ved utgangen av året 1097 årsverk fordelt på totalt 1402 tilsette. Tal årsverk er auka med 13 i 2019, tal tilsette har hatt ein auke på 10. Auken er i hovudsak knytt til opning av ny sjukeheimsavdeling, samt mindre endringar i skular, eining for psykisk helse og rus, samt habilitering, knytt til tildelte timar for elevar og brukarar.

Sjukefråvær

Stord kommune legg til rette for helsefremjande arbeidsplassar der tilsette trivst, er inkludert og opplever ein meningsfull arbeidskvardag. Kommunen har i fleire år hatt målsetting om eit sjukefråvær som er lågare enn 7,5 prosent. Kommunen har ikkje nådd denne målsettinga dei siste åra, og i 2019 var det totale sjukefråværet 8,26 prosent, og fordeler seg med 2,71 prosent korttidsfråvær under 16 dagar og 5,55 prosent langtid over 16 dagar. Av dette er 1,3 prosent eigenmeldt og resten legemeldt.

Friske og motiverte medarbeidarar er ein nøkkelfaktor i gode og effektive organisasjonar, og fleire av kommunen sine utfordringar handlar om å leggja forholda til rette slik at medarbeidarar og leiarar opplever å ha ei helse god nok til å stå i jobb. Med målsettinga om eit totalt sjukefråvær på 7,5 prosent har kommunen synt at ein meiner det er potensiale for reduksjon i alle sektorar. Differensierte måltal gjer at einingane kan måla seg ut frå eigen statistikk og måloppnåing. Alle sektorar har ei målsetting om å redusera sitt sjukefråvær med 10 prosent samanlikna med tal frå 2016. Dette er i tråd med den nye IA-avtalen som partane har inngått for perioden 2019-2022.

Sjukefråværet er redusert med 0,42 prosentpoeng samanlikna med tal frå 2018. Me registrerar at sjukefråværet er redusert i dei fleste sektorane. Sjukefråværet i kommunal sektor i Noreg var 9,83 prosent i 2019¹. Stord kommune med eit sjukefråvær 8,26 prosent ligg godt under dette. Det går rette vegen også samanlikna med gjennomsnitt sjukefråvær i kommunar med inntil 20 000 innbyggjarar, som har eit snitt sjukefråvær på om lag 10 prosent.

Likestilling

Av 1402 tilsette i Stord kommune er 1121 kvinner (80%) og 281 menn (20%). I skulen er det 279 kvinner (77,29 prosent) og 82 menn (22,72 prosent). I pleie og omsorg er det 556 kvinner (89,83 prosent) og 63 menn (10,18 prosent). Blant einingsleiarar og rådmannen si leiargrupper fordelinga 24 kvinner (63%) og 14 menn (37%). Fordelinga mellom kvinner og menn er uendra frå 2018 innanfor skule og einingsleiarar/ rådmannen si leiargruppe. Stord kommune ligg noko over kommunegjennomsnittet på del kvinnelege tilsette, som er 77,3%. Andelen menn har derimot auka med i underkant av 2 prosent innanfor pleie og omsorg, noko som samsvarar med utviklinga nasjonalt.

Likestillingsarbeid tek sikte på å få til større grad av likskap i vilkår mellom kvinner og menn i høve utdanning, arbeid, løn og personleg, fagleg og kulturell utvikling. Stord kommune sitt arbeid med likestilling går i hovudsak på å betra vilkåra for typiske kvinneyrke, innanfor barnehage, skule, rehabilitering, helse og omsorg. Som tiltak kan nemnast tilrettelegging for at alle skal få den stillingsstorleik som dei ynskjer, og at arbeidstilhøva elles vert tilrettelagt med til dømes fleksible arbeidstidsordningar. Ved utlysning av ledig stilling vert underrepresentert kjønn oppmoda å søkja i nokre stillingar.

¹ KS sykefraværstatistikk 4.kvartal 2018 – 3.kvartal 2019

Etikk

Stord kommune sin kultur- og verdiplakat vart revidert i 2017 og skal også vidare vera retningsgjevande for å utvikle ein overordna felles identitet og byggje kommunen sitt omdøme med felles visjon, verdiar og handlingsprinsipp. Den skal binde saman sektorar og fagområde under same paraply og skape ein felles organisasjonskultur for samarbeid og utvikling. Kultur- og verdiplakaten er ein formell erklæring om korleis me ønskjer å ha det i kommunen. Kultur- og verdiplakaten er vedteken i kommunestyret etter ei brei politisk prosess i komiteane. Den er godt forankra i kommunen og heng på veggen i møterom og på leiarkontora. Kultur- og verdiplakaten skal danne grunnlaget for organisasjonskulturen og vert m.a. nytta i personalmøter og rekruttering.

Verdiane open, nyskapande, respektfull og brukarorientert skal for alle tilsette og politikarar kome til uttrykk i samarbeid og haldningar ein har i tenesteytinga og samhandling internt og eksternt.

Helse, miljø og tryggleik (HMT)

Stord kommune har fleire partsamansette organ som handsamar HMT-saker:

- Arbeidsmiljøutvalet, AMU
- HMT-lag Oppvekst og kultur, Plan og utvikling, Administrasjon og Rehabilitering , helse og omsorg
- Driftstyret
- Attføringsutvalet
- Einingsvise HMT-møter

Eit godt HMT-arbeid startar med samarbeid, og kommunen jobbar kontinuerleg med aktiv HMT-leiing, klart definerte målsettingar og operativt system for førebygging og oppfølging av HMT-aktivitetar. Kommunen har som målsetting å vera ein miljøkommune, og bidra til miljøtiltak i einingane. Miljø- og HMT-leiing vert sett i samanheng, og arbeidet med sertifisering som Miljøfyrtårn er ein sentral del av HMT-arbeidet.

Med aktiv HMT-leiing, klart definerte målsettingar og operativt system for førebygging og oppfølging av HMT-aktivitetar, jobbar alle einingar i kommunen med forbetring innan helse, miljø og tryggleik. Avvikshandtering er ein viktig del av forbetningsarbeidet vårt, og kommunen har som mål at alle einingar skal ha levert ei AUF-melding per to årsverk. Det vil seia at kommunen, som har om lag 1100 årsverk, har ei målsetting om totalt 550 AUF-meldingar i 2019. I kommunen vart det i 2019 meld 634 AUF-meldingar totalt.

I 2019 gjennomførte kommunen medarbeidarundersøkinga 10Faktor for andre gong. Undersøkinga vart gjennomført i oktober 2019, og det er laga eigen rapport som tek for seg resultatane. Undersøkinga er kommunen sitt verktøy for å utvikla organisasjonen og skapa betre resultat. Det er ei målsetting at undersøkinga skal gi politisk og administrativ leiing påliteleg informasjon om kvaliteten på arbeidsmiljøet, grad av medarbeidarskap og utøving av leiing. Resultat av medarbeidarundersøkinga skal danna målsettingar innan HMT for einingane i neste 2-års periode, og inkluderast i handlingsplan.

Internkontroll

Internkontrollen skal sikra at kommunen utfører oppgåvene sine i samsvar med krav fastsatt i lov eller i medhald av lov. Internkontroll er:

- Skildring av administrasjonen sine hovudoppgåver, mål og organisering
- Prosedyrar
- Avvik og risiko for avvik
- Dokumentasjon av internkontrollen
- Evaluera og forbetra prosedyrar og tiltak for internkontroll

Standarden for oppgåvene/tenestytinga er skildra i prosedyrar som vert revidert årleg. Dersom oppgåvene/tenestytinga ikkje vert levert i samsvar med prosedyrane, dannar det grunnlag for å melda avvik. Slike avviksmeldingar vert sendt elektronisk, til dei er følgt opp og lukka. Avviksmeldingar har til føremål å bringa avvik til opphøyr, gjenoppretta normaltstand og hindre gjentaking. Avvik kan også gje viktige statistiske data over kor organisasjonen har forbettringspotensiale. Dersom det vert avdekka kritiske områder i forvaltninga, er det lagt til rette for å køyra elektroniske risiko- og sårbarheitsanalysar. Analysane skal resultere i konkrete handlingsplanar med tiltaksliste.

Kvalitetssikringsarbeidet handlar også om å identifisere suksessfaktorane for å lykkast på ulike arbeidsområde i organisasjonen.

I 2019 har det vore særleg merksemd retta mot internkontrollarbeidet i samband med implementering av krava i den nye personopplysningslova, herunder personvernforordninga.

Miljøfyrtårn

Arbeidet med miljøsertifisering av Stord kommune sine einingar går framover, og i 2019 gjennomførte kommunen det førebuande arbeidet og sertifisering av fem kommunale barnehagar, Stord folkebibliotek og Stord kulturskule. Frå før er Stord rådhuset sertifisert. Ved utgangen av 2019 har kommunen åtte lokasjonar som er sertifisert som Miljøfyrtårn. I 2019 vart Stord kommune delaktig i Samarbeidsrådet for Sunnhordland si satsing for bærekraftig reisemål. Det inneber blant anna miljøsertifisering av Samarbeidsrådet og tilhøyrande kommunar. I dette arbeidet har HMT-leiar vore utleigd som prosjektleiar, og bidrege til Samarbeidsrådet sitt miljøfyrtårnsertifikat. Arbeidet med dei sju deltakande kommunane starta i 2019, og er planlagt ferdig i juni 2020.

Ei sertifisering som miljøfyrtårn vil seia at einingane på kvar sin måte fyller kriterier innan miljøstandard og har rutinar som sikrar eit kontinuerleg arbeid for eit godt miljøarbeid. Einingane kan dokumentera at strenge krav innan tema som arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport, avfall, utslepp og estetikk er tilfredsstilt. For kommunen er dette eit synleg bevis på eigen miljøinnsats, samt ei forplikting til målretta innsats for forbetring. Alle einingar skal årleg rapportera innsatsen til stiftinga Miljøfyrtårn, og må gjennom re-sertifisering kvart tredje år. Rapportane vert offentleggjort i kommunen si årsmelding, via lenke nedanfor. Heilt sidan 2001 har Stord Folkebibliotek vore sertifisert som miljøfyrtårn. Dei var verksemd nummer 282 i Noreg som fekk det synlege sertifikatet. Etter dette har dei vore re-sertifisert kvart tredje år, seinast i 2018. Som eit ledd i arbeidet med rullering av klima- og miljøplan, vedtok Kommunestyret i 2016 at kommuneadministrasjonen samt underliggjande einingar skulle miljøsertifiserast. I dag har kommunen åtte bygg med totalt 13 einingar godkjent.

Miljøfyrtårn er Noregs mest nytta miljøsertifiseringsordning, og i slutten av 2017 vart ordninga som den første nasjonale ordninga anerkjent av EU-kommisjonen. Dette er eit prov på at ordninga held høg standard og kvalitet på linje med dei internasjonale sertifiseringane EMAS og ISO14001.

Kommunen skal aktivt arbeida for å fremja miljøvenlege tiltak med mål om lågast mogleg påverknad på ytre miljø gjennom eit langsiktig arbeid der alle tenesteområda i kommunen deltek. Stord kommune vil på denne måten bidra til å vera rusta for det grønne skiftet, og brukarar av tenestene til kommunen vil etter kvart ta del i det viktige arbeidet.

I 2019 starta arbeidet med kartlegging og godkjenning i grunnskulane. Dei nådde ikkje målsettinga om sertifisering innan 2019, men har tru på sertifisering innan 2020. Kommunen vil gjennom aktiv miljøleiing fremja miljøvenlege tiltak innan områda innkjøp, HMT, transport, avfall og energi.

Magnus Mjør
rådmann

Hege Etterlid
økonomisjef

KPMG AS
Sæ 136
5417 Stord

Telephone +47 04063
Fax
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til kommunestyret i Stord kommune

Melding frå uavhengig revisor

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Stord kommune sin årsrekneskap som viser kr 1 037 843 197 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 36 613 022. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2019, driftsrekneskap og investeringsrekneskap og økonomiske oversiktar for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gjev eit dekkande framstilling av Stord kommune si finansielle stilling per 31. desember 2019, og av resultatata for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Rådmannen er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar kommunen si årsmelding, men inkluderer ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom denne og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Rådmannen sitt ansvar for årsrekneskapen

Rådmannen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gjev eit dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Rådmannen er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein rekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor

Offices in:

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alla	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Trondheim
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Alesund

rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønning og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekket, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebære samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av rådmannen, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet, inkludert tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gjev eit dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og rådmannen mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betydning i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at rådmannen har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringskikk i Noreg.

Stord, 4. mai 2020

KPMG

Willy Hauge

Statsautorisert revisor

KPMG AS
Sæ 136
N-5417 Stord

Telephone +47 04063
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Stord kommune
Hege Etterlid
Postboks 304
5417 Stord

Deres ref HE

Vår ref WH

6. mai 2020

Årsoppgjøret 2019 - brev til leiinga nr. 3

Vi har no gjennomført revisjonen vår for rekneskapsåret 2019 og ønskjer med dette å gi enkelte innspel og kommentarar til leiinga i kommunen og Kontrollutvalet. I tillegg har mindre vesentlege tilhøve blitt kommunisert med økonomileiinga i kommunen undervegs. Denne rapporten oppsummerer også tilhøve kommunisert etter interimrevisjonen.

Beskriving av innspela våre og kommentarar følgjer brevet.

Vi gjer merksam på at hovudhensikta med revisjonen vår er å gi oss moglegheit til på ein forsvarleg måte å uttale oss om rekneskapen. Kontrollane våre er utført på testbasis og må ikkje oppfattast som testar for å avdekke feil eller uregelmessighe tilhøve som er uvesentlege for rekneskapen. Det må også understrekast at veikskapar i rekneskapssystemet og den interne kontrollen kan medføre mislegheiter som våre normale testar ikkje nødvendigvis vil avdekke.

Vi gjer vidare merksam på at kommunen etter Bokføringslova § 13 plikter å oppbevare nummererte brev frå revisor på lik linje med anna oppbevaringspliktig rekneskapsmateriale.

Vi vil nytte høvet til å takke for samarbeidet og den velvilje vi har møtt frå leiing og tilsette i kommunen.

Dersom det skulle vere spørsmål eller kommentarar til tilhøva som er nemnde i brevet, ber vi om å bli kontakta.

Med venleg helsing
KPMG AS

Hauge, Willy
Statsautorisert revisor

cc:
Kontrollutvalet

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

KPMG Confidential

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stavanger
Alta	Finnsnes	Molde	Stord
Arendal	Hamar	Tromsø	Straume
Bergen	Haugesund	Trondheim	Tynset
Bodø	Knarvik	Skien	Sandefjord
Bryne	Kristiansand	Sandnessjøen	Alesund
Drammen			

Vesentlege tilhøve

Vi har i gjennomgangen vår registrert enkelte tilhøve som etter vår meining er vesentlege for kommunen. Desse er skildra nedanfor. Rekkefølgja på punkta gir ikkje uttrykk for noko rangering frå vår side.

Lønn – endring av lønnsdata

Skildring av tilhøve

Samtlige tilsette på lønnsavdelinga har tilgang til å endre lønnsdata, dvs. at dei har tilgang til systemet og kan endre satsar, kontonummer og andre lønnsdata.

Risiko

Feil grunnlag for lønnsutbetalingar til tilsette og uautoriserte endringar av lønnsdata.

Tilråding

Vi vil tilrå at kommunen å etablere rutinar som gjer at endringar må godkjennast av ein annan en den som foretar sjølve endringa i systemet. Eit anna alternativ er å avgrense talet på tilgangar.

Vi rår til at kommunen ser på loggar over endringar, for å avdekke om nokon kan ha gjort uautoriserte endringar.

Tilbakemelding frå administrasjonen

Lønnsavdelinga hadde dialog med KPMG om dette under interimrevisjonen i haust. Det har heile tida vore slik at endringar av lønnsdata har vorte gjort av ein tilsett utan at det må godkjennast av fagansvarleg og/eller avdelingsleiar i etterkant. Agresso (økonomisystemet) har ikkje slik som i t.d. Elements (sak/arkivsystem), ein moglegheit for å sende lønnsdata vidare for godkjenning til annan person. Det er og for mange lønnsdata som vert lagt inn kvar einaste dag til at ei slik godkjenningrutine kan gjennomførast på ein god måte. Det vil i så tilfelle trekka stor personalressurs for å gjennomføre dette.

At dei fleste tilsette i avdelinga no har moglegheiten til å legge inn/endre lønnsdata er ein konsekvens av nedtrekket av ressursar i 2019 og behovet for effektivisering. For å minske dobbeltarbeid innanfor nokre løndata område, er tilsette som i hovudsak arbeider med personalsaker, gjeve tilgang.

Om ein ser på konsekvens-sannsyn diagrammet til KPMG, ligg me likevel godt innanfor grønt område.

Rekneskap – endring av faste data

Skildring av tilhøve

Fleire tilsette kan endre faste data i rekneskapsystemet uten etterkontroll.

Risiko

Det kan oppstå feil i grunndata, bevisst eller ubevisst. Det aukar risikoen for at nokon kan legge til nye leverandørar og endre kontonummer i reskontro etc. Manglande etterkontroll medfører risiko for feil eller mislegheiter.

Risikoen vert redusert ved at alle utbetalingar skal godkjennast av to ulike personar.

Tilråding

Vi rår til at tal personar med tilgang til å endre faste data vert redusert. Det kan eksempelvis etablerast nokon superbrukarar med ansvar for å vedlikehalde «masterdata», og at alle endringar av faste data må gjerast og/eller godkjennast av desse.

Vi rår til at det som eit minimum vert etablert rutine for etterkontroll av endringar av faste data.

Tilbakemelding frå administrasjonen

Administrasjonen vil i løpet av året 2020 sjå på om det er mogeleg å gjere endringar i rollar i økonomisystemet og eventuelt opprette meir avgrensa roller. Minimumsforslaget om etterkontroll av løpande endringar blir for ressurskrevjande i ei tid med stadig færre ressursar tilgjengeleg.

Stord Hamn

Skildring av tilhøve

Anleggsmiddel som er seld i 2019 er ikkje teke ut av anleggsregisteret. Som følgje av dette er balansekontoane tilhøyrende driftsmidla ikke korrigert for salet. Motpost er kapitalkontoen. Dette er ein klassifiseringsfeil i balansen. Feilen er etter vår meining ein indikasjon på veikskap i internkontrollen.

Risiko

Feil i balansen og misvisande informasjon til rekneskapsbrukarane. Feilen er ikkje korrigert før i 2020, og indikerer at ein har veikskapar i internkontrollen. Dette aukar risikoen for feil i rekneskapen.

Tilråding

Vi rår kommunen til å implementere kontrollar som skal fange opp feil ved anleggsregisteret tidleg og at slike avdekka feil blir korrigert uavhengig av om system ikkje fungerer som dei skal.

Tilbakemelding frå administrasjonen

Rekneskap vi endre rutinane for å redusere risiko for at liknande situasjonar kan oppstå igjen. Klassifiseringsfeilen det her er tale om utgjør kr 204 621.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Willy Hauge

Partner

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: 9578-5993-4-1629898

IP: 80.232.xxx.xxx

2020-05-07 09:00:42Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2019/132-22
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	10/20	18.05.2020

Rådmannen orienterer om budsjettbrev 2020 frå fylkesmannen

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar informasjonen til orientering.

Samandrag

Det brukar å koma årlege budsjettbrev frå Fylkesmannen i Vestland. Desse gjev innsikt i korleis fylkesmannen vurderer vesentlege sider av økonomien i Stord kommune. Det er av interesse for kontrollutvalet å høyra korleis rådmannen vurderer forhold som fylkesmannen omtalar. Rådmannen var og tilstades for å orientera om tilsvarande brev for eit år sidan, noko som vart funne meiningsfullt.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Budsjettbrev 2020 frå Fylkesmannen i Vestland til Stord kommune

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I kontrollutvalet sitt møte 11.03.20., var det oppe referatsak om Fylkesmannen sitt budsjettbrev. Følgjande vart vedteke:

RS 3/20 Budsjettbrev 2020 for Stord kommune

- Kontrollutvalet ber rådmannen orientera munnleg i neste utvalsmøte om kva vurdering han har vedr. innhaldet i Fylkesmannen sitt budsjettbrev 2020 til Stord kommune.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse i denne saka jmf. kommuneloven § 23-2.

Vurderingar og verknader

Det brukar å koma årlege budsjettbrev frå fylkesmannen. Vedlagte brev gjeld Stord kommune sitt budsjett for 2020 og for økonomiplanen.

Budsjettbrevet har slik oppsummering:

Oppsummering

Dei frie inntektene kan vere budsjetterte noko for høgt.

Netto driftsoverskot i førebels rekneskap for 2019 oppfyller det tilrådde minstenivået, det vil seie er større enn 1,75 prosent av driftsinntektene. Netto driftsoverskot i budsjett 2020 er under det tilrådde nivået.

Kommunen har lite disposisjonsfond. Kommunestyret har vedteke ei målsetjing om eit disposisjonsfond på 2 prosent av driftsinntektene. Mindreforbruk i rekneskapen for 2019 bør for ein stor del nyttast til å styrke disposisjonsfondet i år. Det er lagt opp til å styrke disposisjons-fondet i økonomiplanperioden.

Kommunen har høg gjeld og økonomiplanen legg opp til ein vesentleg auke i gjelda i plan-perioden. Kommunen må unngå at gjeldsnivået blir for høgt samanlikna med driftsinntektene.

Rådmann Magnus Mjør gav tidleg uttrykk for at han kunne orientera om denne saka i maimøtet. Det var før møtedatoen vart endra, men me satsar likevel på at han kan stilla.

Konklusjon

Utvalet får informasjon og kan stilla spørsmål. Om det ikkje kjem fram særskilte opplysningar i orienteringa, vert det tilrådd å ta denne til orientering.

Stord kommune,
Postboks 304,
5402 STORD

Saksbehandlar, innvalstelefon

Håvard Rød, 5557 2143

STORD KOMMUNE - BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

Innleiing

Fylkesmannen har motteke særutskrift av kommunestyresak om budsjett for 2020 og økonomiplan 2020 - 2023, vedteke i kommunestyremøte 28.november 2019.

Kommunen er ikkje under statleg kontroll og godkjenning. Budsjett og økonomiplan er difor ikkje kontrollert etter kommunelova § 28-1 (Robek-registrert). For alle kommunar kontrollerer Fylkesmannen at budsjett og økonomiplan er i balanse. Dette brevet er ei tilbakemelding om korleis Fylkesmannen vurderer kommunen sin økonomi og utviklinga slik den er planlagt i budsjett og økonomiplan. Der det er manglar etter forskrift om budsjett og økonomiplan, har vi påpeika dette og bede kommunane følgje opp.

Oppsummering

Dei frie inntektene kan vere budsjetterte noko for høgt.

Netto driftsoverskot i førebels rekneskap for 2019 oppfyller det tilrådde minstenivået, det vil seie er større enn 1,75 prosent av driftsinntektene. Netto driftsoverskot i budsjett 2020 er under det tilrådde nivået.

Kommunen har lite disposisjonsfond. Kommunestyret har vedteke ei målsetjing om eit disposisjonsfond på 2 prosent av driftsinntektene. Mindreforbruk i rekneskapen for 2019 bør for ein stor del nyttast til å styrke disposisjonsfondet i år. Det er lagt opp til å styrke disposisjonsfondet i økonomiplanperioden.

Kommunen har høg gjeld og økonomiplanen legg opp til ein vesentleg auke i gjelda i planperioden. Kommunen må unngå at gjeldsnivået blir for høgt samanlikna med driftsinntektene.

Budsjett 2020

Skatteinntekter og rammetilskot

Det er i statsbudsjettet lagt opp til ein reduksjon i skatteøyret for kommunane frå 11,55 prosent i 2019 til 11,10 prosent i 2020.

Kommunen har budsjettert med kr 555.196.000,- i skatt på eige og inntekt for 2020.

I 2019 var det ein samla skatteauke for kommunane i landet på 4,7 prosent. Det er no rekna med ein skatteauke for kommunane frå 2019 til 2020 med 1,3 prosent.

Kommunen sitt skattenivå i 2019 var 90,5 prosent av landsgjennomsnittet. Inntektsutjamninga i rammetilskotet er knytt til kommunen sitt skattenivå og skattenivået for landsgjennomsnittet.

Ordinær skatt og rammetilskot er budsjettert med til saman kr 1059 mill.

Inntektsprognosen for 2020 er no oppdatert med førebelse innbyggjartal per 01.01.2020 og innkomen skatt i 2019. Grunnlaget for inntektsutjamninga vil vere innbyggjartal per 01.01.2020. For innbyggjartilskot og utgiftsutjamninga med aldersfordeling er grunnlaget innbyggjartal per 01.07.2019.

Skatt og rammetilskot kan vere budsjettert for høgt. Budsjetterte inntekter er om lag kr 9,3 mill. høgare enn i den siste inntektsprognosen.

Kommunen må vurdere dei frie inntektene i budsjettet nærare og gjennomføre budsjettrevisjon, i den grad det er nødvendig, slik at budsjetterte inntekter er på eit realistisk nivå.

Eigedomsskatt

Det er budsjettert med kr 51,0 mill. i eigedomsskatt for 2020. Innkomen eigedomsskatt i 2019 var om lag kr 51 ½ mill.

Skattesatsen for 2020 er 3,5 promille av omsetnadsverdien for bustader og fritidseigedomar. Skattesatsen for 2020 er 6,0 promille av omsetnadsverdien for næringseigedom og ikkje utbygd grunneigedom (tomter). Skattesatsen for det særskilte skattegrunnlaget er sett til 4,0 promille.

Stord kommunestyre vedtok blant anna følgjande økonomiske handlingsregel 18. mai 2017:

«Stord kommune har som mål at netto driftsresultat skal tilsvara nettoinntekter frå eigedomsskatten, men har opning for at inntil 11 prosent av eigedomsskatten kan brukast til verdi-bevarande vedlikehald og frivillige organisasjonar. Minimum netto driftsresultat skal vera 1,75 prosent av driftsinntektene».

Fylkesmannen er positiv til at kommunen legg denne økonomiske handlingsregelen til grunn. Målsetjinga er ikkje oppnådd i vedteke budsjett for 2020.

Andre inntekter

Andre generelle statstilskot er samla budsjettert til kr 33,0 mill. Det består for ein stor del av integreringstilskot til busetjing av flyktningar.

I tillegg består andre generelle statstilskot av rentekompensasjon skuleinvesteringar og kompensasjonstilskot etter Handlingsplanen for eldre m.m.

Pris og kostnadsvekst

Den samla pris- og kostnadsveksten i kommunane (kostnadsdeflatoren) er i statsbudsjettet 3,1 prosent. I dette inngår pårekna lønsvekst med 3,6 prosent.

Avdrag

I kommunelova er det gitt minimumskrav for storleiken på årlege ordinære avdrag. Etter kommunelova paragraf 14 - 18 skal lån til investeringar bli nedbetalt med årlege avdrag. Avdraga skal samla kvart år vere minst lik storleiken på kommunen sine avskrivningar i rekneskapsåret, justert for den prosentdelen som lånegjelda utgjer av kommunen sine anleggsmidlar.

Det er budsjettert med kr 70.467.000,- i ordinære avdrag (utanom avdrag på formidlingslån).

Ein hovudregel vil vere at årlege låneavdrag som eit minimum må utgjere om lag 3 ½ - 4 prosent av lånegjelda (når formidlingslån og avdrag på slike lån ikkje er rekna med).

Driftsresultat

Det følgjer av kommunelova paragraf 14 - 9 og paragraf 14 - 10 at det må bli budsjettert med eit driftsresultat som minst er tilstrekkeleg til å dekke renter, ordinære avdrag og pliktige avsetjingar (medrekna inndekning av tidlegare meirforbruk).

Paragraf 2 - 1 og paragraf 2 - 2 i forskriftene om økonomiplan, årsbudsjett og årsrekneskap presiserer nærare det driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen skal omfatte.

Det tekniske berekningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi har tilrådd eit nivå for netto driftsoverskot, i prosent av driftsinntektene, på minst 1,75 prosent for kommunane generelt.

I førebels rekneskap for 2019 er det eit netto driftsoverskot med om lag kr 38,4 mill. Dette utgjer 2,5 prosent av driftsinntektene, som er større enn det tilrådde minstenivået.

Det er eit mindreforbruk i førebels rekneskap per for 2019 på om lag kr 36,6 mill.

Netto driftsoverskot i budsjettet for 2020 er kr 7,0 mill. Det utgjer berre 0,5 prosent av driftsinntektene. Det er lågare enn det tilrådde minstenivået.

Disposisjonsfond ved utgangen av 2019 i førebels rekneskap er kr 12,2 mill. Det utgjer berre 0,8 prosent av driftsinntektene.

Kommunestyret har som ein handlingsregel vedteke ei målsetjing om å bygge opp eit disposisjonsfond tilsvarande 2 prosent av driftsinntektene. Det er viktig å ha tilstrekkeleg driftsreserve til å kunne møte uføresette utgifter eller inntektssvikt med sikte på eit jamt driftsnivå over tid.

I budsjettet for 2020 er det lagt opp til ei netto avsetjing til disposisjonsfond med kr 19,9 mill.

Kommunen bør styrke disposisjonsfondet frå nivået på fondet ved utgangen av 2019, jf. kommunestyret si eiga målsetjing om storleiken på disposisjonsfond. Kommunen bør nytte ein stor del av mindreforbruket i 2019 til å styrke disposisjonsfondet i år.

Økonomiplan 2020 - 2023

Utvikling netto driftsresultat

I økonomiplanen er det for perioden 2021 - 2023 lagt opp til å styrke netto driftsoverskot, samanlikna med nivået i budsjett 2020.

Avsetjing disposisjonsfond

I økonomiplanen er det lagt opp til netto avsetjing til disposisjonsfond i planperioden.

Investeringar med finansiering og utvikling av langsiktig gjeld

I 2020 er det planlagt brutto investeringar for til saman kr 410 mill. Av dette utgjør avgiftsfinansierte investeringar i vassverk og avlaup til saman kr 186,1 mill. Dei største investeringane elles er i Nysæter Ungdomsskule, ny gymnasal Langeland skule, rehabilitering Stord sjukeheim og utleigebustader for vanskelegstilte personar.

Investeringane i vatn og avlaup er planlagt lånefinansierte fullt ut. Dei andre investeringane er i hovudsak planlagt finansierte med bruk av lån. Dessutan blir dei finansierte med moms-kompensasjon og investeringstilskot m.m.

Det er budsjettert med startlån til vidare utlån, kr 60,0 mill.

Kommunen si brutto langsiktige lånegjeld ved utgangen av 2019 kan reknast til kr 2235 mill., eller om lag kr 119.500,- per innbyggjar. Pensjonsforpliktingar er ikkje rekna med i beløpet for lånegjeld. Lån finansiert over VA - området og formidlingslån inngår i brutto lånegjeld.

Den langsiktige lånegjelda utgjør ved utgangen av 2019 om lag 145 prosent av sum driftsinntekter.

Lånegjelda er høg, både målt per innbyggjar og samanlikna med driftsinntektene. Det er lagt opp til ein vesentleg auke i lånegjelda i økonomiplanperioden. Brutto lånegjeld er pårekna å auka til om lag kr 3,45 mrd. ved utgangen av 2023. Sjølv om ein del av auken i lånegjelda vil vere avgiftsfinansiert, vil den planlagde auken medføre at kommunen får eit svært høgt gjeldsnivå.

Det er gjort vedtak om fleire store investeringar i økonomiplanperioden. Dersom investeringane blir gjennomførte som planlagt i denne perioden, vil kommunen få eit svært høgt gjeldsnivå ved utgangen av 2023. Det er viktig å dempe gjeldsveksten i åra framover for å unngå at gjeldsnivået blir for høgt samanlikna med dei inntektene kommunen har til å bere gjelda.

Med helsing

Lars Sponheim

Brevet er godkjent elektronisk og har difor inga underskrift

Gjenpart :

Vestland fylkeskommune, Sekretariat for kontrollutval, Postboks 7900, 5020 Bergen

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2019/133-12
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	11/20	18.05.2020

Analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 - workshop

Forslag til vedtak

1. KPMG vert beden om å korrigera utkast til risiko- og vesentlegvurdering, samt utkast til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024, ut frå drøftinga i møtet.
2. Dokumenta vert å senda til sekretariatet innan _____
3. I neste møte legg kontrollutvalet opp til å innstilla overfor kommunestyret vedr. plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024.

Samandrag

Til saka er vedlagt utkast til risiko- og vesentlegvurdering, samt utkast til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024. Kontrollutvalet skal gjennomføra sin andre workshop i dette møtet. Etter møtet vil KPMG redigera planverket, og få klar analysedokumentet og eit justert planutkast. Sistnemnte vil ligga til grunn i møtet der kontrollutvalet innstiller overfor kommunestyret

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Risiko- og vesentlegvurdering SK - utkast av 30.04.20
- 2 Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 - utkast av 30.04.20

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I tråd med kommuneloven § 23-3 skal kontrollutvalet utarbeida plan for forvaltningsrevisjon det første året i valperioden. Dette inneber at kontrollutvalet innan utgangen av 2020 må sørge for:

- å gjennomføra ei risiko- og vesentlegvurdering av kommunen si verksemd og verksemda i kommunen sine selskap.
- å utarbeida ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon i perioden 2020 - 2024 basert på den gjennomførte risiko og vesentlegvurderinga
- at planen blir vedteken av kommunestyret, som kan delegera til kontrollutvalet å føreta endringar i planperioden.
- Fram til ny plan er vedteken vil plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2020 gjelda

Kontrollutvalet bad 11.12.2019, sak PS 61/19, om at KPMG gjennomfører risiko- og vesentlegvurderingar i Stord kommune, samt utarbeidar forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024.

Dei hadde 11.03.20 workshop både med kommuneadministrasjonen og politisk side om risiko- og vesentlegvurderingar. Same dag fatta kontrollutvalet slik vedtak i sak PS 1/20:

1. Kontrollutvalet tar status om arbeid med analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 til orientering.
2. Det vert lagt opp til ny workshop med kontrollutvalet i deira neste møte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse for å starte opp og gjennomføra planprosessen, blant anna gjennom vedtak i denne saka.

Når utkast til plan for forvaltningsrevisjon 2020 - 2024 føreligg, etter gjennomført prosess, skal kontrollutvalet innstille til kommunestyret, som vedtek plan for forvaltningsrevisjon, jf. kommuneloven § 23-3.

Vurderingar og verknader

Ved oversending av utkast til risiko- og vesentlegvurdering, samt utkast til plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024, gav KPMG bl.a. slik informasjon

«Det er ynskjeleg at kontrollutvalet sine medlem går gjennom dokumenta i forkant av møtet, slik at kontrollutvalet i møtet kan gjere ei vurdering, analyse og prioritering av dei ulike områda. I kontrollutvalsmøte vil føremålet vere å gå gjennom risiko- og vesentlegvurderinga og at kontrollutvalet gjev innspel til risikovurderingane. Slik at det er kontrollutvalet sjølv som prioriterer og vurderer dei ulike risikoområda, og at ein i møte prioriterer dei ulike risikoområda til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.»

Med dette som bakteppe vert kontrollutvalet invitert til å vera med på sin andre workshop.

KPMG føreslo også at ordføraren vert invitert til å delta på denne workshopen. Kontrollutvalsleiaren støtta forslaget og fungerande ordførar er blitt orientert.

Konklusjon

Kontrollutvalet gjennomfører sin andre workshop i dette møtet. Etter møtet vil KPMG redigera planverket, og få klar analysedokumentet og eit justert planutkast. Sistnemnte vil ligga til grunn i møtet der kontrollutvalet innstiller overfor kommunestyret

Risiko- og vesentlegvurdering

Vedlegg til Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024
Stord kommune

Dato 20XX

www.kpmg.no

UTKAST

Innhold

1. Bakgrunn og føremål	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Føremål	1
1.3 Framgangsmåte og involvering	1
2. Oppsummerande risikovurdering	2
3. Kommunen sitt eigarskap	6
3.1 Interkommunale selskap og aksjeselskap kor kontrollutvalet har innsynsrett	6
3.2 Selskap kor kontrollutvalet ikkje har innsynsrett	10
3.3 Organisasjonar kor Stord har deltakarinteresse	10
4. Risiko- og vesentlegvurdering - av kommunen si verksemd	12
4.1 Operativ risiko	12
4.2 Regulatoriske risikoar	15
4.3 Strategiske risikoar	16
4.4 Forvaltningsrevisjon i selskap	17
5. Risiko- og vesentlegvurdering – av kommunen sitt eigarskap	19
5.1 Generell eigarstyring	19
5.2 Selskap identifisert for selskapskontroll	19
Vedlegg 1 Framgangsmåte og involvering	21
Teoretisk fundament	21
Prosess	22

1. Bakgrunn og føremål

1.1 Bakgrunn

Etter kommuneloven § 23-3, andre ledd, skal kontrollutvalet minst ein gong i valperioden utarbeide ein plan som viser kva område det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar innanfor. Vidare går det fram av kommuneloven § 23-4, andre ledd, at kontrollutvalet også i løpet av valperioden skal utarbeide ein plan som viser kva eigarskapskontrollar som skal gjennomførast. Planane skal utarbeidast seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert og skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar av kommunen si verksemd, kommunen sine selskap og kommunen sitt eigarskap.

Kontrollutvalet i Stord kommune bestilte i møtet 11.12.2019 ei risiko- og vesentlegvurdering frå KPMG som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll, som skal gjelde i perioden 2020-2024.

1.2 Føremål

Føremålet med risiko- og vesentlegvurderinga er å identifisere kor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i fireårsperioden 2020-2024.

KPMG har gjennomført ein analyse av risiko og vesentlegheit i Stord kommune. Denne analysen vil presentere identifiserte område i den kommunale verksemda og i selskap som er knytt til kommunen. På desse områda er det risiko for vesentlege avvik. Vidare vil konsekvensane av desse avvika vere alvorlege. Analysen dannar grunnlaget for kontrollutvalet si prioritering av område som kan vere gjenstand for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i planperioden og kontrollutvalet si innstilling til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Planane blir vedtatt i kommunestyret. Basert på planane vil kontrollutvalet få gjennomført enkeltstående forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar. Det er også ved bestilling av enkeltstående revisjonar at tema spissast og operasjonaliserast når det gjeld til kva og korleis revisjonen skal innrettast. Risiko- og vesentlegvurderinga identifiserer først og fremst område for forvaltningsrevisjon, medan ein ved bestillinga av enkeltstående prosjekt spissar og operasjonaliserer kva for tema som skal vere gjenstand for revisjon og kva problemstillingar revisjonen skal svara på.

1.3 Framgangsmåte og involvering

Vi har gjennomført ein prosess som har inkludert samspel med ulike deler av kommunen; administrasjon, hovudverneombod og politikarar frå kontrollutvalet.

Arbeidet har vore delt i tre hovudbolkar:

1. Kartlegge og forstå kommunen
2. Arbeidsmøte med kommunen for å etablere og verifisere mulege område for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll
3. Dokumentere analysen

For nærare skildring av framgangsmåten, sjå vedlegg 1.

2. Oppsummerande risikovurdering

I den følgjande tabellen oppsummerer vi dei identifiserte områda som kan vere aktuelle for forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll¹, med tilhøyrande vurdert risiko. I tabellen presenterer vi område/hendingar, aktuell eining og gjev ein oppsummerande skildring av området og identifisert hending. I kapitel 4 og 5 er det gjort ein meir detaljert skildring av område og tilhøyrande risiko.

I den ytste kolona er det gjort ei vurdering av risikoen, som eit produkt av sannsyn og konsekvens – i samsvar med figur 2, vedlegg 1. Grøn indikerer relativt låg risiko. Gul indikerer middels risiko. Risikoane som er definert som høge er markert raude.

Område/hending	Aktuell eining	Oppsummerande skildring	Risiko
Operativ risiko			
Førebyggjande arbeid for barn og unge	Rehabilitering, helse og omsorg (RHO) og Oppvekst og kultur (OKU)	Førebyggjande tenester til å handtera psykososiale utfordringar hos barn, unge og familiar vert nemnd som ei særleg utfordring i Stord kommune. Det er ikkje alltid tydeleg avklart kor ansvar for barn og unge med behov for hjelp ligg. Det er også kome innspel på at ved resursutfordringar er det gjerne det tverrfaglege samarbeidet mellom dei ulike avdelingane som fell vekk.	
Beredskap; hendingar og katastrofar	Heile kommunen	Kommunen er utsett for fleire eksterne, store risikoar. Det er også kome innspel på at endringar i budsjetttrammer også kan vere ein utfordring i høve at førebyggjande tiltak i kommunen blir redusert og å sikre tilstrekkelig beredskap. Vidare er det ein risiko for at kommunen sin digitale beredskap ikkje er tilstrekkelig.	
Økonomisk berekraft	Heile kommunen	Stord har økonomiske utfordringar knytt til dei økonomiske rammevilkåra, irekna kommunane sitt inntektssystem og redusert folkevekst. Kommunen har også aukande drifts- og kapitalkostandar som følgje av nye investeringar. Kommunen har etablert økonomiske handlingsreglar, men budsjettet for 2020 oppfyller ikkje desse.	
Effektivitet og kvalitet innanfor helse- og omsorg	Rehabilitering, helse og omsorg (RHO)	Stord kommune har høge driftsutgifter til pleie og omsorg. Samstundes opplever RHO at ressursane ikkje er i samsvar med behova, og at grunnbemanninga innanfor helse og omsorg er	

¹ Eit selskap kan vere aktuelt både for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

Område/hending	Aktuell eining	Oppsummerande skildring	Risiko
		redusert til eit minimum. Prognosane tilseier samstundes at Stord kommune vil ha ein sterk auke i eldre i kommunen i framtida. Samstundes må kommunen arbeide for å redusere kostnader.	
Læring og psykososialt skulemiljø	Oppvekst og kultur (OKU)	Stord kommune scorer betydeleg dårlegare enn landsgjennomsnittet på nasjonale prøvar i rekning på 4. og 8. trinn og på elevundersøkinga i høve vurdering av læring og motivasjon. Enkelte skular har hatt store utfordringar knytt til mobbing.	
Busetting av flyktningar	Oppvekst og kultur (OKU) og Rehabilitering, helse og omsorg (RHO)	Kommunen er pålagt å sikre at flyktningane har ein bustad, har eit introduksjonsprogram som mellom anna inneberer norskopplæring, sikre at alle får tilbod om helse- og omsorgstenester, og at born og unge får eit fullverdig skule- og barnehagetilbod. Det har tidlegare vore utfordringar knytt til korleis busetnadsstrukturen i kommunen har vore. Kommunen har etablert mål for busetting og intergrering av flyktningar. Det opplevast å vere noko usikkert korleis flyktningtilbodet i kommunen fungerer.	
Samarbeid i NAV	Rehabilitering, helse og omsorg (RHO)	I arbeidsmøte kom det fram at administrasjonen er nøgd med samarbeidet mellom kommunen og NAV stat, men vurderer samstundes at det kunne vore hensiktsmessig å gjere ei evaluering av korleis samarbeidet fungerer.	
Regulatorisk risiko			
Oppfølging av arbeidsmiljøloven	Heile kommunen	Det vart sett spørsmål ved kommunen sitt systematiske arbeid med helse, miljø og tryggleik (HMS). Det er vedtatt eit HMS-system i kommunen, men det er usikkerheit knytt til korleis dette vert følgt opp. I arbeidsmøte var spesielt oppfølging av HMS i utbyggingsprosjekt nemnd som ein aktuell risiko. Det vart også satt spørsmål ved om førebygging og oppfølging av sjukefråvær i kommunen vart gjort i tilstrekkelig grad.	
Personvern og informasjonssikkerheit	Heile kommunen	I kommunal verksemd har personvern og informasjonssikkerheit ein høg ibuande risiko, då dei handterer ei rekkje sensitive opplysningar om sine innbyggjarar og tilsette.	
Barnevern	Oppvekst og kultur (OKU)	Det vart gjennomført ein forvaltningsrevisjon av barnevernet i kommunen i 2016. Revisjonen synte at barnevernet ikkje hadde etablert tilstrekkeleg internkontroll og at ikkje alle fristar i regelverket	

Område/hending	Aktuell eining	Oppsummerande skildring	Risiko
		knytt til meldingar og undersøkingar hadde blitt overhalde. Vidare vart det ikkje alltid gjennomført tilstrekkeleg med evalueringar av hjelpetiltaka som vart sett i verk. Det vart ikkje gjennomført tilstrekkeleg med oppfølgingsbesøk og tilsyn i fosterheimar, medan dokumentasjon av barnevernfaglege vurderingar ikkje var tilfredsstillande i alle saker. Stord kommune har ved dei seinare åra fått fleire stevningar knytt til tapt barndom.	
Strategisk risiko			
Handtering av endra rammevilkår	Heile kommune	Kommunen opplever stadig endringar i rammevilkåra, irekna oppgåvefordelinga mellom stat, fylkeskommune og kommune. Dette påverkar mellom anna kostnadsbiletet til kommunen og set også nye krav til kompetase. I arbeidsmøte vart det spesielt peikt på endringar knytt til barn og unge med vanskar innanfor helse, rus, og barnevern – kor oppgåver vert overført frå spesialisthelsetenesta til kommunen. Av kommunen vert forholdet mellom kommunen og spesialisthelsetenesta opplevd som uavklart i enkelte saker.	
Manglande kompetanse	Heile kommunen	Tenestebehov og ivaretaking av behovet endrar krav til både kompetanse og samansettinga av denne. Også Stord kommune opplever det som utfordrande å sikre seg riktig og tilstrekkeleg kompetanse. Dette utgjør ein risiko for mangelfulle tenester.	
Mangelfull måloppnåing knytt til miljø	Heile kommunen	I samfunnet er det eit aukande fokus på miljø og berekraftig verksemd. Mangelfullt fokus på klima og miljø, kan innebære ein omdømerisiko for kommunen.	
Forvaltningsrevisjon i selskap			
Sunnhordland interkommunale legevakt IKS	Selskap	Selskapet utfører ein viktig del av kommunen sine oppgåver, samstundes er det ein risiko for at kommunen har mindre kontroll på oppgåver som er sett ut i eigne verksemd. I arbeidsmøte vart det vist særleg interesse for forvaltningsrevisjon av selskapet.	
Sunnhordland interkommunale miljøverk IKS	Selskap	Selskapet utfører ein del av kommunen sine oppgåver, samstundes er det ein risiko for at kommunen har mindre kontroll på oppgåver som er	

Område/hending	Aktuell eining	Oppsummerande skildring	Risiko
		sett ut i eigne verksemder. Det er ein ibuande risiko for ulovleg kryss-subsidiering i selskapet.	
Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	Selskap	Selskapet utfører ein viktig samfunnsfunksjon på vegne av kommunen.	
Eigarskapskontroll			
Sunnhordland Lufthavn AS	Selskap	Den økonomiske utviklinga i selskapet er ikkje i samsvar med kommunen sitt føremål med eigarskapet. Rekneskapet til Sunnhordland Lufthavn viser negative resultat dei to siste åra. Selskapet vart løyva eit større lån frå eigarane i 2020. Eigarskapet kan innebære ein økonomisk risiko for kommunen.	
Stord kommunale utviklingsselskap AS	Selskap	Dette selskapet er nyopprett i 2020. Det kan vere hensiktsmessig å vurdere om kommunen har fått på plass ynskja styringsstruktur av selskapet når det har vore i drift ei tid.	
Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	Selskap	Det går fram at kommunen ikkje har faste rutinar for å behandle saker angående selskapet. Dette var eit prioritert prosjekt i førre plan for eigarskapskontroll, men det er hittil ikkje gjennomført.	
Sunnhordland interkommunale legevakt IKS	Selskap	Selskapet er organisert som eit interkommunalt selskap. Andre interkommunale samarbeid om legevaktstenester har gjerne andre samarbeidsformer.	

Frå arbeidsmøta med politikarane og administrasjonen vart følgjande område/hendingar nemnt som særleg aktuelle for forvaltningsrevisjon:

- ✓ Oppfølging av arbeidsmiljøloven
- ✓ Læring og psykososialt skulemiljø
- ✓ Manglande kompetanse
- ✓ Handtering av endra rammevilkår
- ✓ Busetting av flyktingar
- ✓ Førebyggjande arbeid for barn og unge
- ✓ Økonomisk bærekraft
- ✓ Sunnhordland interkommunale legevakt IKS

I utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll, vil vi basert på våre analysar og kommunen sine innspel prioritere kva prosjekt som vil vere særleg relevante å gjennomføre i perioden.

3. Kommunen sitt eigarskap

I dette kapitelet gir vi ei oversikt over alle selskapa kommunen har eigarskap i. Irekna aksjeselskap, interkommunale selskap og kommunale oppgåvefelleskap. Kontrollutvalet har etter kommuneloven §23-6 innsynsrett i følgjande type selskap:

- a) *interkommunale selskaper etter IKS-loven*
- b) *interkommunale politiske råd*
- c) *kommunale oppgåvefelleskap*
- d) *aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.*

Det vil vere selskapa som kontrollutvalet har innsynsrett i som i hovudsak er aktuelle for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Vi har likevel tatt med ei oversikt over selskapa som kontrollutvalet ikkje har innsynsrett i, for å gje ei fullstendig oversikt over kommunen sitt eigarskap.

3.1 Interkommunale selskap og aksjeselskap kor kontrollutvalet har innsynsrett

Her følgjer eit oversyn over dei interkommunale selskapa og aksjeselskapa som kontrollutvalet har innsynsrett i etter kommuneloven § 23-6. Vi presenterer her føremålet med selskapet, kommunen sin eigardel og nøkkeltal i høve eigenkapitaldel², driftsinntekter og årsresultat for dei tre siste åra.

3.1.1 Sunnhordland Lufthavn AS

Sunnhordland Lufthavn AS			
Selskapsform	AS		
Stiftingssår	1983		
Føremål	Føremålet er definert i vedtektene: « <i>Selskapet sitt formål er å planleggja, finansiera og driva lufthavn på Stord, og i samband med dette delta i andre selskap med liknande verksemd. Flytryggleiken har og skal ha høgaste prioritet i selskapet.</i> » Stord kommune eig selskapet saman med fylkeskommunen.		
Kommunen sin eigardel	79 %		
Tilsette	21		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitaldel	8,8 %	11,1 %	11,3 %
Driftsinntekter (hele kr)	Kr. 30 010 000	Kr. 28 944 000	Kr. 30 134 000
Årsresultat	Kr. - 262 000	Kr. - 288 000	Kr. 127 000

Selskapet har svak likviditet og soliditet. Lønnsemnda er ikkje tilfredsstillande.

² Eigenkapitaldelen bør vere minst 10 %. Eigenkapitaldelen viser del eigenkapital av total kapital i selskapet. Den syner kor stor del av eigendelane i selskapet som er finansiert med eigenkapital, i motsetning til med finansiering via lån. Grad av eigenkapital er eit uttrykk for selskapet sin soliditet.

3.1.2 Podlen Verkstad AS

Podlen Verkstad AS			
Selskapsform	AS		
Stiftingsår	1990		
Føremål	Føremålet er definert i vedtektene: "Bedrifa sitt føremål er å arrangera eitt eller fleire av NAV sine arbeidsmarknadstiltak. Selskapet sitt samla overskot skal vera i verksemda, og disponerast til føremål som styrkjer drifta framover." Det blei gjennomført selskapskontroll som inkluderte eigarskapskontroll og forvaltningsrevisjon i 2019.		
Kommunen sin eigardel	100 %		
Tilsette	8		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitaldel	57,6 %	54,1 %	52,7 %
Driftsinntekter (hele kr)	Kr. 8 593 000	Kr. 8 214 000	Kr. 7 684 000
Årsresultat	Kr. 240 000	Kr. 39 000	Kr. 112 000

Selskapet har god likviditet og soliditet.

3.1.3 Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS

Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS			
Selskapsform	IKS		
Stiftingsår	1981		
Føremål	Føremålet er definert i vedtektene: "Føremålet med selskapet er interkommunalt samarbeid på generell basis med særleg vekt på alle typar tiltaksarbeid og utviklingsarbeid. Selskapet skal ta opp saker som kan fremja utviklinga av Sunnhordland, og leggja dei fram til drøfting og utgreiing." Selskapet vert eigd saman med Austevoll, Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Sveio og Tysnes kommune.		
Kommunen sin eigardel	12,5 %		
Tilsette	8		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitaldel	28,5 %	29,1 %	26,6 %
Driftsinntekter (hele kr)	Kr. 3 870 000	Kr. 3 664 000	Kr. 3 642 000
Årsresultat	Kr. 297 000	Kr. 157 000	Kr. 309 000

Selskapet har god likviditet og soliditet.

3.1.4 Interkommunalt Arkiv i Hordaland IKS

Interkommunalt Arkiv i Hordaland IKS			
Selskapsform	IKS		
Stiftingsår	2002		
Føremål	Føremålet er definert i vedtektene: "Selskapet sitt føremål er å arbeide for at for at verdifullt arkivmateriale i deltakarkommunane vert tatt vare på og sikra som informasjonskjelder for samtid og ettertid, og gjort tilgjengeleg for offentleg verksemd, forskning og andre administrative og kulturelle formål, jf. Lov om arkiv § 6." Selskapet er eigd saman med 21 andre kommunar.		
Kommunen sin eigardel	4,61 %		
Tilsette	9		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitaldel	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig
Driftsinntekter (hele kr)	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig
Årsresultat	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig

3.1.5 Kriesesenter Vest IKS

Kriesesenter Vest IKS			
Selskapsform	IKS		
Stiftingssår	2011		
Føremål	<p>Føremålet er definert i vedtektene: «Selskapet skal, på vegne av eierkommunene, sikre etterlevelse av kriesesenterlovas § 2 a), b) og c). Selskapet skal være et rådgivende organ for eierkommunene i etterlevelse av lovens § 2 d). Selskapet har ikke som formål å drive virksomhet som gir utbytte til eierkommune».</p> <p>Selskapet eigast saman med Bokn, Bømlo, Etne, Fitjar, Haugesund, Karmøy, Kvinnherad, Odda, Sauda, Suldal, Sveio, Tysnes, Tysvær, Utsira, Ullensvang og Vindafjord kommune.</p>		
Kommunen sin eigardel	10,43 %		
Tilsette	30		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitaldel	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig
Driftsinntekter (hele kr)	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig
Årsresultat	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig	Ikkje tilgjengelig

3.1.6 Sunnhordland Interkommunale Legevakt IKS

Sunnhordland Interkommunale Legevakt IKS			
Selskapsform	IKS		
Stiftingssår	2014		
Føremål	<p>Føremålet er definert i vedtektene:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Selskapet skal ivareta eigarane si plikt til å ha legevaksordning i samsvar med gjeldande lov- og avtaleverk 2. Selskapet skal gjennom drift av sengeavdeling ivareta eigarane si plikt til å ha plassar for øyeblikkeleg hjelp (KAD-plassar) i samsvar med gjeldande lov- og avtaleverk. 3. Selskapet skal gjennom stabil bemanning, systematisk kvalitetssikring og vekt på fagkompetanse sikra ei robust og god teneste for alle innbyggjarane i eigarkommunane. 4. Selskapet kan etter førespurnad frå eigarane ta på seg nye oppgåver for eigarkommunane. 5. Selskapet kan ta på seg oppgåver for andre kommunar. 6. Selskapet har ikkje erverv til føremål. <p>Selskapet vert eigd saman med Bømlo og Fitjar kommune.</p>		
Kommunen sin eigardel	55,7 %		
Tilsette	95		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitaldel	31,9 %	44,9 %	46,4 %
Driftsinntekter (hele kr)	Kr. 37 047 113	Kr. 35 238 495	Kr. 17 676 993
Årsresultat	Kr. – 350 622	Kr. 5 253 050	Kr. 1 422 595

3.1.7 Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS

Sunnhordland Interkommunale Miljøverk IKS			
Selskapsform	IKS		
Stiftingssår	1990		
Føremål	Føremålet er definert i vedtektene: <ol style="list-style-type: none">1. Innsamling og transport av alle avfallstypar etter nærare avtale med kommunane.2. Bygging og drift av behandlingsanlegg for avfall.3. Selskapet skal, der dette er naturleg, søkja å etablera samarbeid med andre kommunar, regionar og selskap med tanke på å få til rasjonelle og miljøretta løysingar, t.d. når det gjeld attvinning.4. Selskapet har ikkje erverv til føremål Selskapet vert eigd saman med Austevoll, Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Sveio og Tysnes kommune.		
Kommunen sin eigardel	27,75 %		
Tilsette	52		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitalandel	70,6 %	65,6 %	65,6 %
Driftsinntekter (hele kr)	Kr. 89 506 00	Kr. 89 096 000	Kr. 87 329 000
Årsresultat	Kr. 10 656	Kr. 3 044 000	Kr. 1 900 000

Selskapet har god likviditet og soliditet.

3.1.8 Stord Kommunale Eigedomsselskap AS

Stord Kommunale Eigedomsselskap AS			
Selskapsform	AS		
Stiftingssår	2001		
Føremål	Føremålet er definert i vedtektene: «eiga, kjøpa og selja eigedomar ved aksjekjøp, sal av aksjar eller på anna måte, byggja ut og driva nærings eigedomar og infrastruktur av teknisk karakter. Selskapet kan og engasjera seg i liknande verksemder.»		
Kommunen sin eigardel	100 %		
Tilsette	0		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitalandel	11,8 %	14,5 %	12,1 %
Driftsinntekter (hele kr)	Kr. 5 374 000	Kr. 5 354 000	Kr. 5 173 000
Årsresultat	Kr. 1 109 000	Kr. 966 000	Kr. 1 082 000

Selskapet har god likviditet og tilfredsstillande soliditet. Det er planlagt at selskapet skal omgjeras til å bli eit dotterselskap av nystifta Stord kommunale utviklings selskap AS

3.1.9 Stord kommunale utviklings selskap AS

Kommunestyret vedtok i møte 13.02.2020, sak 5/20, å opprette selskapet Stord kommunale utviklings selskap som eit heileigd kommunalt aksjeselskap. Selskapet vart stifta 31.03.2020.

Føremålet med selskapet er:

Utvikle, eige, kjøpe og selje eigedomar ved aksjekjøp og aksjesal eller på annan måte. Selskapet skal vere morselskap til dotterselskap som Stord kommune eigar alle aksjane i eller dotterselskap som Stord kommune er aksjonær i saman med andre aksjeeigarar.

Stord kommunale utviklings selskap AS vil bli morselskapet til Stord Kommunale Eigedomsselskap AS.

3.2 Selskap kor kontrollutvalet ikkje har innsynsrett

Selskap	Driftsinntekter (2018)	Årsresultat (2018)	Kommunen sin eigardel
Atheno AS	Kr. 9 689 000	Kr. - 97 000	13,13 %
Biblioteksentralen SA	Kr. 125 324 000	Kr. - 7 127 000	0,26 %
Dag og Tid AS	Kr. 30 714 000	Kr. - 9 000	0,009 %
E 134 Haukelivegen AS	Kr. 1 214 000	Kr. - 195 000	2,86 %
Filmparken AS	Kr. 10 700 000	Kr. 703 000	0,0000005%
Hordfast AS	Kr. 1 700 000	Kr. - 180 000	3,37 %
Huglabutikken AS	Kr. 4 704 000	Kr 54 000	10,77 %
Innkjøp Markedsføring og Salgskjeden AS	Kr. 9 692 000	Kr. 18 000	1,16 %
Kinoalliansen AS	Kr. 1 030 000	Kr. 18 000	4 %
Litlabø -Sagvåg Samfunnshus BA	<i>Ikkje tilgjengeleg</i>	<i>Ikkje tilgjengeleg</i>	65,42 %
LL Det Norske Teatret AS	Kr. 254 980 000	Kr. - 2 840 000	0,16 %
Opero AS	Kr. 38 388 000	Kr. 475 000	28,03 %
Orkla ASA	Kr. 869 000 000	Kr. 2 369 000 000	0,00025 %
Sunnhordland Kraftlag AS	Kr. 1 258 663	Kr. 346 051	2,138 %
Sunnhordlandsambandet AS	Kr. 520 000	Kr. 8 000	7,41 %
KLP	Kr. 46 817 000 000	Kr. 1 780 000 000	0,24 %

3.3 Organisasjonar kor Stord har deltakarinteresse

Kontrollutvalet vil også kunne gjennomføre kontrollar i korleis kommunen forvaltar medlemskap i organisasjonar og i samarbeidsorgan.

3.3.1 Forum for oppvekst i Sunnhordland

Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) er eit samarbeid mellom kommunane Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord og Sveio. Kommunane samarbeider gjennom FOS om oppgåver som ein ynskjer løyst regionalt. Hovudoppgåva til FOS er å utføre kompetanseheving for kommunalt tilsette og andre samarbeidsaktørar. Organisasjonen arrangerer felles kurs og kompetansehevande aktivitetar for kommunane.

På tidspunkt for gjennomføring av risiko- og vesentlegvurderinga har Stord kommune bestilt ein prosjektplan for ein forvaltningsrevisjon av samarbeidsorganet. Denne skal handsamast i kontrollutvalet til Stord kommune og dei andre samarbeidskommunane.

3.3.2 Friluftsrådet Vest

Friluftsrådet Vest			
Selskapsform	Interkommunalt samarbeidsorgan		
Stiftelsesår	1983		
Formål	Formålet er definert i selskapsavtalen: «Rådet sine oppgaver er i samarbeid med medlemskommunane, statlege og fylkes-kommunale etatar og andre interesserte å verke for: a) Sikring, tilrettelegging og drift av område for friluftsliv av ulik art til allment bruk, med tanke på medlemskommunane sin befolkning i ein eller fleire av rådet sine kommunar. b) Større forståing for friluftsområda sin betydning, betre friluftskultur og utbreiing av friluftsliv.» Samarbeidsorganet er danna saman med kommunane Bokn, Bømlo, Etne, Fitjar, Haugesund, Karmøy, Sauda, Sveio, Tysvær, Vindafjord og Kvinnherad.		
Kommunen sin eigardel			
Tilsette	31		
Nøkkeltall	2018	2017	2016
Eigenkapitalandel	88,5 %	89,2 %	90,1 %
Driftsinntekter (hele kr)	Kr. 14 587 000	Kr. 13 557 000	Ikkje tilgjengelig
Årsresultat	Kr. 1 560 000	Kr. 606 000	Ikkje tilgjengelig

Medlemskommunane betaler ein årleg medlemskontingent per innbyggjar i kommunen. Friluftsrådet Vest er sjølvleid og eit eige rettssubjekt, og kommunane er ikkje ansvarlige for rådet sine plikter utover den årlige medlemskontingenten.

3.3.3 Andre organisasjonar der Stord kommune har deltakarinteresse

- ✓ Film og kino
- ✓ Hordaland olje og gass-senter
- ✓ Maritime Cleantech
- ✓ Opplæringskontoret for kommunale fag
- ✓ Transparency International Norge
- ✓ Ungt Entreprenørskap Hordaland

4. Risiko- og vesentlegvurdering

- av kommunen si verksemd

I dette kapitelet presenterer vi identifiserte område/hendingar som er vurdert som særleg relevante for forvaltningsrevisjon. Det vil sei områder kor det er identifisert risikoar for mangelfull verksemd og tenestetilbod. Områda som vert presentert er vurderte som vesentlege, ved at det er særleg viktige/sentrale område for kommunen. Risikoane er gruppert i hovudbolkane; operative risikoar, strategiske risikoar og regulatoriske risikoar³.

4.1 Operativ risiko

4.1.1 Økonomisk berekraft

Stord kommune har økonomiske utfordringar knytt til rammevilkår, irekna kommunane sitt inntektssystem og redusert folkevekst. Kommunen har også aukande drifts- og kapitalkostnader som følgje av nye investeringar. Kommunen har etablert økonomiske handlingsreglar, men budsjettet for 2020 oppfyller ikkje dei økonomiske handlingsreglane til kommunen. I økonomiplanperioden er dei økonomiske utfordringane aukande, som følgje av fleire store investeringar som er vedtatt i økonomiplanperioden og tilhøyrande auka lånegjeld.

Vidare har kommunen eit næringsliv som til dels er sterkt konjunkturavhengig, noko som også kan få direkte konsekvensar for skatteinntektene til kommunen. Ved pågåande arbeid med risiko- og vesentlegvurderinga er heile Noreg ramma av Korona-krisen, som også rammar kommuneøkonomien. Stord kommune er i ein særleg sårbar økonomisk situasjon.

Ved meir usikre økonomiske utsikter vil det vere viktig at kommunen sikrar tett og føreseieleg oppfølging av økonomien. Det er vesentleg at kommunen har god oversikt over rekneskapet, slik at ein kan identifisere budsjettoverskridingar og verksette tiltak tidlig. I høve å sikre god økonomistyring, er det også viktig at kommunen har gode system for å sikre at dei får inn inntektene dei har krav på. Tradisjonelt i offentleg forvaltning er det gjerne betre på oppfølging av kostnadane, enn inntektene.

Stord kommune har også planlagt fleire store investeringsprosjekt, som vil ha effekt både på kommunen sitt investerings- og driftsbudsjett. Det vart gjennomført ein forvaltningsrevisjon av prosjektstyring og oppfølging av investeringar i 2018. Denne synte at risiko/usikkerhet ikkje gjekk fram av kalkylane som vart nytta som «case» i forvaltningsrevisjonen og det var ikkje utarbeid eigne rutinar for kva grunnlag som skulle nyttast ved utarbeidinga av kalkylar og vurdering av usikkerheit i prosjekta.

Økonomiske utfordringar kan potensielt påverke tenestetilbodet til heile kommunen, og det er dermed ein risiko med alvorleg konsekvens. Samstundes går er det fram at dette er eit fokusområde i kommunen, at ein har sterkt fokus på kostnadseffektivitet og økonomisk bærekraft og at det er verksett fleire prosjekt som ser på dette. Dermed er nettorisikoen vurdert til å vere middels.

³ Risikoar kan vere tilhøyrande fleire bolkar.

4.1.2 Effektivitet og kvalitet innanfor helse- og omsorg

Stord kommune har høgare driftsutgifter til helse- og omsorgstenester pr. innbyggjar enn landsgjennomsnittet og kommunen si KOSTRA-gruppe⁴. Samstundes har Stord færre institusjonsplassar og færre bebuarar som er 80 år og eldre i institusjon. Fagavdelinga rehabilitering, helse og omsorg (RHO) opplever at ressursane ikkje er i samsvar med behova, og at grunnbemanninga innanfor helse og omsorg er redusert til eit minimum. Det er også eit opplevd press på heimetenestene, ved at det er fleire hjelpetrengande som bur i eigen heim lengre enn ynskjeleg.

Prognosane tilseier samstundes at Stord kommune vil ha ein sterk auke i tall eldre i framtida. Samstundes må kommunen arbeide for å redusere kostnader. For å få til reduksjon i tenestene vil kommunen satse på bruk av velferdsteknologi og dei førebyggjande tenestene.

Det kan vere risiko knytt til at kommunen ikkje prioriterer ressursane innanfor helse- og omsorg hensiktsmessig. Samstundes kan reduksjonar i tenestetilbodet utgjere ein risiko for at ikkje alle lovpålagte oppgåver vert gjennomført.

4.1.3 Førebyggjande arbeid for barn og unge

For å sikre gode oppvekstvilkår for barn og unge, er det førebyggjande arbeidet viktig. Ein ser heller ikkje effekten av førebygging, noko som også kan utgjere ein risiko for at dette området vert nedprioritert. Førebyggjande tenester til å handtera psykososiale utfordringar hos barn, unge og familiar vert nemnd som ei særleg utfordring i Stord kommune.

Det er ikkje alltid tydeleg avklart kor ansvar for barn og unge med behov for hjelp ligg, då desse ofte er i grensesnittet mellom fagavdelingane oppvekst og kultur (OKU) og rehabilitering, helse og omsorg (RHO). I arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga er det også kome innspel på at ved resursutfordringar er det gjerne det tverrfaglege samarbeidet mellom dei ulike avdelingane som fell vekk. I Stord kommune arbeider ein etter samhandlingsmodellen Betre tverrfagleg innsats (BTI), som er ein prosedyre for tverrfagleg innsats og samarbeid mellom tenesteutførarane i OKU⁵.

Det vart gjennomført ein forvaltningsrevisjon innanfor rus og psykisk helse i 2018, som blant anna såg på samarbeid og koordinering mellom tenesteytarane i kommunen. I denne revisjonen vart det vurdert at overgangane mellom tenestene i tenesteområda OKU (då Oppvekst og utdanning (OUT)) og RHO var eit risikoområde og at informasjonsutvekslinga og koordineringa mellom tenesteytarane som arbeide opp mot denne brukargruppa kunne forbetrast.

Førebyggjande helsearbeid og samhandling mellom tenester for barn og unge var eit prioritert prosjekt i førre periode, utan at dette vart gjennomført.

Det er ein risiko for at førebyggjande tenester ikkje vert prioritert, då kommunen er i ein krevjande økonomisk situasjon kor kommunen gjerne må prioritere dei lovpålagte oppgåvene.

I høve sannsyn og konsekvens er denne risikoen vurdert til å vere høg. Konsekvensen av manglande førebyggjande arbeid kan vere høg for barn og unge, medan sannsynet er vurdert til å vere middels.

⁴ KOSTRA-gruppe er Statistisk sentralbyrå (SSB) sin standard for kommuneinndeling, basert på fleire indikatorar. Formålet med å dele kommunane inn i KOSTRA-grupper er å kunne samanlikne nøkkeltal på tvers av samanliknbare kommunar. Stord kommune høyrer til KOSTRA-gruppe 8.

⁵ BTI skildrar den samanhengande innsatsen i og mellom tenestane retta mot born, unge og familiar som ein er uroa for. Samhandlingsmodellen skildrar ein samhandlingsstruktur i kommunen og skal bidra til tidleg innsats, samordna tenester og føresetteinvolvering.

4.1.4 Læringsmiljø og psykososialt skulemiljø

Data frå nasjonale prøvar syner at Stord kommune scorer betydeleg dårlegare enn landsgjennomsnittet på nasjonale prøvar i rekning på 4. og 8. trinn. Vidare scorer Stord dårleg på elevundersøkinga i høve vurdering av læring og motivasjon. Frå arbeidsmøte går det fram at enkelte skular har hatt store utfordringar knytt til mobbing og at det har vore mykje fokus på førebygging og oppfølging av elevane sitt skulemiljø på Stord.

Samhandling mellom PPT og skule var eit prioritert prosjekt i førre periode, og definert som ein høg risiko. Det er ikkje gjennomført forvaltningsrevisjon på temaet i perioden 2016-2020. Det er også gitt innspel om at kvalitetssikringa av tilbodet som vert gjeve til born med spesielle behov med tanke på innhald og tidsressurs ikkje alltid er tilstrekkelig. Læringsmiljø var eit uprioritert prosjekt i førre plan for forvaltningsrevisjon. Det vart ikkje gjennomført forvaltningsrevisjon på temaet i perioden 2016-2020.

Det er ein risiko for at ein ikkje har eit godt læringsmiljø og psykososialt skulemiljø på alle skulane i Stord kommune og for at elevane får ei opplæring og eit skulemiljø av ulik kvalitet., Vidare er det ein risiko for variasjon i tilbodet, avhengig av kva skule elevane går på.

4.1.5 Busetting av flyktningar

Stord kommune busette 60 flyktningar i 2016. I 2017 busette kommunen 33 flyktningar, 15 i 2018 og 14 i 2019. Kommunen er pålagt å sikre at flyktningane har ein bustad, har eit introduksjonsprogram som mellom anna inneberer norskopplæring, sikre at alle får tilbod om helse- og omsorgstenester, og at born og unge får eit fullverdig skule- og barnehagetilbod. Introduksjonsprogrammet er eit samarbeid mellom vaksenopplæringa og NAV. Det har tidligare vore utfordringar knytt til busetnadsstrukturen i kommunen.

For å sikre ei god integrering av flyktningar og bidra til at flest mogleg blir raskt sjølvhjelpne, er det viktig med ei god organisering av støtteapparatet, irekna samarbeid med andre organisasjonar/næringslivet sentralt. Kommunen har etablert mål for busetting og integrering av flyktningar.

Mangelfullt tilbod og integrering kan utgjere ein risiko for at kommunen på sikt blir påført meirkostnadar, til dømes ved at flyktningane ikkje lærer seg språket og då heller ikkje kjem ut i arbeid.

I Stord kommune har det tidligare ikkje vore tilsyn eller forvaltningsrevisjonar innanfor området busetting av flyktningar.

4.1.6 Beredskap; hendingar og katastrofar

I arbeidsmøte vart det diskutert korvidt kommunen har etablert ein tilstrekkelig beredskap for hendingar og katastrofar. Kommunen er utsett for fleire eksterne, store risikoar. I arbeidsmøte vart det nemnt både skogbrann, Bømlafjordtunnelen, trafikk og jord-/leirras. Ved gjennomføringa av risiko- og vesentlegvurderinga er Noreg ramma av Covid-19 viruset, som påverkar kommunane i høgste grad.

Det er også kome innspel på at endringar i budsjettammer også kan vere ein utfordring i høve beredskap, med at førebyggjande tiltak i kommunen blir redusert. Vidare kan det vere utfordrande å sikre tilstrekkelig beredskap i høve responstid på grunn av krevjande budsjettammer. Samstundes er det eit auka krav frå sentral mynde om auka kompetanse i høve at det kommunale brannvesenet også skal ivareta helse- og politioppdrag.

Vidare er det ein risiko for at kommunen sin digitale beredskap ikkje er tilstrekkelig.

Tryggleik og beredskap, og beredskapsplikta til leiargruppa låg inne som eit uprioritert prosjekt i plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2020. Det er ikkje gjennomført noko prosjekt på dette i perioden.

Konsekvensen av ei katastrofe kan vere særers alvorleg, og vi har derfor vurdert denne risikoen som høg.

4.1.7 Samarbeid i NAV

Det er mange kommunar som har utfordringar med samhandlinga mellom stat og kommune i høve oppgåvene som ligg til NAV. I arbeidsmøte kjem det fram at administrasjonen er nøgd med samarbeidet mellom kommunen og NAV stat. Samstundes vurderer dei at det kunne vore hensiktsmessig å gjere ei evaluering av korleis dette samarbeidet fungerer.

Mangelfult samarbeid mellom kommunen og NAV stat, kan utgjere ein risiko for tenestetilbodet til brukarane. Etersom vi ikkje er blitt kjent med at det er spesielle utfordringar knytt til samarbeidet i dag, er denne risikoen vurdert som låg.

4.2 Regulatoriske risikoar

4.2.1 Barnevern

Stord kommune har organisert barnevernstenesta i den felles interkommunale barnevernstenesta Sunnhordland Interkommunale Barnevern (SIB). Det vart gjennomført ein forvaltningsrevisjon av barnevernet i kommunen i 2016.

Denne forvaltningsrevisjonen synte mellom anna at barnevernet ikkje hadde etablert tilstrekkeleg internkontroll og at ikkje alle fristar i regelverket knytt til meldingar og undersøkingar hadde blitt overhalde. Vidare vart det ikkje alltid gjennomført tilstrekkeleg med evalueringar av hjelpetiltaka som vart sett i verk. Det vart ikkje gjennomført tilstrekkeleg med oppfølgingsbesøk og tilsyn i fosterheimar, medan dokumentasjon av barnevernfaglege vurderingar ikkje var tilfredsstillande i alle saker.

Undersøkinga viste også at Stord kommune ikkje hadde hatt ei realistisk budsjettering av barnevernstenesta som speglar aktivitetsnivået.

Stord kommune har ved dei seinare åra fått fleire stevningar knytt til tapt barndom.

Konsekvensen av ei utilstrekkelig barnevernteneste er alvorleg, samstundes har det vorte gjennomført tiltak som følgje av forvaltningsrevisjonen i 2016. Denne risikoen er derfor vurdert som middels.

4.2.2 Oppfølging av arbeidsmiljøloven

Frå arbeidsmøte vart det uttrykt at kommunen hadde utfordringar knytt til oppfølging av arbeidsmiljøloven. Det vart sett spørsmål ved kommunen sitt systematiske arbeid med helse, miljø og tryggleik (HMS). Det er vedtatt eit HMS-system i kommunen, men det er usikkerheit knytt til korleis dette vert følgt opp. Kommunen har hatt fleire avvik knytt til HMS.

I arbeidsmøte var spesielt oppfølging av HMS i utbyggingsprosjekt nemnd som ein aktuell risiko. HMS-agenda og risikovurderingar i utbyggingsprosjekt vert gjennomført av eksterne prosjektleiar. Det er her ein risiko for at kommunen ikkje har etablert eit tilstrekkelig system for oppfølging av HMS i utbyggingsprosjekt. Kommunen har tidlegare fått avvik ved tilsyn frå arbeidstilsynet.

Det vart også satt spørsmål ved om førebygging og oppfølging av sjukefråværet vart gjort i tilstrekkelig grad. Irekna i kva grad leiarar følgjer opp tilsette som er delvis i jobb/mykje vekke og at dialogen om sjukefråværet kan vere manglande til tider.

Utlirekkelig oppfølging av arbeidsmiljøloven utgjer ein risiko både for dei tilsette i kommunen, men også tilsette i kommunen sine leverandørar. Samstundes vil det utgjer ein omdømerisiko for kommunen. Denne risikoen er vurdert som høg.

4.2.3 Personvern og informasjonssikkerheit

Digitaliseringa gjer at kommunane i større grad må ha kompetanse og innsikt til å forvalte personvern og informasjonstryggleik. Dette gjeld også på leiarnivå.

I kommunal verksemd har personvern ein høg, ibuande risiko, då kommunen handterer ei rekke sensitive personopplysningar om innbyggjarar og tilsette. Dette stiller krav til at kommunen har eit system som tek i vare personvernreglementet, som dei tilsette er kjend med og som dei etterlev. Kommunen må vidare ha kompetanse til å implementere løysingar som tek i vare informasjonssikkerheita. Regelverket stiller strenge krav til kommunane i høve personvern og informasjonssikkerheit. Samstundes har ein i seinare tid sett eksempel på saker i media som viser at enkelte kommunar ikkje er gode nok til å handtere sensitive opplysningar.

Informasjonssikkerheit var eit uprioritert prosjekt i førre plan for forvaltningsrevisjon. Det vart ikkje gjennomført forvaltningsrevisjon på temaet i perioden.

Denne risikoen er i høve sannsyn og konsekvens vurdert til å vere høg. Konsekvensen av mangelfull handsaming av personvern og informasjonssikkerheit er alvorleg.

4.3 Strategiske risikoar

4.3.1 Handtering av endra rammevilkår

Kommunen opplever stadig endringar i rammevilkåra, irekna oppgåvefordelinga mellom stat, fylkeskommune og kommune. Kommunen opplever i aukande grad å få overført oppgåver frå staten. Dette påverkar mellom anna kostnadsbiletet til kommunen og set også nye krav til kompetase.

I arbeidsmøte vart det spesielt peikt på endringar knytt til barn og unge med vanskar innanfor helse, rus, og barnevern – kor oppgåver vert overført frå spesialisthelsetenesta til kommunen. Det har dei seinare åra også vore ei oppgåveforskyving ved at pasientar som er innlagt i spesialisthelsetenesta vert skriven ut frå sjukehus tidlegare enn før. Dette set krav til meir kompetanse i kommunen, og dei tilsette må handtere meir avanserte prosedyrar.

Av kommunen vert forholdet mellom kommunen og spesialisthelsetenesta opplevd som uavklart i enkelte saker. Det vart gjennomført ein forvaltningsrevisjon i Stord i 2018 som synte at innan psykiatrien blei ikkje alltid samarbeidsavtalane mellom kommunen og helseføretaket om inn- og utskrivning praktisert.

Denne påverkar fleire deler av kommunen sitt tenestetilbod og kommunen opplever det som utfordrande i høve å ha tilstrekkeleg resursar og kompetanse til å ivareta innbyggjarane som tidlegare fekk ein større del av tenestene frå spesialisthelsetenesta. Kommunen skal også gje desse innbyggjarane eit tilstrekkelig tilbod innanfor skule og barnehage. Dette kan igjen skape utfordringar knytt til å sikre at tilsette og born sine rettar til å ha eit trygt skulemiljø blir ivaretekne. Kommunen opplever samstundes å ha avgrensa med resursar og at nye brukarbehov i stor grad skal løysast innanfor gjeldande ramme.

Det er ein risiko for at kommunen ikkje har tilstrekkelige resursar og kompetanse til å ivareta desse oppgåvene. Denne risikoen er vurdert som høg.

4.3.2 Manglande kompetanse

Tenestebehov og ivaretaking av behovet endrar krav til både kompetanse og samansettinga av denne. I arbeidsmøta vart det tydeleg at Stord kommune, i likskap med andre kommunar, opplever fleire utfordringar knytt til kompetanse og rekruttering, både på noverande tidspunkt, og framover. Dette gjeld både å sikre rett kompetanse, men og i høve å ha tilstrekkelig med kapasitet / kompetente medarbeidarar til å sikre at kommunen kan levere sine tenester.

Som skildra under 4.3.1 opplever kommunen spesielt aukande krav til kompetanse som følgje av at ein får overført fleire oppgåver frå spesialisthelsetenesta. Samstundes har denne sektoren døgnkontinuerlig drift, som fører til at ein gjerne har deltidsstillingar for å få drifta til å gå opp. I høve kompetanse og rekruttering ser også kommunen det som ei potensiell utfordring at det innanfor enkelte fagområde er relativt små fagmiljø og at det kan vere krevjande å få rekruttert til desse fagmiljøa. Dette gjer også at desse miljø er særleg sårbare frå fråvær og turnover. Det vert også satt spørsmål ved kommunen sitt omdømme som arbeidsgjevar.

I arbeidsmøte vert det nemnt at kommunen har fjerna rekrutteringstiltak, som følgje av innsparingar. Samstundes slit kommunen med rekruttering, særleg i helse og omsorg – kor ein har utfordringar både i høve sjukepleiarar, helsefagarbeidarar og legar. Ein potensiell konsekvens er at ein ikkje får tak i relevant arbeidskraft og at ein må leige inn kompetanse.

Endringar i samfunnet fører også til at ein må ha ei meir endringsdyktig arbeidsstyrke enn tidlegare. Dette betyr at kommunen i større grad må verte betre på å skulere og omskulere sine tilsette. Samstundes må kommunen gjennomføre innsparingstiltak, og har i stor grad redusert budsjetta til kompetansetiltak.

Manglande kompetanse vil kunne føre til at kommunen ikkje får ytt tenestar til sine innbyggjarar i tilstrekkeleg grad. I høve denne risikoen er både sannsyn og konsekvens vurdert til å vere høg.

4.3.3 Miljø

I samfunnet er det eit auka fokus på miljø og berekraftige verksemder. Stord kommune har per i dag ikkje ein oppdatert miljøplan, men skal lage ein ny i samband med ny kommuneplan. Det skal settast nye miljømål for kommunen. Manglande fokus på klima- og miljøutfordringar vil kunne utgjere ein omdømerisiko for kommunen.

Kommunen vurderer at miljø er eit relevant tema, men at det vil vere meir relevant å gå inn på dette temaet i slutten av perioden, når den nye miljøplanen er vedteken.

4.4 Forvaltningsrevisjon i selskap

I dette kapitelet presenterer vi dei selskapa som er vurdert som særleg interessante i høve forvaltningsrevisjon. Vurderinga er også her basert på risiko og vesentlegheit.

4.4.1 Sunnhordland interkommunale legevakt IKS

Sunnhordland interkommunale legevakt varetek ein viktig del av kommunen sine oppgåver ved at selskapet skal sikra innbyggjarane fagleg forsvarleg akuttmedisinske tenester utanfor sjukehus ved behov for snøgghjelp. Det er viktig at samspelet mellom dei kommunale tenestene og legevakta fungerer godt. Stord kommune har investert mykje i høve legevaktsordninga.

I arbeidsmøte gjekk det fram at representantar frå administrasjonen vurderte dette selskapet som relevant for forvaltningsrevisjon, då selskapet forvaltar ein viktig del av kommunen sine oppgåver. Det er ein risiko for at kommunen har mindre kontroll på oppgåver som er sett ut i eigne selskap.

4.4.2 Sunnhordland interkommunale miljøverk IKS

Sunnhordland interkommunale miljøverk utfører ein viktig samfunnsfunksjon på vegne av kommunen. Det vil vere ein risiko for at kommunen har mindre kontroll på oppgåver som er sett ut i egne selskap versus som er i kommunal drift. Samstundes har selskapet noko verksemd innanfor næring, og det vil vere ein ibuande risiko for ulovleg kryss-subsidierig mellom den lovpålagte delen og næringsdelen av verksemda grunna selskapet sin type organisering.

4.4.3 Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS

Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS spelar ei viktig rolle for å fremje Sunnhordland sine interesser og kommunane sine rammevilkår. Selskapet tek i vare ein viktig del av kommunen sitt utvikling- og næringsarbeid. Selskapskontroll av Sunnhordland IKS var eit prioritert prosjekt i førre plan for selskapskontroll, men det er hittil ikkje gjennomført.

5. Risiko- og vesentlegvurdering

- av kommunen sitt eigarskap

I dette kapitelet presenterer vi identifiserte område og selskap som er vurdert som særleg relevante for eigarskapskontroll. Dette er primært område/selskap kor det er identifisert risiko for mangelfull eigarstyring frå kommunen, eller kor eigarskapet i seg sjølv kan utgjere ein risiko.

Den siste eigarskapsmeldinga frå Stord kommune vart vedteken i 2019, og kommunestyret skal handsama eigarskapsmeldinga årleg. Kommunen si eigarskapsmelding presenterer aktuelle selskapsformer for kommunen, felles prinsipp og strategiar for ei god eigarstyring i dei ulike selskapsformene, samt reglar og prosedyrar for politisk og administrativ utøving av eigarstyringa. Vidare omtalar eigarskapsmeldinga selskapa som kommunen eig eller deltek i.

For alle selskapa som Stord kommune er eigar i er den generelle eigarstrategien langsiktige målsetnader, samfunnsansvar og openheit.

5.1 Generell eigarstyring

Selskapskontrollen som vart gjennomført av Podlen Verkstad AS i 2019 synte nokon svakheiter ved kommunen si eigarstyring. Irekna at kommunen ikkje gjennomfører formelle eigarmøter, utover generalforsamlinga. Vidare vurderte revisjonen at kommunen ikkje hadde ein systematisk opplæring av styrerepresentantar. Det at kommunen sin praksis ikkje samstemmer med etablerte tilrådingar, gjer at det kan vere ein risiko for at kommunen si eigarstyring ikkje er tilstrekkelig for å sikre god kontroll med verksemdar som er sett ut i eigne selskap.

Kommunen si generelle eigarstyring var eit prioritert prosjekt i førre plan for selskapskontroll. Det vart ikkje gjennomført prosjekt på dette i førre periode.

5.2 Selskap identifisert for selskapskontroll

5.2.1 Sunnhordland Lufthavn AS

Føremålet med Stord kommune sitt eigarskap er å gje publikum sikre, miljøvennlege og gode reisetilbod. Vidare går det fram at selskapet skal utføre sine oppgåver på ein god og kostnadseffektiv måte og ikkje vera avhengig av ytterlegare økonomisk bistand frå eigarane sine. Vidare skal selskapet gje eigarane god verdiutvikling over tid.

Den økonomiske utviklinga i selskapet ikkje er i samsvar med kommunen sitt føremål med eigarskapet. Samstundes må eigarskapet sjåast i samheng med dei samfunnsmessige fordelane ved å ha ein flyplass på Stord, irekna næringslivet på Stord og i Sunnhordland. Rekneskapet til Sunnhordland Lufthavn viser negative resultat dei to siste åra. Selskapet vart løyva eit større lån frå eigarane i 2020. Eigarskapet kan innebere ein økonomisk risiko for kommunen.

5.2.2 Stord kommunale utviklingsselskap AS

Dette selskapet er nyopprettet i 2020. Det kan vere hensiktsmessig å vurdere om kommunen har fått på plass ynskja styringsstruktur av selskapet når det har vore i drift ei tid. Vidare kan det vere relevant å vurdere eigarskapsstrukturen i selskapet.

5.2.3 Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS

Det går fram at kommunen ikkje har faste rutinar for å behandle saker angående selskapet. Manglande formalitetar i høve oppfølging av saker frå selskapet, kan utgjere ein risiko for at sakene frå selskapet ikkje vert handsama på ein hensiktsmessig måte. Dette var eit prioritert prosjekt i førre plan for selskapskontroll, men er hittil ikkje gjennomført.

5.2.4 Sunnhordland interkommunale legevakt IKS

Selskapet er organisert som eit interkommunalt selskap. Andre interkommunale samarbeid om legevaktstenester har gjerne andre samarbeidsformer. I ein eigarskapskontroll kan ein sjå nærmare på val av selskapsform og organisering.

Vedlegg 1 Framgangsmåte og involvering

Teoretisk fundament

Det går fram av kommuneloven § 23-3 og § 23-4 at plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll skal bygge på ei risiko- og vesentlegvurdering av kommunen si verksemd, verksemda i kommunen sine selskap og kommunen sitt eigarskap.

I arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga har KPMG vektlagt risiko for avvik med vesentlege sider ved verksemda og tenestene til Stord kommune, og kor alvorlege konsekvensar desse avvika kan få. Omgrepa er av KPMG definert slik:

Risiko – handlar om å identifisere kor sannsynleg det er for at den kommunale verksemda ikkje vert utøvd på den måten den skal bli utøvd. Med andre ord risiko for mangelfull verksemd og tenestetilbod. Måten verksemda skal utførast på, er mellom anna styrt av:

- ✓ Lovverk og andre reguleringar
- ✓ Formål, vedtak og målsettingar
- ✓ Planverk og strategiar
- ✓ Organisering
- ✓ Budsjett

Vesentlegheit – handlar om å identifisere dei viktige/sentrale områda for kommunen og er særleg knytt til vurderinga av betydinga for kommunen av konsekvensane dersom ein gitt risiko inntreff. Viktige kriterie for vesentlegheit er mellom anna:

- ✓ Liv og helse
- ✓ Sikring av verdier
- ✓ Brukarperspektivet – rettigheter og oppfylling og kvalitet
- ✓ Kostnadseffektivitet
- ✓ Folkestyret
- ✓ Område med politisk aktualitet
- ✓ Kommunen sin eigardel i selskap
- ✓ Formål med selskapa kommunen har eigarskap i
- ✓ Om selskapa kommunen har eigarskap i primært er retta inn mot å løyse oppgåver i kommunen/kommunale oppgåver

Risiko- og vesentlegvurderinga er fundamentet for dei områda kontrollutvalet og kommunestyret skal prioritere for forvaltningsrevisjon. Derfor har det vore særskilt viktig å identifisere område som har ein ibuande høg risiko, vesentleg grad av uønskte konsekvensar dersom risiko inntreff, og som det potensielt vil vere nyttig å gjennomføre revisjon på, sett frå ein politisk ståstad, frå administrasjonen sin ståstad og ut i frå eit brukarperspektiv. Dette inneber at vi i arbeidet har tatt høgde for område kor revisjon kan ha verdi for kommunen i eit forbetnings- og læringsaugemed og kor revisjon kan ha

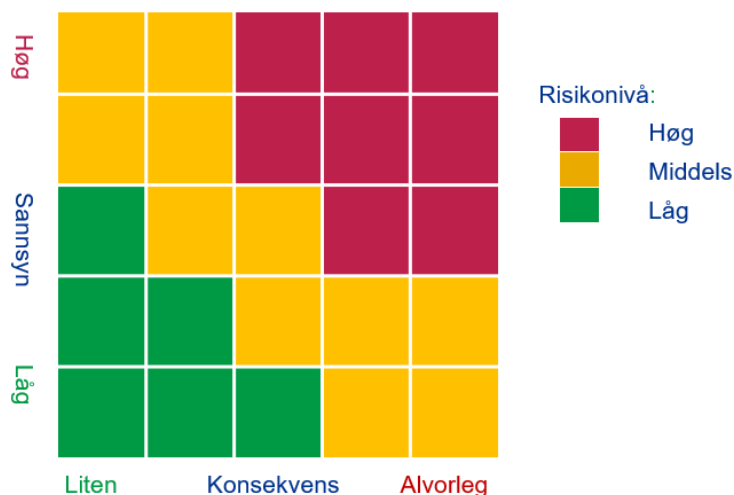
førebyggjande karakter. Det vil sei at eit revisjonsprosjekt ikkje berre ser tilbake på kva som har skjedd, men at ein kan gå inn på pågåande prosjekt og prosessar kor revisjonen kan vere grunnlag for korrigerande grep.

Skjematisk vil val av forvaltningsrevisjonar bli eit resultat av vurderingar knytt til vesentlegheit og risiko som truar verksemda og tenestetilbodet - vurderingar som "silar" ut prosjekt i fire overordna steg. Dette kan illustrerast slik⁶:

Figur 1: Val av prosjekt for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Analysen av identifiserte område og risiko er kategorisert i følgjande matrise:

Figur 2: Val av prosjekt for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Prosess

Vi har gjennomført ein prosess som har inkludert samspel med ulike deler av kommunen; administrasjon, hovudverneombod og politikarar frå høvesvis kontrollutval og kommunestyre. I tillegg har vi sendt ut ein kort spørjeundersøking til seksjonsleiarane i kommunen.

Arbeidet har vore delt i tre hovudbolkar:

1. Kartlegge og forstå kommunen
2. Arbeidsmøte med kommunen for å etablere og verifisere mulege område for forvaltningsrevisjon
3. Dokumentere analysen

Følgjande teknikkar har vore brukt for å samle inn data:

⁶ Dei to siste områda blir teken i vare av kontrollutvalet og kommunestyret.

✓ Dokumentanalyse

KPMG har innhenta og gjennomgått dokumentasjon frå kommunen, blant anna årsmelding, kommuneplan, økonomiplan og årsbudsjett, samt tidligare revisjonar og tilsyn og KOSTRA-statistikk.

✓ Arbeidsmøte for å identifisere vesentlege risikoar

KPMG har fasilitert to arbeidsmøte for å identifisere vesentlege risikoar. Eit arbeidsmøte med kontrollutvalet, politiske utvalseleiarar og ordførar. Vidare har vi hatt eit arbeidsmøte med rådmannsgruppa og hovudverneombod.

✓ Spørjeundersøking

Einingsleiarane i kommunen har blitt invitert til å gjennomføre ei kort spørjeundersøking.

✓ Arbeidsmøte for å vurdere dei identifiserte risikoane og prioritere prosjekt til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Kontakt oss

Willy Hauge

Partner

T +47 40 63 96 63

E willy.hauge@kpmg.no

Björg Rabbe Sandven

Manager

T +47 99 39 65 83

E bjorg.sandven@kpmg.no

kpmg.no

© 2020 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Plan for forvaltningsrevisjon

2020-2024
Stord kommune

Dato 20XX

www.kpmg.no

Forord

Kontrollutvalet i Stord kommune gav i møtet 11.12.2019 KPMG oppdraget med å bidra i arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga og plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2020-2024. Planen for forvaltningsrevisjon er fundert i ein analyse av risiko- og vesentlegheit på tilhøva i kommunen. Det blir her lagt fram plan for forvaltningsrevisjon med risiko- og vesentlegvurderinga som vedlegg. Planen skal bli vedteken av kommunestyret.

Føremålet med planen er å peike ut område innanfor verksemda til Stord kommune som skal prioriterast for forvaltningsrevisjon.

Dette er ein plan for perioden 2020-2024.

I planen er det foreslått at kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å foreta endringar og omprioriteringar i planen. Slik tilgang til å delegere går fram av kommuneloven §23-3 om forvaltningsrevisjon¹.

¹ Lov av 22. juni 2018 om kommune og fylkeskommuner.

Innhold

1. Bakgrunn og formål	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Føremål	1
1.3 Metode	1
2. Tema for forvaltningsrevisjon	2
2.1 Identifiserte risikoar og aktuelle tema for forvaltningsrevisjon	2
2.2 Prioritering av område for forvaltningsrevisjon	3
Vedlegg 1 Utgreiing tema for forvaltningsrevisjon	4
2.3 Operativ risiko	4
2.4 Regulatorisk risiko	5
2.5 Strategisk risiko	6
2.6 Forvaltningsrevisjon i selskap	6
Vedlegg 2 Om forvaltningsrevisjon	8
2.1 Føremål med forvaltningsrevisjon	8
2.2 Gjennomføring av forvaltningsrevisjonar	8

1. Bakgrunn og formål

1.1 Bakgrunn

Etter § 23.3 andre ledd i kommuneloven skal kontrollutvalet «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.*»

Kontrollutvalet i Stord kommune gav i møtet 11.12.2019 KPMG oppdraget med å bidra i arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga og plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

1.2 Føremål

Føremålet med plan for forvaltningsrevisjon er å presentere område som kan vere aktuelle for forvaltningsrevisjon i planperioden 2020-2024.

1.3 Metode

Som det går fram av kommuneloven § 23-3 skal plan for forvaltningsrevisjon vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering. Risiko- og vesentlegvurderinga for Stord kommune er vedlagt planen og utgjør grunnlaget for framlegg av denne planen. Skildringa av metode for gjennomføring av risiko- og vesentlegvurdering går fram av vedlegget.

2. Tema for forvaltningsrevisjon

I dette kapitelet presenterer me identifiserte område/risikoar som er vurdert som særleg relevante for forvaltningsrevisjon, henta frå risiko- og vesentlegvurderinga som er gjennomført. Vi presenterer her kva tematikk som kan vere relevant i ein forvaltningsrevisjon. I høve selskapa som er identifiser for forvaltningsrevisjon, så kan det vere aktuelt å kombinere forvaltningsrevisjonen med ein eigarskapskontroll.

2.1 Identifiserte risikoar og aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

I den følgjande tabellen oppsummerer vi dei identifiserte områda for forvaltningsrevisjon frå risiko- og vesentlegvurderinga. Sjå også vedlegg 1 for ei nærmare utgreiing av dei aktuelle områda/hendingane.

Område/hending	Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon
Førebyggjande arbeid for barn og unge	<ul style="list-style-type: none">• Samarbeid om førebyggjande arbeid for barn og unge på tvers av avdelingar.• I kva grad ein klarer å hente ut effekten av BTI modellen, og korleis den vert nytta på tvers av ulike avdelingar.
Beredskap; hendingar og katastrofar	<ul style="list-style-type: none">• Korleis beredskapen i kommunen er organisert, og vidare vurdere om denne er tilstrekkelig.• Korleis kommunen arbeider med IT sikkerheit og digital beredskap.• Evaluering av kommunen si handtering av pandemien i 2020.
Økonomisk berekraft	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen arbeider med at dei har endra økonomiske rammevilkår, irekna kva tiltak som er sett i verk og oppfølginga av desse.• Økonomistyringsrutinar - drift og investering.
Effektivitet og kvalitet innanfor helse- og omsorg	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen arbeider med å sikre tenester til innbyggjarane på rett nivå, irekna korleis kommunen sikrar kvalitet i tenestene, samstundes som ein gjennomfører effektivisering av tenesta.• Effekten av velferdsteknologi og førebyggjande arbeid.
Læring og psykososialt skulemiljø	<ul style="list-style-type: none">• System for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø• Forskjellar mellom dei ulike skulane i kommunen i høve utfordringar knytt til fagmiljø, opplæring og skulemiljø.• Korleis samhandlinga mellom skulane og PPT fungerer.
Busetting av flyktingar	<ul style="list-style-type: none">• Vurdere i kva grad kommunen når etablerte mål for flyktingarbeidet.• Korleis samarbeidet mellom vaksenopplæringa og NAV fungerer.• Etterleving av krav i lovverket til kommunen sitt introduksjonsprogram for flyktingar
Samarbeid i NAV	<ul style="list-style-type: none">• I kva grad kommunen si forvaltning av tenesta er i samsvar med lovverket.• Korleis samarbeidet mellom NAV stat og kommunen fungerer.

Oppfølging av arbeidsmiljøloven	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere systematikken i kommunen sitt HMS arbeid. • HMS i kommunale utbyggingsprosjekt. • Kommunen si oppfølging av tilsette ved sjukefråvær.
Personvern og informasjonssikkerheit	<ul style="list-style-type: none"> • Korleis kommunen varetek personvernlovgivinga på overordna- og sektornivå. • Vurdere kommunen sin implementering av personvernlovgivinga.
Barnevernet	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere oppfølginga av tiltaka som vart foreslått i forvaltningsrevisjonen i 2016.
Handtering av endra rammevilkår	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere korleis kommunen er i stand til å handtere endringar i rammevilkår.
Manglande kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> • Korleis Stord kommune arbeider med å sikre riktig kompetanse, irekna rekruttering. • Korleis kommunen arbeider med å omstille arbeidskrafta dei har, i høve tiltak for kompetanseutvikling og heiltidsstillingar. • Vurdere kommunen sitt kompetansesystem
Mangelfull måloppnåing knytt til miljø	<ul style="list-style-type: none"> • Korleis kommunen set mål til miljø og klima, og korleis dei jobbar med å oppnå desse måla. • Kommunen sitt planverk og policyar for miljø.
Sunnhordland interkommunale legevakt IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere korleis selskapet forvaltar tenestane dei skal gjennomføre på vegne av eigarkommunane. • Organiseringa av selskapet • Samspelet mellom legevakta og kommunen sine tenester.
Sunnhordland interkommunale miljøverk IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere korleis selskapet etterlev krav i regelverket og frå eigarkommunane. • Korleis verksemda sikrar og unngår ulovleg kryss-subsidiering mellom den lovpålagte delen og næringsdelen av verksemda.
Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Det kan vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som vurderer korleis selskapet forvaltar oppgåvene selskapet har fått tildelt frå eigarkommunane.

2.2 Prioritering av område for forvaltningsrevisjon

Med utgangspunkt i risiko- og vesentlegvurderinga prioriterer kommunestyret følgjande område for forvaltningsrevisjon i perioden 2020-2024, i prioritert rekkefølge:

Andre område som kan vere aktuelle for forvaltningsrevisjon er:

Vedlegg 1 Utgreiing tema for forvaltningsrevisjon

2.3 Operativ risiko

2.3.1 Førebyggjande arbeid for barn og unge

Innanfor førebyggjande arbeid for barn og unge kan det vere relevant å gjere ein forvaltningsrevisjon som vurderer i kva grad det førebyggjande arbeid for barn og unge fungerer på tvers av avdelingar. Det kan også vere relevant å vurdere i kva grad kommunen klarer å hente ut effekten av Bøte tverfagleg innsats modellen (BTI), og korleis den vert nytta på tvers av ulike avdelingar.

Ein forvaltningsrevisjon innanfor førebyggjande arbeid, kan også sjåast i samanheng med temaet *Læring og psykososialt skulemiljø*.

2.3.2 Beredskap; hendingar og katastrofar

Forvaltningsrevisjon innanfor området kan gå gjennom korleis beredskapen i kommunen er organisert, og vidare vurdere om denne er tilstrekkelig. I dagens digitale samfunn vil det også vere relevant å vurdere korleis kommunen arbeider med IT sikkerheit og digital beredskap. Til dømes kan velferdsteknologi vere eit interessant tema å gå inn på i høve IT sikkerheit.

Ved pågåande arbeid med risiko- og vesentlegvurderinga er heile Noreg ramma av ein pandemi. Det kan vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon i perioden som evaluerer kommunen si handtering av pandemien i 2020.

2.3.3 Økonomisk berekraft

Tema for forvaltningsrevisjon innanfor området kan til dømes vurdere korleis kommunen som heilskap arbeidar med risikoen knytt til å ha ein berekraftig økonomi, irekna kva tiltak som er sett i verk og oppfølginga av desse. Det kan også vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som vurderer i kva grad kommunen har etablerte økonomistyringsrutinar som sikrar kommunen oppdatert informasjon om drifta. Dette vil mellom anna omfatte korleis kommunen sikrar seg at dei følgjer opp inntektene dei har krav på. Når ein ser på økonomistyring, vil det også kunne vere relevant og vurdere korleis økonomistyringa i investeringsprosjekt fungerer.

2.3.4 Effektivitet og kvalitet innanfor helse- og omsorg

Tema for forvaltningsrevisjon innanfor området kan vere å vurdere korleis kommunen arbeider med å sikre tenester til innbyggjarane på rett nivå. Det kan også vere relevant å vurdere korleis kommunen sikrar kvalitet i tenestene, samstundes som ein gjennomfører effektivisering av tenesta.

Kommunen ynskjer å satse på velferdsteknologi og førebyggjande arbeid for å redusere kostnadane til helse- og omsorgstenestane. Det kan vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som

vurderer i kva grad effekten av velferdsteknologi og førebyggjande arbeid er i samsvar med intensjonen.

2.3.5 Læring og psykososialt skulemiljø

Forvaltningsrevisjon innanfor området vil kunne analysere om det er forskjellar mellom dei ulike skulane i kommunen i høve utfordringar knytt til fagmiljø, opplæring og skulemiljø. Til dømes kan det vere relevant å vurdere om ein har tilstrekkelig kompetanse ved skulane, innanfor dei ulike fagområda, irekna kompetanse knytt til spesialundervisning.

Ein forvaltningsrevisjon vil også kunne sjå på skulane sine system for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø. Her kan ein mellom anna sjå på skulane sitt førebyggjande arbeid, og system for å fange opp elevar som ikkje har eit trygt og godt skulemiljø.

Det vil også kunne vere relevant å vurdere korleis samhandlinga mellom skulane og PPT fungerer.

2.3.6 Busetting av flyktningar

I ein forvaltningsrevisjon kan det vere relevant å vurdere i kva grad kommunen når etablerte mål for flyktningararbeidet. Vidare kan det vere relevant å vurdere korleis samarbeidet mellom vaksenopplæringa og NAV fungerer i praksis. Det kan også vere aktuelt å sjå på i kva grad kommunen etterlev lovkrava knytt til introduksjonsprogrammet for flyktningar.

2.3.7 Samarbeid i NAV

Ein forvaltningsrevisjon vil kunne vurdere i kva grad kommunen si forvaltning av tenesta er i samsvar med lovverket. Vidare vil det vere relevant å vurdere korleis samarbeidet mellom NAV stat og kommunen fungerer.

2.4 Regulatorisk risiko

2.4.1 Oppfølging av arbeidsmiljøloven

Ein forvaltningsrevisjon kan vurdere systematikken i kommunen sitt HMS arbeid. Det kan også vere aktuelt å vurdere korvidt kommunen følgjer opp sine tilsette ved sjukefråvær, irekna om leiarane i tenestane har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta sjukemelde medarbeidarar. Ein forvaltningsrevisjon kan også sjå på korleis HMS blir ivaretatt i kommunale utbyggingsprosjekt.

2.4.2 Personvern og informasjonssikkerheit

Innanfor dette området vil det kunne vere interessant å gjennomføre forvaltningsrevisjon i høve korleis kommunen varetek informasjonssikkerheita og personvernlovgivinga. Her vil det kunne vere interessant å vurdere kva styringssystem som er etablert i kommunen. Vidare vil det vere hensiktsmessig å gå inn i enkelte sektorar for å vurdere korleis dette vert ivaretatt nedover i organisasjonen. Både helse- og omsorgssektoren og oppvekstsektoren handterer ei stor mengde personsensitive data. Til dømes tek kommunen i bruk nye digitale løysingar innanfor opplæring, og det kan vere relevant å vurdere prosessane knytt til implementering av nye løysingar – og då spesielt i høve om det vert gjennomført lovlegheits- og risikovurderingar. Vidare kan det vere relevant å vurdere om ein har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i dei delane av organisasjonen som skal forvalte løysingane.

2.4.3 Barnevernet

Ein forvaltningsrevisjon av barnevernet kan ha som formål å sjå på og vurdere tiltak som vart foreslått i forvaltningsrevisjonen i 2016.

2.5 Strategisk risiko

2.5.1 Handtering av endra rammevilkår

Her kan ein forvaltningsrevisjon vurdere korleis kommunen er i stand til å handtere endringar i rammevilkår. Irekna korleis kommunen ivatertar nye oppgåver, spesielt i høve kapasitet og kompetanse. Det kan også vere relevant å vurdere korleis samhandlinga med andre mynde, som stat og fylkeskommunen, fungerer når kommunane overtek nye oppgåver.

2.5.2 Manglande kompetanse

Ein forvaltningsrevisjon kan sjå på korleis Stord kommune arbeider med å sikre riktig kompetanse i organisasjonen. Irekna kva tiltak dei har verksett for å tiltrekke seg arbeidskraft, og korleis desse tiltaka vert følgt opp. Ein forvaltningsrevisjon vil også kunne evaluere korleis kommunen arbeider med å omstille den arbeidskrafta dei har, i høve tiltak for kompetanseutvikling og tiltak knytt til heiltidsstillingar. Ein forvaltningsrevisjon kan også sjå på kommunen sitt kompetansesystem.

2.5.3 Mangelfull måloppnåing knytt til miljø

Eit aktuelt tema for forvaltningsrevisjon vil vere å gjennomgå korleis kommunen set mål knytt til miljø og klima. Vidare vil ein forvaltningsrevisjon kunne sjå på korleis dei jobbar med å oppnå desse måla. Forvaltningsrevisjon kan også gjennom kommunen sine planar og policyar for miljø.

2.6 Forvaltningsrevisjon i selskap

I dette kapitelet presenterer vi dei selskapa som er vurdert som særleg interessante i høve forvaltningsrevisjon. Vurderinga er også her basert på risiko og vesentlegheit.

2.6.1 Sunnhordland interkommunale legevakt IKS

Det kan vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som vurderer korleis selskapet forvaltar tenestane dei skal gjennomføre på vegne av eigarkommunane. Irekna å samanlikna tenestetilbodet i kommunen, med andre kommunar sitt tenestetilbod.

Ein forvaltningsrevisjon kan også sjå på samspelet og samarbeidet mellom legevakta og kommunen sine tenester.

2.6.2 Sunnhordland interkommunale miljøverk IKS

I ein forvaltningsrevisjon av dette selskapet kan det vere relevant å vurdere korleis selskap etterlev krav i regelverket og frå eigarkommunane. Det kan vidare vere relevant å sjå på korleis verksemda sikrar og unngår ulovleg kryss-subsidiering mellom den lovpålagte delen og næringsdelen av verksemda.

2.6.3 Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS

Det kan vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som vurderer korleis selskapet forvaltar oppgåvene selskapet har fått tildelt frå eigarkommunane.

Vedlegg 2

Om forvaltningsrevisjon

2.1 Føremål med forvaltningsrevisjon

Det går fram av kommuneloven § 23-2 at kontrollutvalet skal sjå til at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunen og fylkeskommunen si verksemd og av selskap som kommunen har eigarinteresser i.

Føremålet med forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske undersøkingar av den kommunale verksemda retta mot økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknadar ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnadar.

Forvaltningsrevisjonar skal gje kommunestyret relevant informasjon om verknadar av offentlege tiltak og skal bidra til å gje kommunestyret eit betre grunnlag for å treffe vedtak, eventuelt endre tidligare vedtak. Forvaltningsrevisjonar skal bidra til ei betre og meir effektiv forvaltning.

2.2 Gjennomføring av forvaltningsrevisjonar

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i høve til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standardar på området (NKRF sin RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon).

Forvaltningsrevisjonar kan til dømes omfatta undersøkingar om:

- a) forvaltninga bruker ressursar til å løyse oppgåver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og føresetnadar,
- b) forvaltninga sin ressursbruk og verkemidlar er effektive i forhold til måla som er på området,
- c) regelverk vert etterlevd
- d) forvaltninga sine styringsverktøy og verkemiddel er tenlege
- e) avgjerdsgrunnlaget frå administrasjonen til dei politiske organ samsvarar med offentlege utgreiingskrav,
- f) resultat i tenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyret sine føresetnadar og/eller om resultat for verksemda er nådd.

Forvaltningsrevisjon kan vinklast ut frå ein eller fleire analysetypar. Val av problemstillingar og revisjonskriteria bør sjåast i samanheng med kva analysetypar som vert valt i forvaltningsrevisjonsprosjekt. Døme på ulike analysar er:

Analysetype	Skildring
Mål- og resultatanalysar	Med fokus m.a. på effektar og verknadar av verksemd sett i forhold til formål og målsettingar.
System- og prosessanalysar	Med fokus m.a. på internkontroll, sikkerheitsaspekt, prosessuelle rutinar og prosedyrar (throughput); om desse er tilfredsstillande sett i forhold til krav som gjeld.
Produktivitet og effektivitetsanalysar	Med fokus m.a. på forholdet mellom input og output; forholdet mellom innsatsfaktorar og resultat.
Compliance analysar	Analysar med spesielt fokus på samsvar mellom de facto utføring og pålagte krav/rammevilkår.
Induktive analysar	Analysar med spesielt fokus på opplevde eller potensielle problemområde.

Tabell 1: Eksempel på ulike analysar som kan nyttast i forvaltningsrevisjon.

Forvaltningsrevisjon er eit eigna verkemiddel for å undersøke alle sider ved kommunal verksemd.

Kontakt oss

Willy Hauge

Partner

T +47 40 63 96 63

E willy.hauge@kpmg.no

Björg Rabbe Sandven

Manager

T +47 99 39 65 83

E bjorg.sandven@kpmg.no

kpmg.no

© 2020 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2019/134-7
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	12/20	18.05.2020

Analyse og plan for eigarskapskontroll 2020-2024 - workshop

Forslag til vedtak

1. KPMG vert beden om å korrigera utkast til risiko- og vesentlegvurdering, samt utkast til plan for eigarskapskontroll 2020-2024, ut frå drøftinga i møtet.
2. Dokumenta vert å senda til sekretariatet innan _____
3. I neste møte legg kontrollutvalet opp til å innstilla overfor kommunestyret vedr. plan for eigarskapskontroll 2020-2024.

Samandrag

Utkast til til risiko- og vesentlegvurdering er vedlagt sak til same møte om plan for forvaltningsrevisjon, ettersom den er sams for dei to planane og begge sakene vert handsama parallelt i møtet. Vedlagt her er utkast til plan for eigarskapskontroll 2020-2024. Kontrollutvalet skal gjennomføra sin andre workshop i dette møtet. Etter møtet vil KPMG redigera planverket, og få klar analysedokumentet og eit justert planutkast. Sistnemnte vil ligga til grunn i møtet der kontrollutvalet innstiller overfor kommunestyret

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Plan for eigarskapskontroll 2020-2024 - utkast av 30.04.20

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

I tråd med kommuneloven § 23-4 skal kontrollutvalet utarbeida plan for eigarskapskontroll det første året i valperioden. Dette inneber at kontrollutvalet innan utgangen av 2020 må sørgja for:

- å gjennomføra ei risiko- og vesentlegvurdering av kommunen sine eigarskap i selskap.
- å utarbeida ein plan for gjennomføring av eigarskapskontroll i perioden 2020 - 2024 basert på den gjennomførte risiko og vesentlegvurderinga
- at planen blir vedteken av kommunestyret, som kan delegera til kontrollutvalet å føreta endringar i planperioden.
- Fram til ny plan er vedteken vil plan for selskapskontroll 2016 - 2020 gjelda

Kontrollutvalet bad 11.12.2019, sak PS 62/19, om at KPMG gjennomfører risiko- og vesentlegvurderingar i Stord kommune, samt utarbeidar forslag til plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 - 2024.

Dei hadde 11.03.20 workshop både med kommuneadministrasjonen og politisk side om risiko- og vesentlegvurderingar. Same dag fatta kontrollutvalet slik vedtak i sak PS 2/20:

1. Kontrollutvalet tar status om arbeid med analyse og plan for eigarskapskontroll 2020-2024 til orientering.
2. Det vert lagt opp til ny workshop med kontrollutvalet i deira neste møte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse for å starte opp og gjennomføra planprosessen, blant anna gjennom vedtak i denne saka.

Når utkast til plan for eigarskapskontroll 2020 - 2024 føreligg, etter gjennomført prosess, skal kontrollutvalet innstille til kommunestyret, som vedtek plan for eigarskapskontroll, jf. kommuneloven § 23-4.

Vurderingar og verknader

Ved oversending av utkast til risiko- og vesentlegvurdering, samt utkast til plan for eigarskapskontroll 2020-2024, gav KPMG bl.a. slik informasjon

«Det er ynskjeleg at kontrollutvalet sine medlem går gjennom dokumenta i forkant av møtet, slik at kontrollutvalet i møtet kan gjere ei vurdering, analyse og prioritering av dei ulike områda. I kontrollutvalsmøte vil føremålet vere å gå gjennom risiko- og vesentlegvurderinga og at kontrollutvalet gjev innspel til risikovurderingane. Slik at det er kontrollutvalet sjølv som prioriterer og vurderer dei ulike risikoområda, og at ein i møte prioriterer dei ulike risikoområda til plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.»

Med dette som bakteppe vert kontrollutvalet invitert til å vera med på sin andre workshop.

KPMG føreslo også at ordføraren vert invitert til å delta på denne workshopen. Kontrollutvalsleiareren støtta forslaget og fungerande ordførar er blitt orientert.

Konklusjon

Kontrollutvalet gjennomfører sin andre workshop i dette møtet. Etter møtet vil KPMG redigera planverket, og få klar analysedokumentet og eit justert planutkast. Sistnemnte vil ligga til grunn i møtet der kontrollutvalet innstiller overfor kommunestyret

Plan for eigarsskapskontroll

2020-2024
Stord kommune

Dato 20XX

www.kpmg.no

Forord

Kontrollutvalet i Stord kommune gav i møtet 11.12.2019 KPMG oppdraget med å bidra i arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga og plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2020-2024. Planen for eigarskapskontroll er fundert i ein analyse av risiko- og vesentlegheit på tilhøva i kommunen. Det blir her lagt fram plan for eigarskapskontroll med risiko- og vesentlegvurderinga som vedlegg. Planen skal bli vedteken av kommunestyret.

Formålet med planen er å peike ut område innanfor verksemda til Stord kommune som skal prioriterast for forvaltningsrevisjon.

Dette er ein plan for perioden 2020-2024.

I planen er det foreslått at kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å foreta endringar og omprioriteringar i planen. Slik tilgang til å delegere går fram av kommuneloven §23-4 om forvaltningsrevisjon¹.

¹ Lov av 22. juni 2018 om kommuner og fylkeskommuner.

Innhold

1. Bakgrunn og formål	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Føremål	1
1.3 Metode	1
2. Tema for eigarskapskontroll	2
2.1 Resultat av analyse og arbeidsmøte	2
2.2 Identifiserte selskap og aktuelle tema for eigarskapskontroll	2
2.3 Prioritering av område for eigarskapskontroll	2
Vedlegg 1 Utgreiing tema for eigarskapskontroll	3
Vedlegg 2 Om eigarskapskontroll	4
2.4 Føremål med eigarskapskontroll	4
2.5 Gjennomføring av eigarskapskontroll	4

1. Bakgrunn og formål

1.1 Bakgrunn

Etter § 23-4 andre ledd i kommuneloven skal kontrollutvalet «*Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.*»

Kontrollutvalet i Stord kommune gav i møtet 11.12.2019 KPMG oppdraget med å bidra i arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga og plan for forvaltningsrevisjon eigarskapskontroll.

1.2 Føremål

Føremålet med plan for eigarskapskontroll er å prioritere område som kan vere aktuelle for eigarskapskontroll i planperioden 2020-2024.

1.3 Metode

Som det går fram av kommuneloven § 23-4 skal plan for forvaltningsrevisjon vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering av kommunen si verksemd. Risiko- og vesentlegvurderinga for Stord kommune er vedlagt planen og utgjer grunnlaget for framlegg av denne planen. Skildringa av metode for gjennomføring av risiko- og vesentlegvurderinga går fram av vedlegget.

2. Tema for eigarskapskontroll

2.1 Resultat av analyse og arbeidsmøte

Kontrollutvalet har prioritert selskap for eigarskapskontroll med grunnlag i ei risiko- og vesentleg vurdering, som ligg vedlagt. Prioriteringa er mellom anna gjort ut frå fire overordna omsyn:

- ✓ Identifisering av selskapsform (AS, IKS, mv.)
- ✓ Eigarskap; kommunen sin eigardel i selskap
- ✓ Føremål med selskapet
- ✓ Økonomi

2.2 Identifiserte selskap og aktuelle tema for eigarskapskontroll

Område/selskap	Aktuelle tema for eigarskapskontroll
Generell eigarstyring	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen gjennomfører eigarstyringa som heilskap, etablert system for eigarstyring og praksis.
Sunnhordland Lufthavn AS	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen følgjer opp eigarskapet og den økonomiske målsettinga med eigarskapet.
Stord kommunale utviklingsselskap AS	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen følgjer opp selskapet.• Vurdere kommunen sin styringsstruktur av selskapet.
Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen følgjer opp eigarskapet, irekna kommunen sine rutinar for å handsame saker angående selskapet.
Sunnhordland interkommunale legevakt IKS	<ul style="list-style-type: none">• Val av selskapsform og organisering av selskapet.

2.3 Prioritering av område for eigarskapskontroll

Med utgangspunkt i risiko- og vesentlegvurderinga prioriterer kommunestyret følgjande område for eigarskapskontroll i perioden 2020-2024, i prioritert rekkefølge:

Andre område som kan vere aktuelle for eigarskapskontroll er:

Vedlegg 1 Utgreiing tema for eigarskapskontroll

2.3.1 Generell eigarstyring

Det kan vere relevant å gjennomføre ein eigarskapskontroll som vurderer korleis Stord som heilskap gjennomfører si eigarstyring. Her kan det vere hensiktsmessig å gjennomgå kva system kommunen har etablert for eigarstyring og korleis dette vert gjort i praksis. Vidare kan det vere relevant å sjå på kva andre prosessar kommunen har i høve regelverk og etablerte tilrådingar, som styreval, likestilling, etc.

2.3.2 Sunnhordland Lufthavn AS

Det kan vere relevant å gjennomføre ein eigarskapskontroll som vurderer korleis kommunen følgjer opp dette eigarskapet, og sikrar at kommunen oppnår avkastning i samsvar med målsetting.

2.3.3 Stord kommunale utviklingselskap AS

Ein eigarskapskontroll kan gjennomførast for å vurdere korleis kommunen følgjer opp selskapet, irekna å vurdere korvidt kommunen har fått på plass ynskja styringsstruktur av selskapet. Dette prosjektet kan vere relevant å gjere noko uti perioden, når selskapet har vore i drift ei stund.

2.3.4 Samarbeidsrådet for Sunnhordland IKS

Ein eigarskapskontroll kan gjerast for å vurdere korleis kommunen følgjer opp eigarskapet, irekna kommunen sine rutinar for å handsame saker angående selskapet.

2.3.5 Sunnhordland interkommunale legevakt IKS

Det kan gjennomførast ein eigarskapskontroll som ser på val av selskapsform og organisering av selskapet.

Vedlegg 2

Om eigarskapskontroll

2.4 Føremål med eigarskapskontroll

Det går fram av kommuneloven § 23-2 at kontrollutvalet skal sjå til at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunen si verksemd og av selskap som kommunen har eigarinteresser i.

Føremålet med eigarskapskontroll er å kontrollere om den som utøver kommunen sine eigarinteresser, gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret sine vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring. Eigarskapskontrollen skal bidra til å ta i vare kommunen sin kontroll over verksemdar som er organisert i selskap.

I kommuneloven som tredde i kraft hausten 2019 er ikkje omgrepet «selskapskontroll» vidareført. Omgrepet «eigarskapskontroll» er derimot vidareført, med tydinga kontroll av forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser i selskap. Tidligere var «frivillig/utvida» forvaltningsrevisjon i selskap ein omfatta av same forskrift som eigarskapskontroll. I den nye kommuneloven skal derimot forvaltningsrevisjon i selskap inngå i plan for forvaltningsrevisjon.

2.5 Gjennomføring av eigarskapskontroll

Gjennomføring og rapportering av eigarskapskontroll skal skje i høve til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standardar på området (NKRF sin rettleiar i selskapskontroll)².

I følgje kommuneloven § 26-6 kan kontrollutvalet krevje dei opplysningane som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll frå:

- a) interkommunale selskap etter IKS-loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgåvefellesskap
- d) aksjeselskap der kommunen åleine eller saman med andre kommunar, fylkeskommunar eller interkommunale selskap direkte eller indirekte eig alle aksjar.

Ved gjennomføring av eigarskapskontroll vil relevante lover og forskrifter, kommunestyret sine vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring vere viktige revisjonskriterier.

² *Veileder i selskapskontroll – med vekt på eierskapskontroll.* Denne er frå hausten 2018, men vil bli oppdatert i samsvar med ny kommunelov.

Kontakt oss

Willy Hauge

Partner

T +47 40 63 96 63

E willy.hauge@kpmg.no

Björg Rabbe Sandven

Manager

T +47 99 39 65 83

E bjorg.sandven@kpmg.no

kpmg.no

© 2020 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2020/98-7
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	13/20	18.05.2020

Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) - felles forvaltningsrevisjon

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet i Stord kommune vil delta i forvaltningsrevisjon av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)
2. Kontrollutvalet i Stord kommune godkjenner ein andel på kr. 74.536 basert på kostnadsdeling blant 6 kommunar, der fastpris utgjør halvparten og innbyggartal halvparten av samla kostnad. I tillegg kan det bli kommunevise utgifter til møte og presentasjon av rapporten
3. Kontrollutvalsleiar i samråd med sekretariatet får fullmakt til å løyva ein høgare sum, dersom det syner seg naudsynt for å få gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjektet.
4. Kontrollutvalet tar utgangspunkt i prosjektplanen frå KPMG, og har elles slike innspel til problemstillingar som bør undersøkast: _____
5. Kontrollutvalsleiar i samråd med sekretariatet får fullmakt til å justera problemstillingar, basert på evt. innspel frå dei samarbeidande kommunane.
6. Kontrollutvalet ønskjer at forvaltningsrevisjonsrapport er klar frå KPMG si side, herunder at det som krevst av verifisering og høyring er gjort, innan __. __.2020.

Samandrag

Kontrollutvalet i Stord kommune har bestilt prosjektplan frå KPMG vedr. forvaltningsrevisjon av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS). Prosjektplanen ligg føre. Dei andre 5 samarbeidskommunane er førespurte om å delta på revisjonen, og vil gje svar i løpet av mai mnd. d.å. Vert alle dei 6 kommunane solidarisk med i prosjektet er ca. 75 000 kroner rimeleg for ein revisjon for Stord kommune.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) - prosjektplan frå KPMG
- 2 Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) - partsbrev frå Kvinnherad KUV

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet i Stord kommune hadde oppe informasjonssak om av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) i sitt møte 11.03.2020, sak PS 5/20, og fatta slik vedtak:

Vedtak

1. Kontrollutvalet gjev fullmakt til KPMG, i samarbeid med sekretariatet, å laga utkast til prosjektplan for forvaltningsrevisjon om Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)
2. Dei samarbeidande kommunane sine kontrollutval - Bømlo, Etne, Kvinnherad, Sveio og Fitjar - vert førespurt om dei ønskjer å vera med på ein slik forvaltningsrevisjon. Dei vil få tilsendt motteken informasjon frå Stord kommune om FOS.
3. Evt. innspel frå dei andre kommunane sine kontrollutval om føremål og problemstillingar, vert oversendt sekretariatet.
4. Utkast til prosjektplan vert oversendt kontrollutvalet i Stord kommune sine medlemar, med mulighet for å koma med innspel.
5. Kontrollutvalsleiaren i Stord kommune, i samråd med sekretariatet, får fullmakt til evt. å bestilla forvaltningsrevisjonen før neste møte.
6. Om det vert funne føremålstenleg å føreta bestilling i kontrollutvalet sitt neste møte, 14.05.20., så vert det gjort.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet jf. Kommunelova § 23 - 2 bokstav d.

Vurderingar og verknader

Til dette møtet ligg det føre forslag til prosjektplan frå KPMG. Her kan ein lese i kapittel 1-3 følgjande:

Vi foreslår at forvaltningsrevisjonen fokuserer på to hovudtema:

✓ Rammene som FOS opererer under Det er viktig at samarbeidet i FOS blir regulert av klare rammer. Her vil vi sjå på kva rammer FOS opererer under, kva føringar deltakarkommunane legg for FOS si verksemd og i kva grad FOS etterlev rammer og føringar.

✓ Erfaringane med og resultatata til FOS Her vil vi rette blikket mot resultatata til FOS omkring deira kjerneoppgåver knytt til kurs og kompetanseheving. Samstundes vil vi ha eit brukarperspektiv, og sjå på erfaringane som barnehagane, skulane og kommunalt tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane har med FOS, og kurs- og kompetansehevingstilbodet dei tilbyr. Her vil vi mellom anna sende ut eit spørjeskjema til barnehagane, skulane og kommunalt tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane for å kartleggje deira erfaringar med FOS.

Det gjer forvaltningsrevisjonen slikt føremål:

✓ Kartleggje under kva rammer FOS opererer

✓ Kartleggje og vurdere erfaringane med og resultatata til FOS Forvaltningsrevisjonen vil vere forbettringsorientert, og vil ha som føremål å gi tilrådingar om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekkjer forbettringsområde.

Vidare skriver KPMG slik når det gjeld kostnader i prosjektet.

Det vert lagt opp til gjennomføring av prosjektet innafor ei ramme på 300 000,-. Honoraret vert å dele på dei involverte kommunane. Dei to sekretariata som arbeider i desse seks kommunane er kome fram til ein fordelingsnøkkel gjeldande kostnadene. Ein har her teke utgangspunkt i ei fordeling med halvparten fastpris og halvparten etter folketal. Dette gjev ei slik fordeling:

Innbyggara r	Pr. 31/12- 19	Likt pr. kom.	Grunnsum	Innbyggara r	Totalt
Formel	6		0,5	0,5	
Etne	4062	50000	25000	10 726	35 726
Sveio	5766	50000	25000	15 226	40 226
Bømlo	11957	50000	25000	31 574	56 574
Stord	18759	50000	25000	49 536	74 536
Fitjar	3189	50000	25000	8 421	33 421
Kvinnherad	13071	50000	25000	34 516	59 516
Innb. Tot.	56804	300000	150000	150000	300000

Honoraret dekkjer planlegging, gjennomføring og rapportering, samt ein samla presentasjon av rapporten for kontrollutvala. Ynskjer kontrollutvala at rapporten blir presentert kvar for seg vil det tilkomme tilleggshonorar for reisekostnadar og medgått tid.

Ferdigstilling av rapport.

I prosjektplanen er det lagt opp til at prosjektplanen vert godkjent i veke 17 og rapport vert levert i veke 38 (14. - 20. sept.). Etersom prosjektplanen no er innom 6 kommunar, kjem godkjenninga noko seinare. Kontrollutvalet i Stord kommune gjer sitt vedtak i veke 21 (18.05.20), medan kontrollutvalet i Bømlo kommune er sist ut, og gjer sitt vedtak i veke 22 (28.05.20). Dette vil nok og verka inn på tid for ferdigstilling. Dersom ein skal nå Stord kontrollutval sitt møte 14.10.20. bør primært rapport leverast 23.09.20. Det bør drøftast med KPMG i møtet kva som er realistisk.

Fullmakter.

På kontrollutvalet sitt møte 18.05.20 er me ikkje kjent med korleis alle samarbeidskommunane stiller seg ift. faglege og eller økonomiske innspel om sams forvaltningsrevisjon. Derfor er det føreslått fullmakter til kontrollutvalsleiar i samråd med sekretariatet, i forslag til vedtak, pkt. 3 og 5.

Konklusjon

Sekretariatet vil rå til at kontrollutvalet i Stord kommune, som initiativtakar, deltek i forvaltningsrevisjon av FOS.

Vert alle dei 6 kommunane solidarisk med i prosjektet er ca. 75 000 kroner rimeleg for ein revisjon for Stord kommune.

Prosjektplan

Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)
Stord kommune

Mars 2020

www.kpmg.no

Innhold

1. Innleiing	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Førebuing	3
1.3 Forslag til tilnærming	4
2. Føremål, problemstillingar og revisjonskriterier	5
2.1 Formål	5
2.2 Problemstillinger	5
2.3 Revisjonskriterier	6
3. Tilnærming	6
3.1 Metode	7
3.2 Aktivitets- og framdriftsplan	8
3.3 Prosjektteam	8
4. Planlegging, gjennomføring og honorar	9

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn

Kontrollutvalet i Stord kommune ynskjer kunnskap om Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS), irekna deira funksjonar og oppgåver. Kontrollutvalet har i den anledning bedt KPMG om å lage ein prosjektplan for forvaltningsrevisjon av FOS. Kontrollutvalet vil invitere Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad og Sveio ved kontrollutvala til å ta del i ein sams forvaltningsrevisjon knytt til FOS.

1.2 Førebuing

Det er eit mål å utarbeide ein god prosjektplan med relevante og vesentlege problemstillingar for ein forvaltningsrevisjon. KPMG har gjennomført ein prosess for å konkretisere føremål og problemstillingar. Vi har innhenta oversikt gjennom FOS sine heimesider og planverk og sak 5/20 for kontrollutvalet i Stord kommune.

1.2.1 Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)

Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) er eit samarbeid mellom kommunane Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord og Sveio. Kommunane samarbeider gjennom FOS om oppgåver som ein ynskjer løyst regionalt. Hovudoppgåva til FOS er å utføre kompetanseheving for kommunalt tilsette og andre samarbeidsaktørar. Organisasjonen arrangerer felles kurs og kompetansehevande aktivitetar for kommunane. I kommuneinternt notat til Stord kontrollutval, kjem det fram at FOS løyser kompetansehevingsoppgåver ved å:

- ✓ Samle fagfolk på tvers av kommunane.
- ✓ Utarbeide handlingsplanar for kompetansetiltak.
- ✓ Samordne søknadar frå kommunane til Fylkesmannen om statlege midlar for kompetansehevingstiltak.
- ✓ Samordne kontraktsinngåing mellom kommunane og høgskular/institusjonar om kompetansehevingstiltak.

FOS samarbeidet er organisert som ein prosjektorganisasjon med fylgjande grupper:

- ✓ Styringsgruppe – ein representant frå kvar kommune si leiargruppe med ansvar for oppvekstområdet
- ✓ Barnehagegruppe – barnehagefagleg rådgjevar frå kvar kommune
- ✓ Grunnskulegruppe – skulefagleg rådgjevar frå kvar kommune
- ✓ Kulturskulegruppe – Kulturskulerektor
- ✓ Leiarafora for PPT

Styringsgruppa har det overordna ansvaret for FOS, inkludert økonomi. Styringsgruppa har vidare ansvar for å samordne arbeidet i dei andre gruppene. Styringsgruppa kan ved behov opprette nye undergrupper. Barnehage- og grunnskulegruppa har ansvar for å kartlegge behov, ta initiativ til og arrangere kurs, etterutdanning og vidareutdanning innan høvesvis barnehage og grunnskule/vaksenopplæring. Gruppa skal på oppdrag eller etter avtale med styringsgruppa også stå

for gjennomføring av andre kvalitetsutviklingstiltak og kome med innspel på nye tiltak. Kulturskulegruppa har ansvar for å kartlegge behov, ta initiativ til og arrangere kurs innan kulturskulesektoren.

Av kommuneinternt notat til kontrollutvalet i Stord kommune går det fram at tillitsvalde ikkje har rett til å delta i FOS - arbeidstakarane medverkar gjennom kommunalsjefen og rådmannen sine månadlege møte, samt gjennom personalsjefen sine årlege drøftingsmøter.

1.2.2 Planverk for FOS

Det kjem fram av Sak 5/20 i kontrollutvalsmøtet 11.03.2020 at det per dags dato ikkje er nokon skriftleg samarbeidsavtale mellom kommunane i samarbeidet.

Det er utarbeida retningslinjer for FOS. Her kjem det fram at føremålet er å samarbeide om oppgåver som blir løyst betre regionalt enn lokalt. Samarbeidet skal bidra til å styrkje kommunen sin kompetanse og kapasitet. Retningslinjene gir vidare strategiar for samarbeidet, som til dømes bruk av kunnskapsbasert viten i utviklingsarbeidet. Retningslinjene gir også informasjon om dei ulike gruppene og møtefrekvensen i desse, rutinar for eventuell utmelding av samarbeidet og FOS sine eksterne samarbeidspartnarar.

Dagleg leiar skal etter retningslinjene utarbeide årsmelding for kvart skuleår for verksemda i FOS. Vidare skal det basert på strategi utarbeidast ein handlingsplan for FOS som skal vedtakast av styringsgruppa og vere retningsgivande for arbeidet i FOS. Gjeldande handlingsplan identifiserer inkludering, samskaping og medverknad som hovudsatsing i perioden 2019-2022. Handlingsplanen omhandlar også tiltak som skal setjast i verk i planperioden.

1.3 Forslag til tilnærming

Vi foreslår at forvaltningsrevisjonen fokuserer på to hovudtema:

✓ *Rammene som FOS opererer under*

Det er viktig at samarbeidet i FOS blir regulert av klare rammer. Her vil vi sjå på kva rammer FOS opererer under, kva føringar deltakarkommunane legg for FOS si verksemd og i kva grad FOS etterlev rammer og føringar.

✓ *Erfaringane med og resultatata til FOS*

Her vil vi rette blikket mot resultatata til FOS omkring deira kjerneoppgåver knytt til kurs og kompetanseheving. Samstundes vil vi ha eit brukarperspektiv, og sjå på erfaringane som barnehagane, skulane og kommunalt tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane har med FOS, og kurs- og kompetansehevingstilbodet dei tilbyr. Her vil vi mellom anna sende ut eit spørreskjema til barnehagane, skulane og kommunalt tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane for å kartleggje deira erfaringar med FOS.

2. Føremål, problemstillinger og revisjonskriterier

2.1 Føremål

Føremålet med forvaltningsrevisjonen er todelt:

- ✓ Kartlegge under kva rammer FOS opererer
- ✓ Kartlegge og vurdere erfaringane med og resultatata til FOS

Forvaltningsrevisjonen vil vere forbetningsorientert, og vil ha som føremål å gi tilrådingar om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekkjer forbetningsområde.

2.2 Problemstillinger

På bakgrunn av føremålet blir fylgjande problemstillingar føreslegne:

1. I kva rammer opererer FOS?

- a. *Korleis er FOS organisert?*
- b. *Kva mål og strategi har FOS?*
- c. *Kva slags budsjett og rekneskap har FOS?*
- d. *Korleis er den økonomiske situasjonen for FOS?*
- e. *Korleis rapporterar FOS til deltakarkommunane?*
- f. *Kva slags informasjon går frå FOS til kommunane?*
- g. *Kva vedtekter har FOS?*
- h. *Kva eigarskapsførignar og eigarskapsstrategiar har deltakarkommunane for FOS?*
- i. *Kva kjørereglar er etablert knytt til bruk av kommunale midlar i FOS?*
- j. *Kva rammar og føringar er etablert for bruk av kommunale ressursar inn i FOS?*
- k. *Kva har vore sentrale aktivitetar i FOS i 2019?*
- l. *Korleis medverkar kommunalt tilsette innan oppvekstområdet i FOS?*

2. Kva er oppnådde resultat og erfaringar med FOS?

- a. *Korleis opplev barnehagane og skulane at kurs- og kompetansehevingstilbodet frå FOS fungerer?*
- b. *I kva grad opplever barnehagane og skulane å få det kurs- og kompetansehevingstilbodet som dei har behov for?*
- c. *Korleis opplever kommunalt tilsette innan oppvekstområdet at deira medverknadsrett blir tatt i vare i FOS?*
- d. *I kva grad blir mål og strategiar etterlevd?*

Denne lista med underproblemstillingar er ikkje utfyllende, dette er punkt som vi vil gå inn på i kartlegginga. Kartlegginga kan jamvel vise at andre punkt og tema er sentrale – desse vil og bli skildra og handsama i rapporten.

2.3 Revisjonskriterier

Til problemstillingane stiller vi opp revisjonskriterier. Revisjonskriteria er dei krav og normer som tilstand og/eller praksis i kommunen målast mot og desse må vere aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Sentrale kjelder til å utleie revisjonskriterium vil vere:

- ✓ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- ✓ Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- ✓ Kommunen og FOS sine system og rutinar for internkontroll
- ✓ God praksis for internkontroll. Vi vil her byggje på KS sin veileder, "Rådmannens internkontroll, 2013".
- ✓ Hovudavtale og hovudtariffavtale

3. Tilnærming

3.1 Metode

For å svare på problemstillingane vil vi samle inn data ved bruk av følgjande teknikkar:

- ✓ Dokumentanalyse
- ✓ Intervju
- ✓ Spørjeundersøking

Vi vil innhente og gjennomgå dokumentasjon frå FOS og kommunane som kan gje informasjon om problemstillingane. Problemstilling 1 vil vere ei kartlegging av rammene som FOS opererer under. Her vil vi mellom anna samle inn informasjon som FOS sine mål, strategi og vedtekter. I tillegg vil vi samle inn informasjon frå kommunane som blant anna retningslinjer, eigarskapsføringar og eigarskapsstrategiar for FOS. I problemstilling vil vi kartleggje resultat og erfaringar med selskapet. Her vil vi blant anna samle inn FOS sine årsmeldingar og eventuelle interne vurderingar av etterleving av mål og strategiar.

Vi vil gjennomføre intervju med relevante informantar. Føremålet med intervju er å få utfyllande informasjon om rammene som FOS opererer under og resultat og erfaringar med FOS. Det vil vere hensiktsmessig å ha intervju med dagleg leiar FOS, representantar frå styringsgruppa i FOS, leiarane i barnehagegruppa og grunnskulegruppa samt ein tillitsvaldrepresentant innan oppvekstområdet i ein av kommunane. Sett i lys av dagens Coronasituasjon og råd frå helsemyndighetene om reising og sosial kontakt, legg vi opp til å gjennomføre intervju over telefon eller Skype/Microsoft teams.

Føremålet med intervju er å få utfyllande informasjon og forklaring til dokumentasjonen. Ved gjennomføring av intervju vert det utarbeid intervjuguidar. Frå kvart intervju skriv vi referat som vi sender til kvar enkelt respondent til verifisering. Informasjonen som samlast inn frå dokumentasjon og intervju vil bli gjennomgått og analysert opp mot revisjonskriteria. Dette vil nyttast for å gi svar på problemstillingane i forvaltningsrevisjonen.

Vi vil nytte spørjeskjema for å kartleggje kva erfaringar kommunane sine tilsette innan oppvekstområdet, og særleg innan barnehage og skule, har med FOS. Då vil det særleg relevant om å sjå på korleis dei opplev at kurs- og kompetansehevingstilbodet frå FOS fungerer og om dei opplever å få det kurs- og kompetansehevingstilbodet som dei har behov for. Vidare vil det vere nyttig å spørje om korleis dei opplever at medverknadsretten i FOS blir tatt i vare.

Det vil utarbeidast ein skriftleg sluttrapport som reiegjer for undersøkinga, funn og tilrådingar. Utkast til rapport vil sendast på høyring til relevante aktørar før det utarbeidast ein endeleg sluttrapport. Sluttrapportering til kontrollutvalet vil skje ved framstilling av ein revisjonsrapport. Det vil vere ein raud tråd gjennom rapporten, og rapporten vil vere kvalitetssikra og etterprøvbar.

3.2 Aktivitets- og framdriftsplan

Figuren under viser forslag til aktivitets- og framdriftsplan:

	Mars			April				Mai					Juni				Juli			August				September									
Faser + aktiviteter	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
1 Forberede																																	
1.1 Forundersøkelse																																	
1.2 Etablere prosjektplan																																	
1.3 Godkjenning prosjektplan																																	
2 Starte opp																																	
2.1 Sende oppstartsbrev																																	
2.2 Oppstartsmøte																																	
2.3 Revisjonskriterier																																	
2.4 Dokumentliste																																	
2.5 Intervjuplan																																	
3 Gjennomføre																																	
3.1 Dokumentanalyse																																	
3.2 Intervjuguide																																	
3.3 Intervjuer																																	
3.4 Analyse																																	
3.5 Kvalitetssikring																																	
3.6 Rapportutkast																																	
4 Rapport																																	
4.1 Ferdigstille rapportutkast																																	
4.2 Høring rapportutkast (2x2 u.)																																	
4.3 Oversending av rapport																																	
4.4 Samlet presentasjon KU																																	

Framdriftsplanen er forsiktig, og tar forbehold med at det kan ta tid for å få prosjektplanen vedtatt i kontrollutvala. Skulle prosjektplanen bli vedtatt tidlegare enn angitt i denne planen, vil gjennomføringa starte opp tidlegare enn skissert her. Om prosjektplanen blir vedtatt seinare enn angitt her, kan det vere behov for å utsette leveringa av rapporten. Ein meir presis framdriftsplan kan tilretteleggjast når prosjektplanen er godkjent i Kontrollutvala.

3.3 Prosjektteam

KPMG sitt team i forvaltningsrevisjonen består av fylgjande:

- ✓ Oppdragsansvarleg: Ole W. Fundingsrud
- ✓ Mathias Johannessen
- ✓ Bjørg Rabbe Sandven
- ✓ Magnus Heggen

4. Planlegging, gjennomføring og honorar

Det vert lagt opp til gjennomføring av prosjektet innafør ei ramme på 300 000 ,- . Honoraret vert å dele på dei involverte kommunane. Dersom alle deltakarkommunane deltek, vil det gje ein kostnad på NOK 50.000 pr kommune.

Honoraret dekkjer planlegging, gjennomføring og rapportering, samt ein samla presentasjon av rapporten for kontrollutvala. Ynskjer kontrollutvala at rapporten blir presentert kvar for seg vil det tilkomme tilleggshonorar for reisekostnadar og medgått tid.

Kontakt oss

Ole Willy Fundingsrud

Direktør

T +47 40 63 96 92

E ole.willy.fundingsrud@kpmg.no

kpmg.no

© 2020 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavour to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

Kvinnherad kommune

Sekretariat for kontrollutvalet

Vår referanse 2020/133-4
Dato 06.05.2020

Kontrollutvalet i Stord kommune

Partsbrev - Felles forvaltningsrevisjon gjeldande forum for oppvekst

Her følgjer partsbrev frå kontrollutvalet i Kvinnherad sitt møte 27.04.2020, PS 9/20

Med helsing

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Kjartan Haugsnes
seniorrådgjevar

Brevet er elektronisk godkjent og har difor ingen handskriven underskrift

Kopi til:
Kvinnherad kommune
Ordførar
Kommunedirektør
Utvalseiar
Deloitte AS

Kvinnherad kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
 Saksframlegg

Saknr: 2020/133-1
Saksbehandlar: Kjartan Haugsnes

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Kvinnherad kommune	9/20	27.04.2020

Felles forvaltningsrevisjon gjeldande forum for oppvekst

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalet i Kvinnherad kommune vil delta i forvaltningsrevisjon av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)
2. Kontrollutvalet i Kvinnherad kommune godkjenner ein andel på kr. 59.500 basert på kostnadsdeling blant 6 kommunar, der fastpris utgjør halvparten og innbyggartal halvparten av samla kostnader. I tillegg kan det bli kommunevise utgifter til møte og presentasjon av rapporten.
3. Kontrollutvalet tar utgangspunkt i prosjektplanen frå KPMG, og har elles slike innspel til problemstillingar som bør undersøkast.....

Saksprotokoll i 27.04.2020 - Kontrollutvalet i Kvinnherad kommune
Handsaming i møte

Sekretariatet orienterte og svara på spørsmål.

Etter sams drøfting i utvalet vart punkt tre stroke frå innstillinga.

Forslag til vedtak i to punkt vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Kontrollutvalet i Kvinnherad kommune vil delta i forvaltningsrevisjon av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)
2. Kontrollutvalet i Kvinnherad kommune godkjenner ein andel på kr. 59.500 basert på kostnadsdeling blant 6 kommunar, der fastpris utgjør halvparten og innbyggartal halvparten av samla kostnader. I tillegg kan det bli kommunevise utgifter til møte og presentasjon av rapporten.

Samandrag

Kontrollutvalet i Kvinnherad kommune ved sekretariatet mottok 18.03.2020 henvending frå kontrollutvalet i Stord kommune med spørsmål om Kvinnherad kommune vil delta i ein felles forvaltningsrevisjon av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Kjartan Haugsnes
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet i Stord kommune ynskjer kunnskap om Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS), irekna deira funksjonar og oppgåver. Kontrollutvalet har i den anledning bedt KPMG om å lage ein prosjektplan for forvaltningsrevisjon av FOS. Kontrollutvalet vil invitere Bømlø, Etne, Fitjar, Kvinnherad og Sveio ved kontrollutvala til å ta del i ein sams forvaltningsrevisjon knytt til FOS.

Kontrollutvalet i Stord kommune gjorde slikt vedtak i møte 11.03.2020, PS 5/20:

1. *Kontrollutvalet gjev fullmakt til KPMG, i samarbeid med sekretariatet, å laga utkast til prosjektplan for forvaltningsrevisjon om Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)*
2. *Dei samarbeidande kommunane sine kontrollutval - Bømlø, Etne, Kvinnherad, Sveio og Fitjar - vert førespurt om dei ønskjer å vera med på ein slik forvaltningsrevisjon. Dei vil få tilsendt motteken informasjon frå Stord kommune om FOS.*
3. *Evt. innspel frå dei andre kommunane sine kontrollutval om føremål og problemstillingar, vert oversendt sekretariatet.*
4. *Utkast til prosjektplan vert oversendt kontrollutvalet i Stord kommune sine medlemar, med mulighet for å koma med innspel.*
5. *Kontrollutvalsleiaren i Stord kommune, i samråd med sekretariatet, får fullmakt til evt. å bestilla forvaltningsrevisjonen før neste møte.*
6. *Om det vert funne føremålstenleg å føreta bestilling i kontrollutvalet sitt neste møte, 14.05.20., så vert det gjort.*

Partsbrevet ligg som vedlegg til denne saka.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet jf. Kommuneleva § 23 – 2 bokstav d.

Vurderingar og verknader

Til dette møtet i kontrollutvalet i Kvinnherad kommune føreligg forslag til prosjektplan frå KPMG som er revisor i Stord kommune. Her kan ein lese i kapittel 1-3 følgjande:

Vi foreslår at forvaltningsrevisjonen fokuserer på to hovudtema:

✓ Rammene som FOS opererer under Det er viktig at samarbeidet i FOS blir regulert av klare rammer. Her vil vi sjå på kva rammer FOS opererer under, kva føringar deltakarkommunane legg for FOS si verksemd og i kva grad FOS etterlev rammer og føringar.

✓ Erfaringane med og resultatata til FOS Her vil vi rette blikket mot resultatata til FOS omkring deira kjerneoppgåver knytt til kurs og kompetanseheving. Samstundes vil vi ha eit brukarperspektiv, og sjå på erfaringane som barnehagane, skulane og kommunalt tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane har med FOS, og kurs- og kompetansehevingstilbodet dei tilbyr. Her vil vi mellom anna sende ut eit spørjeskjema til barnehagane, skulane og kommunalt tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane for å kartleggje deira erfaringar med FOS.

Det gjer forvaltningsrevisjonen slikt føremål:

✓ Kartleggje under kva rammer FOS opererer

✓ Kartleggje og vurdere erfaringane med og resultatata til FOS Forvaltningsrevisjonen vil vere forbetningsorientert, og vil ha som føremål å gi tilrådingar om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekkjer forbetningsområde.

Vidare skriver KPMG slik når det gjeld kostnader i prosjektet.

Det vert lagt opp til gjennomføring av prosjektet innfor ei ramme på 300 000,-. Honoraret vert å dele på dei involverte kommunane. Dei to sekretariata som arbeider i desse seks kommunane er kome fram til ein fordelingsnøkkel gjeldande kostnadene. Ein har her tatt utgangspunkt i ei fordeling med halvparten fastpris og halvparten etter folketal. Dette gjev ei slik fordeling:

Innbyggjarar	Pr. 31/12-19	Likt pr. kom.	Grunnsum	Innbyggjarar	Totalt
Formel	6		0,5	0,5	
Etne	4062	50000	25000	10 726	35 726
Sveio	5766	50000	25000	15 226	40 226
Bømlo	11957	50000	25000	31 574	56 574
Stord	18759	50000	25000	49 536	74 536
Fitjar	3189	50000	25000	8 421	33 421
Kvinnherad	13071	50000	25000	34 516	59 516
Innb. Tot.	56804	300000	150000	150000	300000

Honoraret dekkjer planlegging, gjennomføring og rapportering, samt ein samla presentasjon av rapporten for kontrollutvala. Ynskjer kontrollutvala at rapporten blir presentert kvar for seg vil det tilkomme tilleggshonorar for reisekostnadar og medgått tid.

Konklusjon

Sekretariatet vil rå til at kontrollutvalet i Kvinnherad kommune deltek i forvaltningsrevisjon av FOS. Gjennom det arbeidet som er gjennomført i kontrollutvalet i Stord kommune og det ein kan lese ut av vedlagt dokumentasjon og forslag til prosjektplan frå KPMG at det kan vere nyttig med ein forvaltningsrevisjon av FOS.

Vert alle kommunane solidarisk med Stord kommune i prosjektet er ca. 59 000 kroner rimeleg for ein revisjon for Kvinnherad kommune.

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2020/148-1
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	14/20	18.05.2020

Årsmelding 2019 for Stord kontrollutval

Forslag til innstilling

Kommunestyret godkjenner årsmelding 2019 for kontrollutvalet i Stord kommune.

Samandrag

Gjennom at kontrollutvalet legg fram årsmelding for føregående år, vert delar av den pålagde rapporteringa frå utvalet til kommunestyret ivareteke.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Årsmelding 2019 for Stord kontrollutval

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Sekretariatet har laga forslag til årsmelding for kontrollutvalet i Stord kommune for 2019. Årsmeldinga skal gje oversikt over kva kontrollutvalet har arbeidd med i året som gjekk.

Vedtakskompetanse

Det er kommunestyret som har vedtakskompetanse i saker som vert rapportert frå kontrollutvalet, jf. kommunelova § 23-5 der det står dette:

«Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget.»

Vurderingar og verknader

Føremålet med årsmeldinga skal vera å melda attende til kommunestyret, som er kontrollutvalet sin oppdragsgjevar, resultatene av utvalet sitt arbeid. Årsmeldinga peikar både på handsaming av saker som er slutført frå kontrollutvalet si side og på kva som må følgjast opp vidare framover.

Årsmeldinga frå kontrollutvalet må reknast som ein del av den pålagde rapporteringa frå utvalet. Sekretariatet meiner difor at det vil vera naturleg at kommunestyret godkjenner årsmeldinga i eiga sak, slik det og har vore gjort i fleire år.

Konklusjon

På bakgrunn av dette vert det tilrådd at utvalet legg fram årsmelding for kontrollutvalet for 2019 til godkjenning i kommunestyret.

ÅRSMELDING 2019

FOR KONTROLLUTVALET

I

STORD KOMMUNE

Foto: Hogne Haktorson

1 **Føremål og oppgaver for kontrollutvalet**

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverke til at det vert allmenn tillit til at kommunen sine oppgaver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter. I «Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar» finn ein i kap. 3 «Alminnelige regler om kontrollutvalgets ansvar og oppgaver». I § 4 står det mellom anna:

«Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.»

2 **Samansetjing av kontrollutvalet**

Kontrollutvalet for perioden 2015 – 2019 var slik samansett:

Fredrik Litleskare (H)	leiar
Peggy Husevik Bærøy (V)	Nestleiar
Odd Ståle Larsen (Frp)	medlem
Anna Herborg Førland (Ap)	medlem
Tarjei Haga (Ap)	medlem

For valperioden 2019 – 2023 er desse valt:

Fredrik Litleskare (H)	leiar, og kommunestyremedlem
Stian Djuvslund (FrP)	Nestleiar
Rigmor Svanberg (FrP)	medlem
Astrid-Cecilie F. Aleksandersen (Ap)	medlem
Tore Jubskås (Sp)	medlem

Minst ein av dei valde skal og ha sete i kommunestyret. Fredrik Litleskare har vore kommunestyremedlem i begge valperiodane.

3 **Om verksemda til kontrollutvalet i 2019**

- Kontrollutvalet i Stord kommune hadde 5 møter i 2018 og handsama 65 saker.
- Ordførar har møterett i kontrollutvalet.
- Rådmann og andre tilsette i kommunen har møtt når dei har vorte innkalla.
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjonen det vart bede om.

4 Sekretariatsordninga

I kommunelova § 77 pkt.10 står det at kommunestyret skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalet. Sekretærfunksjonen kan ikkje leggest til kommunen sin administrasjon.

Utdrag frå § 20 i Forskrift om kontrollutvalg - «Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretærbistand som til enhver tid tilfredstiller utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og et utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens administrasjon.»

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune utfører sekretariatstenesta for kontrollutvalet i Stord kommune. Hogne Haktorson har vore sekretær på møta.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er også sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane: Kvinnherad, Bømlo, Fitjar, Tysnes, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Odda, Voss, Fusa, Øygarden, Sund, Samnanger, Vaksdal og Askøy. Dessutan for kontrollutvalet til Bergen kirkelige fellesråd.

I 2015 vedtok kommunestyret å lysa sekretariatstenester for kontrollutvalet ut på anbod. Etter anbodskonkurranse gjorde kommunestyret slikt vedtak i møte 24.11.16 (sak PS 86/16):

«Hordaland fylkeskommune vert vald til leverandør av sekretariatsteneste for kontrollutvalet i perioden 01.01.2017 til 30.07.2020, med opsjon på ytterlegare 2 år».

5 Revisjonstenesta og revisjonsordninga

Revisjonstenesta.

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er å jour og føregår i samsvar med forskrift og vedtak.

Stord kommune har nytta kjøp av revisjonstenester som revisjonsordning frå 01.01.2006. Revisjonsordninga vart vurdert av kontrollutvalet og kommunestyret hausten 2016, og kommunen valde å halda fram med denne revisjonsordninga.

Kontrollutvalet har handtert konkurranse om revisjonstenester for perioden 01.07.2017 til 30.06.2021. Utvalet innstilte på KPMG, og kommunestyret engasjerte KPMG for noverande avtaleperiode.

KPMG har lagt fram revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapportar og annan informasjon om revisjonen sitt arbeid.

På grunnlag av revisjonen sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har utvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til dagleg er det den valde revisor som utfører tilsynet og kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredstillande utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vore godt med dei aktuelle aktørane. Ansvarleg revisor har vore partner i KPMG Willy Hauge. I tråd med regelverket er eigenvurdering for at KPMG er uavhengig i høve til Stord kommune, lagt fram for kontrollutvalet.

6 **Arbeid med forvaltningsrevisjon. Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020**

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 10 om Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon lyd slik:

*”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegera til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.
Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderingar, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorar og virksomheter.”*

Gjeldande plan for forvaltningsrevisjon vart utarbeida av Deloitte AS, på bestilling frå kontrollutvalet. Etter at planprosessen var ferdig, laga kontrollutvalet innstilling til kommunestyret på plan for forvaltningsrevisjon for 2016 – 2020. Planen vart vedteken i kommunestyremøte 24.11.2016 (Sak PS 84/16).

På kontrollutvalet sitt møte 11.12.2019 bestilte utvalet oppstart av nytt planarbeid, og ba KPMG gjennomføra risiko- og vesentlegvurderingar i Stord kommune, samt utarbeida forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024.

6.1 **Gjennomføring av prosjekt innan forvaltningsrevisjon**

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal nytta for å sikre at kommunen på best mogleg måte tek omsyn til innbyggjarane sine behov og rettar. Forvaltningsrevisjon er ein av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet. I forskrift for kontrollutval står det at «Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.»

Pkt. 6.2 og 6.3 gjeld nye forvaltningsrevisjonar.

Pkt. 6.4 og 6.5 gjeld oppfølging av tidlegare leverte forvaltningsrevisjonar.

6.2 **Forvaltningsrevisjon innan tenestetilbodet som gjeld rus og psykiatri.**

Kontrollutvalet bestilte hausten 2018 **Forvaltningsrevisjon innan tenestetilbodet som gjeld rus og psykiatri overfor aldersgruppa 13 – 30 år.**

Rapport etter forvaltningsrevisjonen vart handsama av kontrollutvalet 14.05.19, som innstilte overfor kommunestyret.

I kommunestyremøte 20.06.2019, sak PS 25/19, fatta kommunestyret slik vedtak

1. På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan «Psykisk helsearbeid og rusomsorg» ber kommunestyret rådmannen syta for at
2. Kommunen føretar ei evaluering på om overbygg for psykisk helsearbeid gjeldande for heile kommunen er tilfredsstillande
3. Kommunen gjennomfører brukarundersøkingar jamnare for å få nyttig styringsinformasjon om tenestetilbodet
4. Kommunen implementerer BTI-modellen (betre tverrfagleg innsats) på tvers av tenesteområde og einingar, som kan bidra til å styrke koordineringa og informasjonsflyten mellom tenestene og skape rutinar og system for samarbeidet med fastlegane
5. Kommunen i samarbeid med Helse Fonna HF sørgjer for at det blir utarbeida system for kommunikasjon omkring ikkje-innlagde pasientar med eit tenestetilbod ved distriktpsikiatrisk senter

6. Kommunenn i samarbeid med Helse Fonna HF sørger for at avtalane om inn- og utskrivning blir praktisert
7. Kommunen utarbeider ei koordinatorhandbok eller andre typar instruksjonsdokument som kan gi koordinatorane støtte i arbeidet med utforming av IP (individuell plan) og i rolla som koordinator
8. Det vert laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 15.10.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.
9. Handlingsplanen vert lagt fram for politisk behandling i RHO.

RHO - Komité for rehabilitering, helse og omsorg hadde saka oppe 26.09.2019. Det ligg føre handlingsplan med oppfølgingspunkt både for 2019 og utover i 2020. Det vil bli etterspurt status på oppfølginga hausten 2020, som vil bli informert om i årsmeldinga for 2020.

6.3 **Forvaltningsrevisjon om plan- og byggesakshandsaming**

Kontrollutvalet tok 24.09.19 initiativ til **Forvaltningsrevisjon om plan- og byggesakshandsaming** i sak PS 45/19.

KPMG utarbeidde så prosjektplan, med slik **føremål**:

Føremålet med forvaltningsrevisjonen er å vurdere om Stord kommune har ei styring og internkontroll med byggesak som er hensiktsmessig og tilstrekkeleg for å ivareta krava som gjeld for byggesaker. I tråd med signal frå kontrollutvalet fokuserer vi på byggesak i denne forvaltningsrevisjonen. Forvaltningsrevisjonen vil vere forbetningsorientert, og vil ha som føremål å gi tilrådingar om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekkjer forbetningsområde.

Basert på føremålet vart det sett opp slike **problemstillingar**:

1. Kva system for internkontroll er etablert for plan- og byggesak?
2. I kva grad er kommunen si etterleving av internkontrollen tilstrekkeleg for å sikre oppfølginga av krava for byggesak?
3. For eit utval av byggesaker; i kva grad etterlevast krava til sakshandsaming i plan- og bygningsloven?

Rapporten vert levert i 2020

Kontrollutvalet vil informera om oppfølgingsarbeidet i årsmelding for 2020.

6.4 **Forvaltningsrevisjon av prosjektstyring og oppfølging av investeringar.**

Kontrollutvalet bestilte 04.04.17. **Forvaltningsrevisjon av prosjektstyring og oppfølging av investeringar.**

Det var førre revisor, Deloitte, som gjennomførte prosjektet. Av ulike årsaker var det noko forseinking undervegs, men utvalet handsama forvaltningsrevisjonsrapporten 15.05.18 i sak PS 27/18, der det vart gjeven slik innstilling:

1. *Kommunestyret ber rådmannen syta for å følgja opp dei 11 tilrådingane inkl. underpunkt, slik dei står oppført i forvaltningsrevisjonsrapport om prosjektstyring og oppfølging av investeringar, kapittel 6 om konklusjon og tilrådingar.*
2. *Kommunestyret ber og om at rådmannen lagar ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 1.10.2018, som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*

Kommunestyret hadde saka oppe 24.05.18 som sak PS 21/18. og kommunestyret vedtok samrøystes innstillinga frå kontrollutvalet.

Handlingsplan frå rådmannen vart handsama av kontrollutvalet 29.10.18 i sak PS 50/18, og oppfølgingspunkta vart vidare følgt opp i kontrollutvalsmøte 14.05.19 i sak PS 25/19, der det vart fatta slik vedtak:

1. *Kontrollutvalet takkar kommuneadministrasjonen for mykje godt arbeid med å følgja opp tilrådingane i samband med forvaltningsrevisjon av prosjektstyring og oppfølging av investeringsprosjekt.*
2. *Utvalet er nøgd med tilbakemeldinga og seier seg ferdig med saka.*

Med det er denne forvaltningsrevisjonen avslutta.

6.5 Forvaltningsrevisjon av offentlege anskaffingar og kontraktsoppfølging.

Kontrollutvalet handsama **Forvaltningsrevisjon av offentlege anskaffingar og kontraktsoppfølging** 29.10.18 i sak PS 51/18, og gav slik innstilling:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan «Offentlege anskaffingar og kontraktsoppfølging» ber kommunestyret rådmannen syta for:

1. At kommunen må sikre bruk av anskaffingsprotokoller kor dette er eit lovkrav, og desse må gje utfyllande informasjon i samsvar med anskaffingsregelverket, herunder
 - a. Kommunen må betre dokumentasjon rundt anskaffingar.
 - b. Kommunen må sikra at ein ved val av leverandør gjev ei tilstrekkeleg grunngjeving til alle som deltek i konkurransen. Grunngjevinga må innehalde ei konkret vurdering som gjer leverandørane i stand til, på objektivt grunnlag, å forstå kva forhold det er som har gjort at oppdragsgjevar har bedømt det valte tilbod som best ut frå tildelingskriteria.
2. At einingane set i system vurdering av å nytte innkjøpskoordinatoren og innkjøpskonsulenten for å kvalitetssikre det rettslege aspektet i anskaffingsprosessane.
3. At kommunen bør sørge for at det er tydeleg overfor prosjektleiarane kva prosedyrar som skal brukast i kontraktsoppfølgingsarbeidet.
4. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 15.3.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Kommunestyret hadde saka oppe 18.12.18 som sak PS 62/18, og kommunestyret vedtok samrøystes innstillinga frå kontrollutvalet.

Handlingsplanen var oppe i kontrollutvalet sitt møte 10.04.19 i sak PS 16/19, medan ny oppfølging var oppe i utvalet 24.09.19, der det vart fatta slik vedtak:

«Kontrollutvalet takkar kommuneadministrasjonen for oppfølging i etterkant av forvaltningsrevisjonsrapport om offentlege anskaffingar og kontraktsoppfølging, seier seg nøgd med oppfølgingsarbeidet, og har forventningar om at handboka vert nytta aktivt ifm. prosjekt.»

Med det er denne forvaltningsrevisjonen også avslutta.

7 **Arbeid med selskapskontroll.** **Plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020**

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 13 Selskapskontroll lyd slik:

"Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll."

Gjeldande plan for selskapskontroll vart utarbeida av Deloitte AS, på bestilling frå kontrollutvalet. Etter at planprosessen var ferdig, laga kontrollutvalet innstilling til kommunestyret på plan for selskapskontroll for 2016 – 2020. Planen vart vedteken i kommunestyremøte 24.11.2016 (Sak PS 85/16).

På kontrollutvalet sitt møte 11.12.2019 bestilte utvalet oppstart av nytt planarbeid, og ba KPMG gjennomføra risiko- og vesentlegvurderingar i Stord kommune, som igjen skal munna ut i to nye planar.

Basert på ny kommunelov av 2018, vil strukturen på dei nye planane bli litt endra:

- Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024, skal både innehalda forvaltningsrevisjon av verksemd i Stord kommune (som no) og forvaltningsrevisjon i selskap der kommunen har eigarskap (har før vore del av plan for selskapskontroll).
- Plan for eigarskapskontroll 2020-2024 har fokus på kommunen si utøving av eigarskap i selskap (har før vore del av plan for selskapskontroll).
- Omgrepet selskapskontroll utgår frå lovverket.

7.1 **Prosjekt innan selskapskontroll.**

Det vart gjennomført **Selskapskontroll av Podlen Verkstad AS** i 2019, og kontrollutvalet vedtok slik innstilling i møte 11.12.19, sak PS 60/19:

«På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Podlen verkstad AS ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. *Utarbeida eigarskapsmeldinga etter KS sin oppdaterte rettleiar for selskapsleiing "Anbefalingar om eigarstyring, selskapsleiing og kontroll" framfor "KS Eierforum – 19 råd om eigarskap og selskapsleiing".*
2. *Sikra at styret sin kompetanse er tilpassa verksemda, og sikre at styret jevnlig vurderer eigen kompetanse.*
3. *Laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.05.2019 som visar kva tiltak kommunen skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Podlen verkstad AS ber kommunestyret selskapet syta for at:

1. *Generalforsamlinga vedtektsfestar at Podlen Verkstad skal ha ein valkomité.*
2. *Styret til Podlen Verkstad etablerer faste rutinar for å handtere habilitetskonfliktar.*
3. *Podlen verkstad bør etablere overordna mål for verksemda på alle område, inkludert HMS.*
4. *Å gjera risikovurderingar opp mot alle mål, irekna på personvernområdet. Alle risikovurderingar bør samanstillast i ROS-analysen.*

5. *Podlen verkstad etablerer eit digitalt, logisk oppbygd internkontroll- og HMS-system.*
6. *Podlen verkstad bearbeidar protokollen og personvernerklæringa.*
7. *Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.05.2019 som visar kva tiltak selskapet skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»*

Rapporten vart handsama av kommunestyret i 2020, og det er tenkt å orientera om oppfølging av vedtaket i årsmeldinga for 2020.

8 Arbeid med rekneskapsrevisjon. Den økonomiske situasjonen i Stord kommune.

Rekneskap for Stord hamnestell for 2018:

Rådmann, økonomisjef og einingsleiar var tilstades, og svara på spørsmål frå kontrollutvalet, då årsrekneskapen vart handsama i møte 14.05.19. som sak PS 28/19.

Rekneskapen for 2018 synte driftsinntekter på kr. 16.428.806 og eit rekneskapsmessig driftsresultat på kr. 6.202.111. Det gjev eit driftsresultat på 37,75 % (Sett opp mot sum driftsinntekter).

Følgjande uttale vart fatta:

1. *Kontrollutvalet støttar seg til KPMG sin uttale om den økonomiske situasjonen for Stord hamnestell for året 2018, og har ikkje øvrige merknader til denne enn dei som er omtalt i saksframlegget.*
2. *Uttalen vert send kommunestyret via formannskapet*

Årsrekneskap for Stord kommune for 2018:

Kontrollutvalet handsama i møte 14.05.2019, i sak PS 29/19, årsrekneskapen i Stord kommune for 2018. Rådmann Magnus Mjør og økonomisjef Hege Etterlid orienterte i saka og svara på spørsmål frå kontrollutvalet. Det vart mellom anna gjeve slik uttale til rekneskapen:

Av rekneskapen for 2018 har kontrollutvalet merka seg at netto driftsrekneskap er positivt med kr. 2.038.079, dvs. netto resultatgrad på 0,14 % (Sett opp mot sum driftsinntekter).

Gjennomsnitt for alle kommunane i Noreg (utanom Oslo) ligg ifølgje opplysningar frå SSB på nettoresultatgrad på 2,5 % i 2018. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) tilrår at ein over tid bør ha netto resultatgrad på 1,75 % for å ha ei forsvarleg økonomisk drift.

Kontrollutvalet hadde bl.a. dette med i oppsummering i sin uttale:

- Totalt sett har Stord kommune ei særstort lånegjeld og eit disposisjonsfond monaleg under tilrådingar frå Riksrevisjonen.
- Netto driftsresultat er også langt under tilrådinga frå Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU).

9 Skatteoppkrevjarfunksjonen

Kontrollutvalet handsama årsrapport for 2018 og kontrollrapport vedkomande skatteoppkrevjarfunksjonen i Stord kommune i sitt møte 25.02.19. som sak PS 8/19.

Kontrollutvalet gav slik uttale:

1. *Kontrollutvalet merkar seg at Skatteetaten konkluderer med at Stord kommune har ein skatteoppkrevjarfunksjon som i det alt vesentlege vert utført på ein tilfredstillande måte.*
2. *Årsrapport frå skatteoppkrevjaren i Stord kommune og kontrollrapport frå Skatteetaten for 2018 og rapport etter stadleg kontroll vert teke til orientering og oversendt kommunestyret til orientering.*

Kontrollutvalet bad samstundes om ei orientering frå skatteoppkrevjaren i påfølgjande møte om arbeidsgjevarkontrollen, auke i uteståande krav og selskapsskatten. Det vart gjeve ei god orientering i utvalsmøtet 10.04.19, sak PS 14/19.

10 Tilsyn.

Det er fleire eksterne instansar som har tilsyn med kommunane. I 2019 har kontrollutvalet blitt førelagt dokument som gjeld slike tilsyn med Stord kommune:

- Kystverket vest - Orientering om tilsyn med Leirvik hamn hausten 2018
- Statens vegvesen – Tilsyn i høve vilkårsparkeering, Stord kommune
- Arkivverket - tilsyn med Stord kommune – fokus på arkivorganisering og elektronisk arkivdanning, mellom anna arkivplan, journalføring og fagsystem.

Det har truleg vore utført andre tilsyn også, bl.a frå Fylkesmannen i Vestland.

Dessutan har utvalet dette året sett på rapport etter nokre kommunale tilsyn:

- Tilsynsrapport Stord sjukeheim oktober 2018
- Tilsynsrapport Rehabiliteringssenteret oktober 2018

11 Andre saker / orienteringssaker i kontrollutvalet i 2019 (Ikkje uttømande)

- Budsjettbrev 2019 frå Fylkesmannen i Vestland til Stord kommune
- Rekneskapsrapport for kontrollarbeidet i 2018
- Budsjettstode for kontrollutvalet sitt budsjett for 2019
- Forslag til budsjett for kontrollarbeidet i Stord kommune for 2020
- Årsmelding 2018 for kontrollutvalet
- Stord kommune sin praksis relatert til den såkalla «Tolgasaka» om psykisk utviklingshemma.
- Innspel til reglement for godtgjersle til folkevalde
- Melding om budsjettrevisjonar, tertialrapportar og Fylkesmannen sitt skriv om kommuneproposisjonen.
- Henvendingar frå innbyggjarar.
- Informasjon om revidert eigarskapsmelding.
- Evaluering av kontrollutvalsarbeidet 2015 – 2019, i siste møte i valperioden.
- Informasjon om evalueringsarbeidet i første møte i nytt utval.
- Andre oppstarts-saker for nytt utval, om td. rutinar i kontrollarbeidet, teieplikt mv.

12 Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

FKT er ein landsomfattande organisasjon som har som oppgåve å vera møte- og kompetanseplass for kontrollutvala og deira sekretariat. Kontrollutvalet i Stord kommune er medlem i FKT, og deltar vanlegvis på årleg fagkonferanse med årsmøte, i månadsskiftet mai / juni.

Nyheitsbrev frå FKT med aktuelle tema for kontrollutvalet sitt arbeid er og lagt fram som melding til kontrollutvalet. Det same gjeld vegleiarar som FKT utarbeidar, td. ny vegleiar om kontrollutvalet sitt «påse-ansvar» overfor rekneskapsrevisor.

13 Opplæring

Som del av revisjonsavtalen sin fastpris, skal revisor tilby lokale kurs etter bestilling frå kontrollutvalet. Såleis gjennomførte KPMG kurs om internkontroll i 2019.

Vidare har heile det nye utvalet påmeldt folkevaldopplæring for dei kommunale kontrollutvala i tidlegare Hordaland fylke, som Vestland fylkeskommune v/ sekretariat for kontrollutvalet arrangerte vinteren 2020.

Kontrollutvalet brukar og å delta på NKRF sin årlege kontrollutvalskonferanse på Gardermoen i månadsskiftet januar / februar.

14 Kontrollutvalet på Stord kommune si heimeside

Kontrollutvalet nyttar elektronisk innkalling til møter og utsending av saker. For å samordna kontrollutvalet si sakshandsaming med øvrige politiske møter, er det viktig å henta aktuelle dokument, og å kunna finna opplysningar lett tilgjengeleg på heimesida til kommunen.

Stord kommune har tilrettelagt og tilpassa heimeside på ein relativt god måte for kontrollutvalet sine saker.

Stord, 18.05.2020

Fredrik Litleskare
Kontrollutvalsleiar Stord kommune

Kontrollutvalet
c/o Sekretariat for kontrollutvalet
Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900, 5020 Bergen
telefon: 55 23 90 00
e-post: hogne.haktorson@hfk.no
e-post: roald.breistein@hfk.no
e-post: kjartan.haugnes@hfk.no
e-post: helge.inge.johansen@hfk.no
e-post: kontrollutvalet@hfk.no

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2019/130-6
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	15/20	18.05.2020

Gjennomgang av møteprotokollar i Stord kommune

Forslag til vedtak

Kontrollutvalet tar møteprotokollane til orientering.

Samandrag

Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske organ vert i all hovudsak sett på kontrollutvalet si saksliste til kvart møte. Møteprotokollane kan og lastast ned frå Stord kommune si heimeside, under «Politikk -> møteinnkallingar og møteprotokollar».

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet har gjort vedtak i sak PS 63/19 av 11.12.19., om at særskilt ansvar for gjennomgang av møteprotokollar skal fordelast slik:

Politisk organ:	Kontrollutvalsmedlem:
Kommunestyret	Fredrik Litleskare
Formannskapet	Rigmor Svanberg
Utval for rehabilitering, helse og omsorg	Stian Djuvsland
Utval for oppvekst og kultur	Astrid-Cecilie F. Aleksandersen
Utval for plan og utvikling	Tore Jubskås

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse i denne saka jmf. kommuneloven § 23-2.

Vurderingar og verknader

Protokollane gjev primært informasjon om dei sakene som har vore til politisk handsaming. Kontrollutvalet kan be om nærare informasjon om enkeltsaker og drøfta ulike problemstillingar som ein finn av særleg interesse. Dette er ein av fleire måtar å gjera seg kjent med det politiske arbeidet i kommunen, og kunna fanga opp saker som no eller på eit seinare tidspunkt kan vera eit aktuelt saksfelt for kontrollutvalet.

Til dette møtet vil det vere aktuelt med gjennomgang av desse møteinnkallingane / protokollane:

Politisk organ:	Møtedatoar i 2020
Kommunestyret	14.03 02.04 (14.05)
Formannskapet	18.03 avlyst 01.04 22.04
Utval for rehabilitering, helse og omsorg	11.03 29.04
Utval for oppvekst og kultur	10.03 28.04
Utval for plan og utvikling	12.03 30.04 07.05

(Dato/ar i parentes gjeld møter der protokoll ikkje låg føre ved innkalling til kontrollutvalsmøtet.)

Konklusjon

Dersom det ikkje kjem fram noko særskilt under gjennomgangen, vert det tilrådd å ta møteprotokollane til orientering.

Stord kommune

Sekretariat for kontrollutvalet
Saksframlegg

Saknr: 2020/89-2
Saksbehandlar: Hogne Haktorson

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet i Stord kommune	16/20	18.05.2020

Eventuelt

Forslag til vedtak

Saka vert lagt fram utan forslag til vedtak.

Samandrag

Det vert lagt opp til å ha eventuelt på saklista for å ivareta det enkelte medlem i utvalet sin moglegheit til å sjølv å ta opp saker eller gjera vedtak i saker som ikkje er på saklista.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Vedtak i kontrollutvalget 11.03.2020 i PS 7/20 der utvalet vedtok å ha eventuelt som sak i kvart møte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalet har vedtakskompetanse i denne saka, jf. kommunelova § 11-3 og § 23-2

Vurderingar og verknader

Dersom det vert teke opp saker som krev nærare undersøkingar, eller innhenting av fleire opplysningar, før ein kan konkludere med at det er ei sak for kontrollutvalet, bør utvalet be sekretariatet førebu sak om dette til neste møte.

På dette møtet vil det bli spurt om nokon har ønskje om kurs som KPMG kan halda. Utvalet kan bestilla kurs årleg som del av fastprisavtalen me har med revisjonsselskapet. Endeleg val av konkrete kurs kan takast på neste møte.

Det vil og bli orientert om henvending(ar) i møtet. Herunder vil det og bli vurdert å lukka møtet.

Konklusjon

Føremålet er å gje opning for å få nærare undersøkingar av saker som kontrollutvalet ønskjer å få utgreidd til neste møte, eventuelt til eit seinare møte i utvalet. Dessuten eventuelt å få orientering frå rådmannen eller andre i eit seinare møte.

Referatsaker

**RS 7/20 Stord og Austevoll kommune - skifte av ansvarlig
forvaltningsrevisor**

Fra: Fundingsrud, Ole Willy (ole.willy.fundingsrud@kpmg.no)

Sendt: 17.04.2020 13:10:48

Til: Hogne Haktorsen

Kopi: Sylta, Harald; Hauge, Willy; Sandven, Bjørg Rabbe

Emne: Stord og Austevoll kommune - skifte av ansvarlig forvaltningsrevisor

Vedlegg:

Hei Hogne

Viser til KPMGs revisjon av Stord og Austevoll kommune.

Willy Hauge og Harald Sylta vil her nå også gå inn som ansvarlig forvaltningsrevisor for hhv. Stord og Austevoll kommune. Pågående revisjoner og analyser vil gå som planlagt og i henhold til prosjekplaner.

Mvh

Ole Willy

Ole Willy Fundingsrud

Director / Head of GRC

KPMG Advisory, Risk Consulting

KPMG AS

Kanalveien 11

Postboks 4 Kristianborg

5822 Bergen

Telefon: +47 40 63 96 92

Sentralbord: +47 04063

Telefax: +47 55 32 71 20

The information contained in this email and any files transmitted with it are confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the use of the individual or entity to whom they are addressed (or meant to be addressed to).

If you are not the intended recipient or the person responsible for delivering the email to the intended recipient, be advised that you have received this email in error and that any use, dissemination, forwarding, printing, or copying of this email or any action in reliance upon it is strictly prohibited and may be unlawful.

If you have received this email in error please notify KPMG Norway IT function by telephone at +47 4063 9009 and delete all copies of this e-mail message and any attachments from all computers.

KPMG is neither liable for the proper, complete transmission of the information contained in this communication nor any delay in its receipt.

When addressed to our clients any opinions or advice contained in this email are subject to the terms and conditions expressed in the governing KPMG client engagement letter.

#####

This E-mail message has been checked for computer viruses by KPMG.

#####

Datoen vår
17.02.2020

Datoen dykkar

Sakshandsamar
Hildegunn Brekke

800 80 000
Skatteetaten.no

Referansen dykkar

Telefon
97002038

Org.nr
974761076

Referansen vår
2019/6817000

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO

Kommunestyret i Stord kommune
post@stord.kommune.no

Kontrollrapport 2019 vedkomande skatteoppkrevjaren for Stord kommune

1. Generelt om fagleg styring og kontroll av skatteoppkrevjaren

Skatteoppkrevjaren sitt ansvar og mynde følger av skattebetalingslova og "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skatteetaten har fagleg ansvar og instruksjonsmakt overfor skatteoppkrevjarane. Dette betyr at Skatteetaten:

- pliktar å gje rettleiing og bistand i faglege spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å leggje til rette for best mogeleg resultat
- utfører kontroll av skatteoppkrevjaren

Grunnlaget for Skatteetaten sin styring av skatteoppkrevjarane er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkrevere" av 1. januar 2014. Grunnlaget for Skatteetaten sin kontroll av skatteoppkrevjarane er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkrevere" av 16. mai 2018.

Føremålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkrevjaren har ein tilfredsstillande internkontroll for utføringa av sine gjeremål
- om føring av rekneskapen, rapporteringa og avlegginga av årsrapporten og årsrekneskapen er i samsvar med gjeldande regelverk
- om utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfølging av restansane er i samsvar med gjeldande regelverk
- om utføringa av arbeidsgjevarkontrollen er i samsvar med gjeldande regelverk

2. Om skatteoppkrevjaren

Skatteoppkrevjarkontoret omfattar kommunane Stord og Fitjar.

Sum årsverk i samsvar med skatteoppkrevjaren sine årsrapportar:

Tal årsverk 2019	Tal årsverk 2018	Tal årsverk 2017
2,8	2,8	2,8

3. Måloppnåing

Skatte- og avgiftsinngang

Skatteoppkrevjaren sin frist for avlegging av årsrekneskapen og årsrapporten er 23. januar 2020. Skatteetaten har motteke dette innan fastsett frist.

Årsrekneskapen for Stord kommune viser per 31. desember 2019 ein endeleg skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorane (etter frådrag for avsetjing til margin) og vidaresending plassering mellom kommunar på kr 2 625 278 348 og uteståande restansar² på kr 44 272 274, av dette krav stilla på vent kr 32 654.

Innkrevjingsresultata

Tabellen viser innkrevjingsresultata per 31. desember 2019 for Stord kommune.

	Resultatkrav 2019 (i %)	Innbetalt av sum krav 2019 (i %)	Innbetalt av sum krav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav samla for heile landet 2019 (i %)
Restskatt personlege skattytarar 2017	94,20 %	96,78 %	97,14 %	96,26 %
Forskotsstrekk 2018	99,90 %	99,88 %	99,94 %	99,95 %
Forskotskatt personlege skattytarar 2018	99,00 %	99,67 %	99,54 %	99,40 %
Forskotskatt upersonlege skattytarar 2018	99,80 %	99,99 %	99,96 %	99,91 %
Restskatt upersonlege skattytarar 2017	99,00 %	99,99 %	99,65 %	98,97 %
Arbeidsgjevaravgift 2018	99,80 %	99,73 %	99,53 %	99,84 %

4. Skatteetaten sin kontroll av skatteoppkrevjaren

Skatteetaten sin kontroll av skatteoppkrevjarane vert utført i samsvar med ein årleg plan, der behovet for kontroll av område skatterekneskap, innkrevjing og arbeidsgjevarkontroll vert vurdert overordna for kvar skatteoppkrevjar. Alle område vil derfor nødvendigvis ikkje bli kontrollert kvart år.

Skatteetaten har for 2019 utført kontorkontrollar av skatteoppkrevjaren for område skatterekneskap og innkrevjing.

Det er ikkje gjennomført stadleg kontroll i 2019.

Skatteoppkrevjaren sin overordna internkontroll

Basert på dei kontrollane som Skatteetaten har gjennomført, finn vi at skatteoppkrevjaren sin overordna interne kontroll i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorane

² Sum opne (ubetalte) forfalte debetkrav

Rekneskapsføring, rapportering og avlegging av årsrekneskapen

Basert på dei kontrollane som Skatteetaten har gjennomført, finn vi at rekneskapsføringa, rapporteringa og avlegging av årsrekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk og gjev eit rettvisst uttrykk for skatteinngangen i rekneskapsåret.

Skatte- og avgiftsinnkrevjing

Basert på dei kontrollane som Skatteetaten har gjennomført, finn vi at utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfølginga av restansane i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk.

Arbeidsgjevarkontroll

Ein nærare kommentar av Skatteetaten sin kontroll og oppfølging av arbeidsgjevarkontrollen går fram av vedlegget til denne kontrollrapporten.

5. Skatteetaten sin oppfølging av skatteoppkrevjaren

Skatteetaten har hatt styringssamtale med skatteoppkrevjar 30. oktober 2019. Tema i samtalen var resultatoppnåing, faglege tilbakemeldingar på arbeidet med internkontroll, innkrevjing og skatterekneskap, samlingar og kurs, samt informasjon frå skatteoppkrevjar om ressursituasjonen, kompetanse og endringar på kontoret.

Dette er siste året kommunestyret vil motta denne kontrollrapporten for skatteoppkrevjinga i kommunen. Stortinget vedtok 13. desember 2019 at skatteoppkrevjarfunksjonen skal overførast til Skatteetaten frå 1. juni 2020.

Fram til 1. juni 2020 er det kommunane som har ansvaret for skatteoppkrevjinga. Kommunar som får ressursutfordringar på skatteoppkrevjingsområdet fram til overføringa 1. juni 2020, må søke støtte hos andre kommunar, og aktuelle kommunar bør ha ein beredskapsplan for dette. Tilstrekkeleg kompetanse og ressursar i skatteoppkrevjarfunksjonen er eit avgjerande bidrag for å løyse samfunnsoppdraget; å sikre eit finansielt hovudgrunnlag for offentleg verksemd.

Med helsing

Frode Gunleksen

underdirektør

Innkrevjing, oppfølging skatteoppkrevjere

Skatteetaten

Else-Gunn Polland Halvorsen

For ettertida kan spørsmål til Skatteetaten om oppfølging av skatteoppkrevjarane rettast til:

- oppfolging-skatteoppkrever@skatteetaten.no for skatterekneskaps- og innkrevjingsområdet
- SKOstyringAGK@skatteetaten.no for arbeidsgjevarkontrollområdet

Kopi til:

Skatteoppkrevjaren for Stord kommune

Kontrollutvalet for Stord kommune

Rådmann/administrasjonssjef for Stord kommune

Riksrevisjonen

Vedlegg: Resultat og styringsinformasjon vedkomande arbeidsgjevarkontrollen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ikkje handskrivne signaturar.

Fra: Forum for Kontroll og Tilsyn (fkt@fkt.no)

Sendt: 04.05.2020 10:44:53

Til: Forum for Kontroll og Tilsyn

Kopi:

Emne: FKT - medlemsinformasjon mai 2020

Vedlegg: FKT_prot_200428.pdf

Til FKTs medlemmer

Covid-19 viruset og innvirkning på vårens kurs og konferanser

Covid-19 viruset har preget oss alle denne våren. For FKT er konsekvensen avlyste kurs, konferanser og andre arrangementer:

Noter dere allerede nå dato for arrangementene til neste år.

- Sekretariatskonferansen 24.-25. mars er avlyst. **Neste sekretariatskonferanse er 16.-17. mars 2021 på Lillestrøm**
- Kontrollutvalgslederskolen 21.-22. april er avlyst. **Vi vurderer utsettelse av kontrollutvalgslederskolen til høsten.** Vi vil holde dere oppdatert.
- Fagkonferansen 3.- 4. juni er avlyst. **Neste fagkonferanse er 1.-2. juni 2021 i Ålesund**
- Arrangement under Arendalsuka 11. august er avlyst

Faglig påfyll

Artikler og rapporter:

Vi ønsker å holde våre medlemmer faglig oppdatert til tross for avlyste arrangement. Når vi ikke kan møtes for å dele erfaringer og kunnskap, er det ikke så dumt å skrive.

- [Her kan dere lese en evaluering av valget av kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg](#)
- [Her kan du lese om hvorfor kontroll og tilsyn er blitt så viktig i offentlig styring](#)

Nylige høringsvar fra FKT:

FKT har avgitt høringsvar til NKRF på forslag til revidert standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) og ny standard for eierskapskontroll (RSK 002)

- [Du kan lese vårt høringsvar her](#)

Nylige svar fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på henvendelser fra medlemmer:

- [NAV-ansatte i kontrollutvalget – valgbarhet og habilitet](#)

Årsmøtet 2020

Det vil avholdes **digitalt årsmøte 3. juni kl. 16.30**. Kontrollutvalgslederne og lederne for sekretariatene vil motta innkalling på e-post senest 14. dag før. De vil også motta informasjon om praktiske forhold ved selve møtet.

- [Du kan lese mer om årsmøtet her](#)

Styret

Styret har bestemt at møtene skal avholdes digitalt ut året som et sparetiltak for å dekke tapte inntekter fra kurs og konferanser.

Protokollen fra styremøte 28. april er lagt ut på [medlemssiden](#) (krever pålogging). Du finner den også vedlagt denne e-posten.

På årsmøtet 3. juni vil nytt styre bli valgt. Fire av seks faste medlemmer i dagens styre er på valg.

Nye medlemmer

Fra årsskiftet og fram til nå har vi rekruttert 22 nye medlemmer. Velkommen tilbake til de nye kommunene som har meldt seg inn igjen etter kommunereformen. Spesielt velkommen ønsker vi helt nye medlemmer. Vi satser på å fortsette rekrutteringen utover året.

Bruk hjemmesiden vår! [www.fkt.no](#) Følg oss også på [twitter](#) og [facebook](#) De av dere som ønsker [tilgang til medlemssidene](#) kan sende en e-post til [fkt@fkt.no](#) for å få tildelt passord. Dette gjelder alle utvalgsmedlemmer. Send oss gjerne en e-post hvis du har noen gode tips eller hvis det er noe du lurer på.

Vh Anne-Karin Femanger Pettersen

Generalsekretær

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo | E-post: fkt@fkt.no | Tlf.: 41471166

| www.fkt.no | www.twitter.com/@FKT_no www.facebook.com/FKT.no/

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

MØTEPROTOKOLL

Møte:	Styremøte
Tid:	28. april 2020 kl. 10.00 - 13.00
Sted:	Teamsmøte
Deltakere fra styret:	Einar Ulla, Ivar Mork, Dag Robertsen, Liv Tronstad, Marit Gilleberg og Kjell Tore Wirum (vara)
Andre som møtte:	Anne-Karin Femanger Pettersen
Forfall:	Benedikte Muruvik Vonen
Møteleder:	Dag Robertsen

Saksliste:

Saknr.	Saker:
SS 32/20	Godkjenning av innkalling og saksliste
SS 33/20	Godkjenning av protokoll fra styremøtet 23. mars 2020
SS 34/20	Koronasituasjonen – status for kurs og konferanser
SS 35/20	Økonomirapport 1.kvartal 2020
SS 36/20	Handlingsplan 2020-2021 (innstilling til årsmøtet)
SS 37/20	Fastsetting av kontingent 2021 (innstilling til årsmøtet)
SS 38/20	Budsjett 2021 (innstilling til årsmøtet)
SS 39/20	Innkomne saker til årsmøtet (fra medlemmene)
SS 40/20	Valgkomiteens forslag til styre (innstilling til årsmøtet)
SS 41/20	Styrets forslag til valgkomite (innstilling til årsmøtet)
SS 42/20	Styrets forslag til revisor (innstilling til årsmøtet)
SS 43/20	Årsmøtet 2020 – diverse saksforberedelse mm.
SS 44/20	Høringssvar til NKRF - RSK 001 (standard FR) og RSK 002 (standard eierskapskontroll)
SS 45/20	Tid og sted for fagkonferansen 2023
SS 46/20	Referatsaker:
RS 11/20	<i>Status - Henvendelser til KMD ang. div saker</i>
RS 12/20	<i>Internrapport - Valg av kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg</i>
SS 46/20	Eventuelt

SS 32/20 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE

Behandling i møte:

Det var ikke merknader til sakslisten.

Vedtak:

Innkalling og saksliste ble godkjent.

SS 33/20 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTET 23. mars 2020

Behandling i møte:

Det var ingen merknader til protokollen fra styremøtet 23. mars 2020.

Vedtak:

Protokollen fra styremøtet 28. mars 2020 ble godkjent.

SS 34/20 KORONASITUASJONEN – STATUS FOR KURS OG KONFERANSER.

Behandling i møte:

Styret diskuterte ulike handlingsalternativer framover for kurs og konferanser

Vedtak:

Styret tar informasjon om situasjonen til etterretning og gjør følgende endringer i kurs- og konferanseplanen for 2020.

1. Det gjennomføres ikke sekretariatskonferanse i 2020. Neste sekretariatskonferanse arrangeres 16. 17. mars 2021.
2. Kontrollutvalgslederskolen som var planlagt 21.-22. april 2020, vurderes å arrangeres i oktober/november 2020.
3. Fagkonferansen som var planlagt 3.-4. juni 2020, avlyses.

SS 35/20 ØKONOMIRAPPORT 1. KVARTAL 2020

Behandling i møte:

Styret gjennomgikk økonomirapporten.

Vedtak:

Styret tar økonomirapport 1. kvartal 2020, til orientering.

SS 36/20 HANDLINGSPLANEN 2020-2021

Behandling i møte:

Styret diskuterte utkast til forslag til Handlingsplan for 2020-2021 og ble enige om noen endringer.

Vedtak:

Styret har behandlet handlingsplan for 2020-2021. Styret vedtok følgende innstilling til årsmøtet:

- Årsmøtet 2020 fastsetter FKTs handlingsplan for 2020-2021.

SS 37/20 FASTSETTING AV KONTINGENT 2021

Behandling i møte:

Styret ble enige i om å ikke øke kontingentsatsene for 2021

Vedtak:

Styret har behandlet kontingent for 2021 og vedtatt at satsene ikke økes. Styret vedtok følgende innstilling til årsmøtet:

- Årsmøtet 2020 fastsetter følgende medlemskontingentsatser for 2021:

Kommune 0 - 5 000 innb.	3 500
Kommuner 5 001 - 10 000 innb.	7 000
Kommuner 10 001 – 20 000 innb.	9 000
Kommuner 20 001 - 50 000 innb.	12 000
Kommuner med mer enn 50 000 innb.	15 000
Fylkeskommuner	15 000
Sekretariater	9 000

SS 38/20 BUDSJETT 2021

Behandling i møte:

Styret diskuterte utkast til budsjettforslag 2021 og ble enige om noen endringer.

Vedtak:

Styret behandlet årsbudsjett for 2021. Styret vedtok følgende innstilling til årsmøtet:

- Årsmøtet 2020 fastsetter FKTs årsbudsjett for 2021.

SS 39/20 INNKOMNE FORSLAG TIL ÅRSMØTET

Behandling i møte:

Det er ikke kommet forslag til saker eller vedtaksendringer.

Vedtak:

Styret tar til orientering at det ikke er kommet forslag til saker eller vedtektsendringer fra medlemmene.

SS 40/20 VALGKOMITÉENS FORSLAG TIL ÅRSMØTET (VALG AV NYTT STYRE)

Behandling i møte:

Valgkomiteen innstilling ble gjennomgått.

Vedtak:

Styret tar valgkomiteens forslag til orientering.

SS 41/20 STYRETS FORSLAG TIL VALGKOMITÉ

Behandling i møte:

Styret ble enige om å sende forespørsel til flere aktuelle kandidater.

Vedtak:

Endelig vedtak om innstilling til valgkomité fra styret tas via e-post i god tid før sakspapirene til årsmøtet skal sendes ut.

SS 42/20 STYRETS FORSLAG TIL REVISOR

Behandling i møte:

Styret foreslår Bjørn Gulbrandsen som revisor.

Vedtak:

Styrets innstilling til årsmøtet 2020:

Valg av revisor (ett år):

- Bjørn Gulbrandsen, rådgiver Østfold kontrollutvalgssekretariat

SS 43/20 ÅRSMØTET 2020 – DIVERSE SAKSFORBEREDELSE MM

Behandling i møte:

Styret diskuterte gjennomføring av elektronisk årsmøte 3. juni

Vedtak:

1. FKT avholder elektronisk årsmøte 3. juni kl. 16.30
2. Styreleder Benedikte Muruvik Vonen foreslås til møtedirigent
3. Styremedlem Liv Tronstad og generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen foreslås til å skrive protokoll
4. Styret gir styreleder fullmakt til å foreslå kandidater som kan underskrive protokollen

SS 44/20 HØRINGSSVAR TIL NKRF – RSK 001 OG RSK 002

Behandling i møte:

Styret diskuterte forslaget til høringssvar og ble enige om noen endringer.

Vedtak:

Styret gir høringssvar som avtalt i møtet.

SS 45/20 STATUS PLANLEGGING - FAGKONFERANSEN 2023, TID, STED/HOTELL

Behandling i møte:

Styret diskuterte alternative tidspunkt og steder for å arrangere fagkonferansen i 2023

Vedtak:

Fagkonferansen i 2023 legges til Trondheim i uke 22, eventuelt uke 23.

SS 46/20 REFERATSAKER

Behandling i møte:

Generalsekretæren orienterte om brev til KMD sendt 18.mars ang. evt. økonomisk kompensasjon angående tap i fm koronapandemien.

I tillegg ble følgende referatsaker tatt til orientering.

RS 11/20	<i>Status - Henvendelser til KMD ang. div saker</i>
RS 12/20	<i>Internrapport - Valg av kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg</i>

SS 47/20 EVENTUELT

Det var ingen saker under «Eventuelt»

28. april 2020

Dag Robertsen
nestleder

Anne-Karin Femanger Pettersen
generalsekretær